

**Akademia
Humanistyczno
Ekonomiczna w Łodzi**

SYLABUSY
dla kierunku studiów

Kognitywistyka

studia drugiego stopnia
profil ogólnoakademicki

Łódź 2025

SPIS TREŚCI

ROK 1	4
Nazwa zajęć: Lektorat języka obcego – język angielski	5
Nazwa zajęć: Lektorat języka obcego – język niemiecki	7
Nazwa zajęć: Językoznawstwo kognitywne I.....	9
Nazwa zajęć: Językoznawstwo kognitywne II.....	13
Nazwa zajęć: Językowe i kulturowe aspekty procesów poznawczych	16
Nazwa zajęć: Etnolingwistyka	19
Nazwa zajęć: Główne trendy rozwojowe i metodologia w językoznawstwie	23
Nazwa zajęć: Filozofia umysłu	26
Nazwa zajęć: Filozoficzne modele umysłu.....	29
Nazwa zajęć: Filozofia nauki	32
Nazwa zajęć: Filozofia języka	35
Nazwa zajęć: Epistemologia.....	38
Nazwa zajęć: Filozofia percepcji.....	41
Nazwa zajęć: Wprowadzenie do kognitywistyki	44
Nazwa zajęć: Historia kognitywistyki	47
Nazwa zajęć: Wprowadzenie do sztucznej inteligencji.....	50
Nazwa zajęć: Teoria i metodologia badań interdyscyplinarnych	53
Nazwa zajęć: Metody badawcze w kognitywistyce	56
Nazwa zajęć: Analiza danych	59
Nazwa zajęć: Wprowadzenie do data science	62
Nazwa zajęć: Psychologia poznawcza	65
Nazwa zajęć: Neuronauka poznawcza.....	68
Nazwa zajęć: Neuropsychologia	71
Nazwa zajęć: Język naturalny i rozumienie	74
Nazwa zajęć: Gramatyka kognitywna	77
Nazwa zajęć: Ochrona własności intelektualnej	80
Subject name: Intellectual Property Protection.....	83
Nazwa zajęć: Projekt własnego przedsięwzięcia	86
ROK 2	89
Nazwa zajęć: Interfejs człowiek-komputer	90
Nazwa zajęć: Umysł a społeczeństwo	93
Nazwa zajęć: Kultura a osobowość	96
Nazwa zajęć: Process mapping	99
Nazwa zajęć: Teoria manipulacji.....	102
Nazwa zajęć: Język w zarządzaniu	105
Nazwa zajęć: Metafizyka tożsamości osobowej.....	108
Nazwa zajęć: Uczenie maszynowe.....	111
Nazwa zajęć: Przetwarzanie języka naturalnego	114
Nazwa zajęć: Gry językowe w komunikacji.....	117
Nazwa zajęć: Języki programowania.....	120
Nazwa zajęć: Ekonomia behawioralna	123

Nazwa zajęć: Prawne implikacje kognitywistyki	126
Nazwa zajęć: Neurologopedia	129
Nazwa zajęć: Matematyka dyskretna.....	132
Nazwa zajęć: Eksperymenty myślowe w kognitywistce	135
Nazwa zajęć: Seminarium dyplomowe	138
Ścieżka lingwistyczno-obliczeniowa	141
Nazwa zajęć: Antropologia kognitywna	142
Nazwa zajęć: Funkcje kognitywne w modelach AI.....	145
Nazwa zajęć: Socjolingwistyka	148
Nazwa zajęć: Kognitywistyka i lingwistyczne metody wywierania wpływu.....	151
Nazwa zajęć: Głębokie sieci neuronowe (deep learning)	154
Nazwa zajęć: Zastosowanie korpusów językowych w językoznawstwie kognitywnym	157
Nazwa zajęć: Przetwarzanie i analiza dużych zbiorów danych (Big Data).....	160
Ścieżka Neurolingwistyczna	163
Nazwa zajęć: Neuroestetyka	164
Nazwa zajęć: Projektowanie eksperymentów w neuronaukach	167
Nazwa zajęć: Kulturowe podstawy zarządzania i komunikacji	170
Nazwa zajęć: Zagadnienie wolnej woli i determinizmu w kulturze	173

ROK 1

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Lektorat języka obcego – język angielski

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język angielski

Semestr studiów: I, II

Forma zaliczenia przedmiotu: sem. I – zaliczenie, sem. II – egzamin

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			8
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			24
Praca własna studenta		68	
RAZEM		100	
Punkty ECTS		4	

CELE PRZEDMIOTU:

Osiągnięcie biegłości językowej na poziomie B2+ wg ESKOJ: Osoba posługująca się językiem na poziomie B2+ rozumie obszernie specjalistyczne teksty w swojej dziedzinie oraz specjalistyczne artykuły z innych dziedzin, w razie potrzeby z użyciem słownika. Potrafi odczytać intencje autora oraz dostrzec logikę tekstu. Potrafi zrozumieć główne zagadnienia wykładów, przemówień i innych złożonych form prezentacji akademickich/zawodowych, identyfikując postawy i opinie mówców. Potrafi wyrażać się jasno, z dobrym opanowaniem gramatyki, popełniając okazjonalne błędy, które czasami sama koryguje. Zna i stosuje różne stopnie formalności wypowiedzi. Wyraża swoje opinie precyzyjnie i płynnie, przedstawiając i reagując przekonująco na złożoną argumentację. Nadaża za tokiem myślenia i uczestniczy w ożywionej dyskusji na tematy ogólne i specjalistyczne. Potrafi formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi pisemne, typu raport, esej, list formalny, przestrzegając konwencji gatunku. Stosuje spójną argumentację w złożonym tekście, odpowiednio wyróżniając główne zagadnienia i ilustrując je przykładami.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi porozumiewać się w języku specjalności na poziomie B2+ wg europejskiego systemu kształcenia opisu językowego (CEFR).	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Potrafi pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
Semestr I	
1.	Tłumaczenie i dyskusja na temat tekstów specjalistycznych w zakresie specjalizacji z wykorzystaniem narzędzi internetowych.

Semestr II	
3.	Tłumaczenie i dyskusja na temat tekstów specjalistycznych w zakresie specjalizacji z wykorzystaniem narzędzi internetowych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- ćwiczenia rozwijające umiejętności pisania, czytania, słuchania i mówienia w zakresie realizowanych tematów
- ćwiczenia poszerzające słownictwo w zakresie realizowanych tematów
- odgrywanie ról
- analiza tekstów
- dyskusja dydaktyczna
- burza mózgów

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowywanie prac domowych, ćwiczeń
- przygotowywanie się do zaliczeń, egzaminów
- wykonywanie ćwiczeń interaktywnych z płyty CD oraz ze strony internetowej

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Teksty specjalistyczne ze źródeł online.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Wielki słownik polsko – angielski, wyd. PWN, OUP.
2. Wielki słownik angielsko – polski, wyd. PWN, OUP.
3. New English File Advanced by Christina Latham-Koenin and Clive Oxenden.

NETOGRAFIA:

1. www.howstuffworks.com

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Umiejętności	egzamin ustny, egzamin pisemny, kolokwium, praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Filologia Polska

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Lektorat języka obcego – język niemiecki

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język niemiecki

Semestr studiów: I, II

Forma zaliczenia przedmiotu: sem. I – zaliczenie, sem. II – egzamin

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			8
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			24
Praca własna studenta		68	
RAZEM		100	
Punkty ECTS		4	

CELE PRZEDMIOTU:

Osiągnięcie biegłości językowej na poziomie B2+ wg ESKOJ: Osoba posługująca się językiem na poziomie B2+ rozumie obszernie specjalistyczne teksty w swojej dziedzinie oraz specjalistyczne artykuły z innych dziedzin, w razie potrzeby z użyciem słownika. Potrafi odczytać intencje autora oraz dostrzec logikę tekstu. Potrafi zrozumieć główne zagadnienia wykładów, przemówień i innych złożonych form prezentacji akademickich/zawodowych, identyfikując postawy i opinie mówców. Potrafi wyrażać się jasno, z dobrym opanowaniem gramatyki, popełniając okazjonalne błędy, które czasami sama koryguje. Zna i stosuje różne stopnie formalności wypowiedzi. Wyraża swoje opinie precyzyjnie i płynnie, przedstawiając i reagując przekonująco na złożoną argumentację. Nadaża za tokiem myślenia i uczestniczy w ożywionej dyskusji na tematy ogólne i specjalistyczne. Potrafi formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi pisemne, typu raport, esej, list formalny, przestrzegając konwencji gatunku. Stosuje spójną argumentację w złożonym tekście, odpowiednio wyróżniając główne zagadnienia i ilustrując je przykładami.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi porozumiewać się w języku specjalności na poziomie B2+ wg europejskiego systemu kształcenia opisu językowego (CEFR).	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Potrafi pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
Semestr I	
1.	Tłumaczenie i dyskusja na temat tekstów specjalistycznych w zakresie specjalizacji z wykorzystaniem narzędzi

	internetowych.
Semestr II	
3.	Tłumaczenie i dyskusja na temat tekstów specjalistycznych w zakresie specjalizacji z wykorzystaniem narzędzi internetowych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- ćwiczenia rozwijające umiejętności pisania, czytania, słuchania i mówienia w zakresie realizowanych tematów
- ćwiczenia poszerzające słownictwo w zakresie realizowanych tematów
- odgrywanie ról
- analiza tekstów
- dyskusja dydaktyczna
- burza mózgów

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowywanie prac domowych, ćwiczeń
- przygotowywanie się do zaliczeń, egzaminów
- wykonywanie ćwiczeń interaktywnych z płyty CD oraz ze strony internetowej

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Teksty specjalistyczne ze źródeł online.

NETOGRAFIA:

1. <https://www.dw.com/de/themen/s-9077>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Umiejętności	egzamin ustny, egzamin pisemny, kolokwium, praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Językoznawstwo kognitywne I

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: I

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			4
Ćwiczenia			4
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			24
Praca własna studenta			118
RAZEM			150
Punkty ECTS			6

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie językoznawstwa kognitywnego jako interdyscyplinarnego podejścia do badań nad językiem, łączącego lingwistykę z naukami kognitywnymi. Omówienie podstawowych założeń językoznawstwa kognitywnego, w tym relacji między językiem i myśleniem. Przedstawienie metod analizy języka w świetle kognitywnego modelu poznania, takich jak analiza metafor konceptualnych, prototypów i schematów obrazowych. Zastosowanie teorii językoznawstwa kognitywnego do interpretacji różnic językowych i kulturowych oraz ich wpływu na procesy poznawcze.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna pojęcia i założenia językoznawstwa kognitywnego, w tym teorie dotyczące metafor, schematów obrazowych i konceptualizacji.	K_W01, K_W02, K_W05 - K_W08
W02	Rozumie zależności między strukturami językowymi a procesami poznawczymi.	
W03	Zna wpływ języka na sposób postrzegania świata i różnice w konceptualizacji.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi analizować język w kontekście kognitywnym, identyfikując metafory konceptualne i schematy obrazowe w tekstach.	K_U01, K_U02, K_U06, K_U07, K_U10
U02	Umie przeprowadzić analizę lingwistyczną uwzględniającą aspekty kulturowe i poznawcze.	
U03	Potrafi zastosować wiedzę z zakresu językoznawstwa kognitywnego w	

	badaniach interdyscyplinarnych oraz w praktycznych zastosowaniach, takich jak tłumaczenia czy komunikacja międzykulturowa.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student rozumie znaczenie języka w kształtowaniu tożsamości kulturowej i społecznej.	K_K01 - K_K05
K02	Docenia interdyscyplinarność badań nad językiem i ich znaczenie dla lepszego zrozumienia procesów poznawczych.	
K03	Potrafi efektywnie współpracować w zespole badawczym, dzieląc się wiedzą i analizując dane w kontekście językoznawstwa kognitywnego.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do językoznawstwa kognitywnego. Historia i założenia teoretyczne językoznawstwa kognitywnego. Relacje między językiem i myśleniem.
2	Konceptualizacja w języku. Mechanizmy konceptualizacji i ich odzwierciedlenie w strukturach językowych. Teoria prototypów i kategoryzacja językowa.
3	Metafory konceptualne i schematy obrazowe. Rola metafor w poznaniu i komunikacji. Analiza schematów obrazowych w języku.
4	Język, kultura i poznanie. Wpływ języka na postrzeganie świata. Różnice kulturowe w konceptualizacji przestrzeni, czasu i emocji.
5	Metody badań w językoznawstwie kognitywnym. Badania korpusowe w analizie metafor i schematów. Eksperymentalne metody badania relacji język-poznanie.
6	Zastosowania językoznawstwa kognitywnego. Interpretacja różnic kulturowych w kontekście językowym. Zastosowanie teorii kognitywnych w tłumaczeniach i edukacji językowej.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna
- klasyczna metoda problemowa,
- praca w grupach
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami
- przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu
- inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu – opracowanie określonego zagadnienia, projektowanie prostych eksperymentów badawczych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Langacker, R. W., *Cognitive Grammar: A Basic Introduction*. Oxford University Press. (2008).
2. Croft W., Cruse D. A. *Cognitive Linguistics*. Cambridge University Press. (2004).
3. Fauconnier G., *Mappings in Thought and Language*; chapter 1 & Conclusion (s. 1-33, 187-191). Cambridge University Press. (1997)
4. Lakoff, G., Johnson M., *Metafory w naszym życiu*; rozdziały 1, 25 i 26 (s. 2544, 213-237). Państwowy Instytut Wydawniczy. (1998)
5. Langacker R., *Wykłady z gramatyki kognitywnej*; wykłady 1 i 4 (s. 11-32, 6590). Wydawnictwo UMCS. (1995)
6. Pinker S., *The Language Instinct*; chapter 2 (s. 25-54). Penguin. (1994)

7. Wilson D., Sperber D., Relevance Theory. W: G. Ward, L. Horn(red.), Handbook of Pragmatics (s. 607-632). Blackwell. (2004)

LITERATURA UZUPELNIAJĄCA:

1. Evans V., Green M., *Cognitive Linguistics: An Introduction*. Edinburgh University Press. (2006).
2. Fauconnier G., Turner M., *The Way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*. Basic Books. (2002).
3. Geeraerts D., *Cognitive Linguistics: Basic Readings*. Mouton de Gruyter. (2006).
4. Austin J., *Mówienie i poznawanie*. PWN. (1993).
5. Chomsky N., Recenzja z: Skinder, B.F. *Verbal Behaviour*. W: Stanosz, B. (red.) *Lingwistyka a filozofia*. PWN. (1977).
6. Chomsky N., *Zagadnienia teorii i składni*. Ossolineum. (1982).
7. Fauconnier G., *Mental Spaces: Aspects of Meaning Construction In Natural Language*. Cambridge University Press.
8. Fauconnier G., *Mappings In Thought and Language*. Cambridge University Press. (1997).
9. Fauconnier, G., *Odwzorowania w umyśle i języku*. Znak. (1999).
10. Grice P., *Logika i konwersacja*. W: Stanosz, B. (red.) *Język w świetle nauki*. Czytelnik (1980).
11. Grzegorzczkowska R., *Wykłady z polskiej składni*. PWN. (1998).
12. Kalisz R., *Pragmatyka językowa*. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego. (1993).
13. Kurcz I., *Psychologia języka i komunikacji*. Scholar. (2000).
14. Lakoff G., *Women, Fire and Dangerous Things: What Categories Reveal about the Mind*. University of Chicago Press. (1987).
15. Langacker R., *Foundations of Cognitive Grammar. Vol. I Theoretical Prerequisites*. Stanford University Press. (1987/1999).
16. Langacker R., *Wykłady z gramatyki kognitywnej*. Lublin: Wydawnictwo UMCS. (1995).
17. Langacker R., *Grammar and Conceptualization*. Mouton de Gruyter. (1999).
18. Levinson S., *Pragmatics*. Cambridge University Press. (1983).
19. Levinson S., *Presumptive Meanings: The Theory of Generalized Conversational Implicature*. MIT Press. (2000).
20. Sperber D., Wilson D., *Relevance: Communication and Cognition*. Blackwell Publishers. (1995).
21. Tabakowska E., (red.) *Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa*. Universitas. (2001).
22. Wilson, D. *Relevance and Understanding*. W: Brown, G. et al. (red.) (1994). *Language and Understanding* (s. 37-58). Oxford University Press. (1994).
23. Whorf B.L., *Język, myśl i rzeczywistość*. Wydawnictwo KR. (2002).
24. Wierzbicka A., *Język-umysł-kultura*. PWN. (1999).

NETOGRAFIA:

1. International Cognitive Linguistics Association (ICLA): <https://www.cognitivelinguistics.org>
2. Cognitive Linguistics Research: <https://www.degruyter.com>
3. Online resources for metaphor and conceptual mapping <https://mappingmetaphor.arts.gla.ac.uk/>
4. Materiały prezentowane podczas zajęć

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	egzamin pisemny
Umiejętności	projekt, praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, praca pisemna

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Językoznawstwo kognitywne II

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: II semestr

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			2
Ćwiczenia			4
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			18
Praca własna studenta		76	
RAZEM		100	
Punkty ECTS		4	

CELE PRZEDMIOTU:

Rozszerzenie wiedzy z zakresu językoznawstwa kognitywnego poprzez zgłębianie zaawansowanych zagadnień, takich jak metafory konceptualne, schematy wyobrazeniowe, relacje język-myślenie oraz różnice kulturowe w strukturach językowych. Analiza złożonych struktur językowych w kontekście ich funkcji poznawczych i kulturowych. Zastosowanie zaawansowanych metod badawczych w analizie języka, w tym korpusowych, eksperymentalnych i jakościowych. Omówienie wybranych problemów interdyscyplinarnych, np. związków między językiem a emocjami, pamięcią czy sztuczną inteligencją.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna zaawansowane koncepcje i teorie językoznawstwa kognitywnego, takie jak modele mentalne, schematy wyobrazeniowe oraz teoria integracji konceptualnej.	K_W01, K_W02, K_W05-K_W08
W02	Rozumie związki między językiem, kulturą i procesami poznawczymi w kontekście różnorodnych kultur i języków.	
W03	Ma wiedzę na temat najnowszych badań i metodologii stosowanych w językoznawstwie kognitywnym.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi krytycznie analizować i interpretować złożone dane językowe w oparciu o zaawansowane teorie kognitywne.	K_U01, K_U02, K_U06, K_U07, K_U10
U02	Umie zaprojektować badania empiryczne dotyczące języka w kontekście	

	kognitywnym, np. testy eksperymentalne lub analizy korpusowe.	
U03	Potrafi zintegrować wiedzę z językoznawstwa kognitywnego z innymi naukami kognitywnymi, jak psychologia czy antropologia.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student docenia złożoność różnorodności kulturowej i językowej oraz ich wpływ na procesy poznawcze.	K_K01 - K_K05
K02	Potrafi współpracować w interdyscyplinarnym zespole badawczym oraz skutecznie prezentować wyniki analiz.	
K03	Jest świadomy etycznych aspektów badań językoznawczych, szczególnie w kontekście różnic kulturowych.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do zaawansowanych teorii językoznawstwa kognitywnego. Modele mentalne i ich zastosowanie w analizie języka. Schematy wyobrażeniowe i teoria metafory konceptualnej.
2	Język i kultura. Kulturowe uwarunkowania struktur językowych. Relacje między językiem a sposobem postrzegania świata.
3	Język, emocje i pamięć. Język jako narzędzie wyrażania i regulacji emocji. Wpływ języka na procesy zapamiętywania i odtwarzania informacji.
4	Zastosowanie metod badawczych w językoznawstwie kognitywnym. Analizy korpusowe w badaniach języka i myślenia. Projektowanie eksperymentów w psycholingwistyce kognitywnej.
5	Interdyscyplinarne podejście do języka. Język i sztuczna inteligencja: modelowanie języka przez AI. Język w kontekście neuronauki.
6	Case studies. Analiza wybranych badań empirycznych i ich implikacji dla teorii językoznawstwa kognitywnego.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady interaktywne z elementami analizy przypadków
- praca w grupach nad projektami badawczymi
- dyskusje problemowe na podstawie lektur i wyników badań
- ćwiczenia praktyczne z analizy danych językowych, w tym analizy korpusowe
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami
- przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu
- inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu – opracowanie określonego zagadnienia, projektowanie prostych eksperymentów badawczych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Lakoff G., Johnson M., *Metaphors We Live By*. University of Chicago Press. (1980).
2. Langacker R. W., *Cognitive Grammar: A Basic Introduction*. Oxford University Press. (2008).
3. Evans V., Green M., *Cognitive Linguistics: An Introduction*. Routledge. (2006).

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Tomasello M., *The Cultural Origins of Human Cognition*. Harvard University Press. (1999).
2. Fauconnier G., Turner M., *The Way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*. Basic Books. (2002).
3. Talmy L., *Toward a Cognitive Semantics*. MIT Press. (2000).

NETOGRAFIA:

1. Cognitive Linguistics Research: <https://www.cognitivelinguistics.org>
2. CLARIN - Common Language Resources and Technology Infrastructure: <https://www.clarin.eu/>
3. Korpus Języka Polskiego: <https://nkjp.pl/>
4. Materiały prezentowane podczas zajęć

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	egzamin pisemny, praca pisemna
Umiejętności	projekt, praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Językowe i kulturowe aspekty procesów poznawczych

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: I semestr

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			4
Ćwiczenia			4
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)	X	X	
E-learning (zajęcia asynchroniczne)	X	X	24
Praca własna studenta			118
RAZEM			150
Punkty ECTS			6

CELE PRZEDMIOTU:

Przedstawienie wpływu języka na kształtowanie procesów poznawczych i percepcji rzeczywistości w różnych kulturach. Omówienie związków między kulturą, językiem a myśleniem w świetle współczesnych teorii etnolingwistycznych i badań nad językowym obrazem świata. Zapoznanie studentów z metodami analizy językowej i kulturowej w kontekście procesów poznawczych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna teorie etnolingwistyczne oraz rozumie, jak język wpływa na procesy poznawcze w różnych kulturach.	K_W01 - K_W09
W02	Zna pojęcia takie jak językowy obraz świata, hipoteza Sapira-Whorfa, i mechanizmy kulturowo warunkowanego myślenia.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi analizować językowe wyrażenia pod kątem ich znaczenia kulturowego i poznawczego.	K_U01 - K_U10
U02	Potrafi krytycznie oceniać badania etnolingwistyczne oraz stosować zdobyte umiejętności w interdyscyplinarnych projektach badawczych.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student rozwija wrażliwość kulturową, umiejętność pracy w zespołach międzykulturowych i zdolność do efektywnej komunikacji w różnych kontekstach społecznych.	K_K01 - K_K05

K02	Jest otwarty na różnorodność i gotowy do pogłębiania wiedzy na temat relacji między językiem a kulturą.	
-----	---	--

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do etnolingwistyki. Definicje i podstawowe założenia etnolingwistyki. Relacje między językiem, kulturą a myśleniem.
2	Językowy obraz świata. Hipoteza Sapira-Whorfa: silna i słaba wersja. Kształtowanie percepcji rzeczywistości przez język.
3	Badania etnolingwistyczne. Analiza porównawcza języków w różnych kulturach. Metody badawcze: badania terenowe, analiza korpusowa.
4	Procesy poznawcze a kultura. Wpływ kultury na pamięć, percepcję i myślenie. Rola narracji i symboli kulturowych w kształtowaniu poznania.
5	Interdyscyplinarność etnolingwistyki. Powiązania z antropologią, psychologią, kognitywistyką. Wpływ badań etnolingwistycznych na rozwój nauk społecznych i humanistycznych.
6	Przykłady zastosowań. Językowe i kulturowe aspekty procesów poznawczych w praktyce (studia przypadków). Znaczenie etnolingwistyki w analizie wielokulturowych środowisk społecznych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna,
- klasyczna metoda problemowa,
- praca w grupach,
- praca indywidualna.

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami,
- przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu,
- inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu – opracowanie określonego zagadnienia, projektowanie prostych eksperymentów badawczych.

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bartmiński J., Budziszewska W., i inni, *Językowy obraz świata*, Wydawnictwo: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. (1999)
2. Sapir E., *Język. Wprowadzenie do badań nad mową*, Wydawnictwo: Universitas (2010)
3. Wierzbicka A., *Język, umysł, kultura*, Wydawnictwo: Wydawnictwo Naukowe PWN (1999)

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Lakoff G., Johnsen M., *Metaphors we live by*. London The university of Chicago press. (2003)
2. Levinson S.C., *Space in Language and Cognition: Explorations in Cognitive Diversity*. Cambridge: Cambridge University Press(2003).

NETOGRAFIA:

1. Materiały prezentowane podczas zajęć.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	egzamin ustny, egzamin pisemny, kolokwium, praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Etnolingwistyka

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia zajęć: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			4
Ćwiczenia			4
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			24
Praca własna studenta			118
RAZEM			150
Punkty ECTS			6

CELE ZAJĘĆ:

Zaprezentowanie etnolingwistyki jako interdyscyplinarnej dziedziny badań łączącej językoznawstwo, antropologię kulturową i kognitywistykę. Omówienie relacji między językiem, kulturą i procesami poznawczymi w różnych społecznościach. Przedstawienie kluczowych pojęć etnolingwistyki, takich jak językowy obraz świata, stereotyp kulturowy, koncept kulturowy i kategoryzacja poznawcza. Rozwijanie umiejętności analizy języka jako nośnika wiedzy kulturowej i społecznej. Wprowadzenie do metod badań etnolingwistycznych oraz ich zastosowań w badaniach kognitywistycznych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna teorie i pojęcia etnolingwistyki oraz ich miejsce w obrębie nauk kognitywnych.	K_W01, K_W02, K_W07, K_W09
W02	Rozumie związek między językiem a kulturą oraz jego wpływ na procesy poznawcze.	
W03	Zna koncepcję językowego obrazu świata i potrafi wskazać jej zastosowania badawcze.	
W04	Posiada wiedzę na temat metod badań etnolingwistycznych i ich ograniczeń	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi analizować teksty językowe pod kątem zawartych w nich treści kulturowych i poznawczych.	K_U01, K_U02, K_U05 - K_U10
U02	Umie identyfikować i opisywać kulturowo uwarunkowane koncepty językowe.	
U03	Potrafi zastosować narzędzia etnolingwistyki do analizy materiału empirycznego	

	(teksty, narracje, dane językowe).	
U04	Umie krytycznie interpretować wyniki badań z pogranicza językoznawstwa i antropologii.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest świadomy kulturowego zróżnicowania sposobów myślenia i komunikowania się.	K_K01 - K_K05
K02	Wykazuje wrażliwość na różnice językowe i kulturowe w kontekstach społecznych i badawczych.	
K03	Potrafi pracować w grupie nad analizą zjawisk językowo-kulturowych.	
K04	Jest świadomy znaczenia etycznych aspektów badań nad językiem i kulturą.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Etnolingwistyka jako dziedzina badań – geneza, zakres, podstawowe założenia.
2.	Język a kultura – relacje między systemem językowym a doświadczeniem kulturowym.
3.	Językowy obraz świata – definicja, struktura, przykłady analiz.
4.	Konceptualizacja i kategoryzacja w języku – perspektywa kognitywna i kulturowa.
5.	Stereotypy, metafory i symbole kulturowe w języku.
6.	Narracja, mit i opowieść jako formy organizacji doświadczenia poznawczego.
7.	Metody badań etnolingwistycznych: analiza semantyczna, korpusowa, jakościowa.
8.	Etnolingwistyka a kognitywistyka – zastosowania w badaniach nad umysłem.
9.	Przykłady badań empirycznych z różnych kręgów kulturowych.
10.	Krytyczne perspektywy i współczesne kierunki rozwoju etnolingwistyki.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykłady problemowe z elementami dyskusji
- analiza tekstów naukowych i materiałów empirycznych
- studium przypadków (case studies)
- praca zespołowa nad projektami analitycznymi

PRACA WŁASNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; trening kompetencji; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu oraz dodatkowymi materiałami źródłowymi
- przygotowanie prac zaliczeniowych (eseje, analizy pojęć kulturowych)
- realizacja projektów badawczych dotyczących wybranych zjawisk językowo-kulturowych
- przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu poprzez systematyczne studiowanie materiałów
- samodzielna analiza przykładów językowych z różnych kontekstów kulturowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bartmiński, J. *Językowe podstawy obrazu świata*. UMCS.
2. Sapir, E. *Kultura, język, osobowość*. Wydawnictwo PIW.
3. Wierzbicka, A. *Semantics, Culture and Cognition*. Oxford University Press.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Humboldt, W. von. *Rozmaitość języków a rozwój umysłowy ludzkości*. Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.
2. Palmer, G. B. *Toward a Theory of Cultural Linguistics*. University of Texas Press.
3. Geertz, C. *Interpretacja kultur*. WUJ.

Akademia
Humanistyczno
Ekonomiczna w Łodzi

NETOGRAFIA:

1. Stanford Encyclopedia of Philosophy – hasła: language and culture, The Linguistic Relativity Hypothesis
<https://plato.stanford.edu>
2. Journal *Language & Culture* (wybrane artykuły online)
3. Frontiers in Psychology – Cognitive Science and Culture
<https://www.frontiersin.org>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	egzamin ustny, egzamin pisemny, kolokwium, praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Główne trendy rozwojowe i metodologia w językoznawstwie

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: I semestr

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			4
Ćwiczenia			4
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			24
Praca własna studenta		118	
RAZEM		150	
Punkty ECTS		6	

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie najważniejszych kierunków rozwoju współczesnego językoznawstwa, w tym tradycyjnych i nowoczesnych podejść badawczych. Omówienie metod badawczych stosowanych w językoznawstwie, w tym analizy korpusowej, badań psycholingwistycznych oraz metod eksperymentalnych. Przedstawienie związków między językoznawstwem a innymi naukami kognitywnymi, takimi jak psychologia poznawcza, neuronauka i antropologia. Zastosowanie metodologii językoznawczej w badaniach interdyscyplinarnych, w tym projektowanie badań oraz analiza wyników.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna najważniejsze kierunki rozwoju współczesnego językoznawstwa, w tym podejścia strukturalne, funkcjonalne i kognitywne.	K_W01, K_W02, K_W07, K_W09
W02	Rozumie zasady stosowania metod badawczych w językoznawstwie i ich znaczenie w interdyscyplinarnych badaniach nad językiem, a także posiada znajomość specjalistycznej terminologii.	
W03	Ma wiedzę na temat relacji języka z innymi procesami poznawczymi i społeczno-kulturowymi.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi analizować teksty naukowe dotyczące językoznawstwa oraz krytycznie oceniać ich wartość merytoryczną.	K_U01, K_U02, K_U05 - K_U10
U02	Umie projektować badania lingwistyczne z wykorzystaniem odpowiednich metod, takich jak analiza korpusowa czy eksperymenty	

	psycholingwistyczne.	
U03	Potrafi integrować wyniki badań językoznawczych z danymi pochodzącymi z innych dziedzin kognitywistyki.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest świadomy znaczenia badań językoznawczych dla lepszego zrozumienia komunikacji międzyludzkiej i procesów poznawczych.	K_K01 - K_K05
K02	Docenia interdyscyplinarne podejście w badaniach nad językiem i jego rolę w rozwoju nauki.	
K03	Potrafi współpracować w zespole badawczym, angażując się w analizę i prezentację wyników badań.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do językoznawstwa i jego rozwoju. Historia językoznawstwa: od strukturalizmu do współczesnych teorii kognitywnych. Kluczowe pytania badawcze w językoznawstwie.
2	Podejścia teoretyczne w językoznawstwie. Strukturalizm, generatywizm, językoznawstwo funkcjonalne. Językoznawstwo kognitywne: założenia i metody.
3	Metodologia badań językoznawczych. Analiza korpusowa: narzędzia, techniki, zastosowanie. Metody eksperymentalne: projektowanie badań, analiza danych.
4	Językoznawstwo a nauki kognitywne. Związki języka z myśleniem, percepcją i pamięcią. Rola neuronauki w badaniach nad językiem.
5	Współczesne trendy w językoznawstwie. Badania międzykulturowe i wielojęzyczność. Zastosowanie sztucznej inteligencji w badaniach lingwistycznych.
6	Praktyczne zastosowania językoznawstwa. Analiza dyskursu, komunikacja międzykulturowa, tłumaczenia. Językoznawstwo w edukacji i technologii.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna
- klasyczna metoda problemowa,
- praca w grupach
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami
- przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu
- inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu – opracowanie określonego zagadnienia, projektowanie prostych eksperymentów badawczych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Grzegorzyczkowa R., *Wstęp do językoznawstwa*, Warszawa 2007.
2. Łuczyński E., Maćkiewicz J., *Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2002.
3. Milewski T., *Językoznawstwo*, Wydaw. Naukowe PWN, Warszawa 2004.
4. Fasold R., Connor-Linton J., *An introduction to language and linguistics*, University Printing House, Cambridge CB2 8BS, United Kingdom. (2006).

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Langacker R.W., *Foundations of Cognitive Grammar, Volume 1: Theoretical Prerequisites*. Stanford University Press. (1987).
- Tomasello M., *Constructing a Language: A Usage-Based Theory of Language Acquisition*. Harvard University Press. (2003).
- Givón T., *Syntax: An Introduction*. John Benjamins Publishing. (2001).
- Chomsky N., *Lingwistyka a filozofia: współczesny spór o filozoficzne założenia teorii języka*. PWN, Warszawa 1977.
- Chomsky N., *Zagadnienia teorii składni*. Ossolineum, Wrocław 1982.
- Chomsky N., *O naturze i języku*. Axis, 2005.
- Chomsky N., *Trzy elementy projektujące język*. W: *Prace językoznawcze*. Przeł. R. Boroch. UWM Olsztyn. T. 10 2008, s. 241–273.
- Chomsky N., *Syntactic Structures*. Mouton de Gruyter. (2002).
- Lewandowska-Tomaszczyk B., *Podstawy językoznawstwa korpusowego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2005
- Bogusławski A., Drzazgowska E., *Język w refleksji teoretycznej. Przekroje historyczne*, Katedra Lingwistyki Formalnej UW, Warszawa 2016.
- Bühler K., *Zasady badań nad językiem*, przeł. D. Niklas, [w:] L. Koj, J. Pelc (red.) *Semiotyka dziś i wczoraj*, Ossolineum, Wrocław 1991.
- Cegiela A., *Kryteria poprawności językowej terminów*, [w:] W. Nowicki (red.), *Podstawy terminologii*, Warszawa, 135–153. 1986
- Dębowski J., *Pojęcie prawdy w językach nauk humanistycznych*, „Humanistyka i Przyrodoznawstwo” 16, s. 9-36. 2010.
- Zielińska-Długosz D., *Proceduralny model języka. Językoznawstwo z pozycji teorii modeli nauk empirycznych*, WUJ, Kraków 2007.

NETOGRAFIA:

- Corpus Linguistics Resources <https://www.english-corpora.org/>
- Materiały prezentowane podczas zajęć

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	egzamin pisemny
Umiejętności	projekt, praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Filozofia umysłu

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: I

Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			2
Ćwiczenia			2
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			12
Praca własna studenta			34
RAZEM			50
Punkty ECTS			2

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z kluczowymi koncepcjami filozofii umysłu, takimi jak dualizm, monizm, materializm, funkcjonalizm oraz teoria reprezentacji. Omówienie filozoficznych modeli umysłu i ich zastosowania w badaniach nad świadomością, percepcją oraz procesami poznawczymi. Przedstawienie relacji między umysłem a mózgiem w kontekście badań naukowych oraz dyskusji filozoficznych. Rozwinięcie zdolności analizy i krytyki wybranych teorii filozoficznych dotyczących natury umysłu.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna zagadnienia filozofii umysłu, takie jak problem umysł-ciało, natura świadomości oraz kwestie intencjonalności i subiektywności.	K_W01 - K_W09
W02	Student rozumie różnorodne filozoficzne modele umysłu, w tym ich mocne i słabe strony.	
W03	Student posiada wiedzę na temat współczesnych badań naukowych i technologicznych związanych z umysłem, takich jak neurokognitywistyka i sztuczna inteligencja.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi krytycznie analizować wybrane teorie filozoficzne dotyczące umysłu i ich zastosowanie w badaniach kognitywistycznych.	K_U01 - K_U10
U02	Student umie łączyć perspektywę filozoficzną z interdyscyplinarnym podejściem, uwzględniając wiedzę z neurobiologii, psychologii i	

	informatyki.	
U03	Student potrafi argumentować i formułować własne stanowisko w dyskusjach dotyczących filozoficznych modeli umysłu.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest świadomy znaczenia refleksji filozoficznej w badaniach nad umysłem i procesami poznawczymi.	K_K01 - K_K05
K02	Student wykazuje otwartość na różnorodne podejścia teoretyczne i szacunek dla odmiennych perspektyw naukowych.	
K03	Student potrafi współpracować w grupie, analizując i dyskutując zagadnienia filozoficzne związane z umysłem.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do filozofii umysłu. Historia problemu umysł-ciało: od Kartezjusza do współczesności. Podstawowe pytania filozofii umysłu: Czym jest umysł? Jaka jest jego relacja do ciała?
2	Kluczowe koncepcje filozoficzne dotyczące umysłu. Dualizm i jego krytyka: Kartezjusz, epifenomenalizm, interakcjonizm. Materializm redukcyjny: teoria tożsamości, eliminatywizm. Funkcjonalizm i jego relacja do kognitywistyki.
3	Natura świadomości. Problem trudny (hard problem) i łatwy (easy problem) świadomości. Qualia i ich miejsce w filozofii umysłu. Teorie globalnej przestrzeni roboczej (Global Workspace Theory).
4	Intencjonalność i reprezentacje umysłowe. Relacje między umysłem a obiektami zewnętrznymi. Reprezentacje symboliczne vs subsymboliczne.
5	Współczesne modele umysłu. Filozofia obliczeń i umysł jako maszyna Turinga. Koncepcje wcielonego i rozszerzonego umysłu. Perspektywy emergentne i systemowe w badaniach nad umysłem.
6	Zastosowania filozofii umysłu. Relacje między filozofią umysłu a sztuczną inteligencją. Filozofia umysłu w kontekście etyki i technologii.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna
- klasyczna metoda problemowa
- praca w grupach
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami
- przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu
- inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu – opracowanie określonego zagadnienia, projektowanie prostych eksperymentów badawczych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Miłkowski M., Poczobut R., (red.), *Przewodnik po filozofii umysłu*, Wydawnictwo W.A.M., 2012.
2. Żegleń U., *Filozofia umysłu*, Toruń 2003.
3. Chlewiński Z., (red.), *Modele umysłu*
4. Bremer J., *Wprowadzenie do filozofii umysłu*
5. Casacuberta D., *Umysł. Czym jest i jak działa?*
6. Searle J., *Umysł. Krótkie wprowadzenie*, rozdz. 4-5, Poznań: Rebis. (2010)

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Ayer A., „O poznaniu innych umysłów”. W: Chwedeńczuk Filozofia umysłu. Fragmenty filozofii analitycznej. Warszawa: Aletheia, s. 85-102. (1995),
2. D. Chalmers, Świadomy umysł.
3. W: Chwedeńczuk (1995), Filozofia umysłu. Fragmenty filozofii analitycznej. Warszawa: Aletheia.
4. A.Clark, D. Chalmers, "Umysł rozszerzony". W: M. Miłkowski, R. Poczobut (red.) (2008), Analityczna metafizyka umysłu. Najnowsze kontrowersje. Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, s. 342-358.
5. D.Davidson, Myślące maszyny, [w:] Analityczna metafizyka umysłu. Najnowsze kontrowersje
6. F. Jackson, Czego nie widziała Maria?
7. Kartezjusz, Medytacje o pierwszej filozofii, Medytacja II i VI.
8. C.McGinn, Czy możemy rozwiązać problem umysł-ciało?
9. Th.Nagel, Jak to jest być nietoperzem?
10. H.Putnam, Mózgi w naczyniu
11. J.Searle, „Umysły, mózgi i programy”. W: Chwedeńczuk (1995), Filozofia umysłu. Fragmenty filozofii analitycznej. Warszawa: Aletheia, s. 301-324.
12. A. Turing, „Maszyna licząca a inteligencja”. W: Chwedeńczuk Filozofia umysłu. Fragmenty filozofii analitycznej. Warszawa: Aletheia, s. 271-300. (1995)

NETOGRAFIA:

1. Stanford Encyclopedia of Philosophy – <https://plato.stanford.edu> (hasła: "Philosophy of Mind", "Consciousness", "Dualism").
2. Internet Encyclopedia of Philosophy – <https://iep.utm.edu> (hasła: "Mind", "Intentionality", "Functionalism").
3. The Brain Blog – <https://blog.brainfacts.org> (materiały o relacji między mózgiem a umysłem).
4. Materiały udostępniane w trakcie zajęć.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne, zaliczenie ustne, kolokwium
Umiejętności	zaliczenie pisemne, zaliczenie ustne, projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Filozoficzne modele umysłu

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia zajęć: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			2
Ćwiczenia			2
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			12
Praca własna studenta		34	
RAZEM		50	
Punkty ECTS		2	

CELE ZAJĘĆ:

Zaprezentowanie głównych filozoficznych modeli umysłu rozwijanych od starożytności po współczesność. Omówienie relacji między umysłem a ciałem w kontekście różnych stanowisk metafizycznych i epistemologicznych. Przedstawienie filozoficznych podstaw współczesnej kognitywistyki, neuronauk i badań nad sztuczną inteligencją. Analiza konsekwencji poszczególnych modeli umysłu dla rozumienia świadomości, intencjonalności, wolnej woli i tożsamości osobowej. Rozwijanie umiejętności krytycznego porównywania modeli teoretycznych oraz ich zastosowań w badaniach poznawczych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna główne filozoficzne modele umysłu (m.in. dualizm, materializm, funkcjonalizm, emergentyzm, enaktywizm).	K_W01 - K_W09
W02	Rozumie problemy filozofii umysłu, takie jak problem umysł–ciało, świadomość, intencjonalność i qualia.	
W03	Zna filozoficzne założenia leżące u podstaw współczesnej kognitywistyki i neuronauk.	
W04	Rozumie różnice między podejściami redukcjonistycznymi i niereducjonistycznymi w badaniach nad umysłem.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi analizować i interpretować klasyczne oraz współczesne teksty z filozofii umysłu.	K_U01 - K_U10
U02	Umie porównywać różne modele umysłu oraz wskazywać ich mocne i słabe strony.	

U03	Potrafi formułować argumenty filozoficzne dotyczące natury umysłu i świadomości.	
U04	Umie odnosić modele filozoficzne do wyników badań empirycznych w kognitywistyce i neuronaukach.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotów do udziału w merytorycznej dyskusji nad fundamentalnymi problemami dotyczącymi umysłu i poznania.	K_K01 - K_K05
K02	Jest świadomy znaczenia pluralizmu teoretycznego i interdyscyplinarności w badaniach nad umysłem.	
K03	Wykazuje otwartość na różne perspektywy filozoficzne i naukowe.	
K04	Jest świadomy epistemicznych i etycznych konsekwencji przyjmowanych modeli umysłu.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Wprowadzenie do filozofii umysłu – zakres problemowy i metodologia.
2.	Starożytnie i nowożytne koncepcje umysłu (Platon, Arystoteles, Kartezjusz).
3.	Dualizm substancjalny i jego krytyka.
4.	Materializm i fizykalizm w filozofii umysłu.
5.	Behawioryzm i jego filozoficzne konsekwencje.
6.	Funkcjonalizm i modele obliczeniowe umysłu.
7.	Emergentystyczne i nieredukcjonistyczne koncepcje umysłu.
8.	Enaktywizm, ucieleśnione i usytuowane poznanie.
9.	Problem świadomości i jakości.
10.	Filozoficzne implikacje sztucznej inteligencji i modeli umysłu.
11.	Krytyczne porównanie modeli umysłu w kontekście badań kognitywnych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład problemowy
- analiza klasycznych i współczesnych tekstów filozoficznych
- dyskusje seminaryjne
- prace pisemne i prezentacje problemowe
- materiały dydaktyczne udostępniane na platformie e-learningowej
- asynchroniczna analiza tekstów filozoficznych
- webinaria i konsultacje online
- zadania pisemne realizowane indywidualnie

PRACA WŁASNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; trening kompetencji; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- systematyczne zapoznanie się z literaturą przedmiotu oraz dodatkowymi tekstami filozoficznymi.
- przygotowanie prac zaliczeniowych (eseje, analizy argumentów).
- samodzielna refleksja nad poruszonymi problemami filozoficznymi.
- przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu.

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. J. Jarocki, Gdzie jest mój umysł? Podręcznik nie tylko dla studentów, Wydawnictwo: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2023
2. M. Miłkowski, R. Poczobut (red.), Przewodnik po filozofii umysłu, Wydawnictwo W.A.M., 2012.

3. J. Bremer „Wprowadzenie do filozofii umysłu”, Wydawnictwo W.A.M., 2010.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Z. Chlewiński (red.), Modele umysłu, Wydaw. Nauk. PWN, Warszawa 1999
2. J. Searle, (2010), Umysł. Krótkie wprowadzenie, rozdz. 4-5, Poznań: Rebis.
3. U. Żegleń, Filozofia umysłu, Toruń 2003.
4. D. Casacuberta „Umysł. Czym jest i jak działa?”
5. A. Ayer, „O poznaniu innych umysłów”. W: Chwedeńczuk (1995), Filozofia umysłu. Fragmenty filozofii analitycznej. Warszawa: Aletheia, s. 85-102.
6. D. Chalmers, Świadomy umysł.
7. W: Chwedeńczuk (1995), Filozofia umysłu. Fragmenty filozofii analitycznej. Warszawa: Aletheia.
8. A. Clark, D. Chalmers, "Umysł rozszerzony". W: M. Miłkowski, R. Poczobut (red.) (2008), Analityczna metafizyka umysłu. Najnowsze kontrowersje. Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, s. 342-358.
9. D. Davidson, Myślące maszyny, [w:] Analityczna metafizyka umysłu. Najnowsze kontrowersje
10. F. Jackson, Czego nie widziała Maria?
11. Kartezjusz, Medytacje o pierwszej filozofii, Medytacja II i VI.
12. C. McGinn, Czy możemy rozwiązać problem umysł-ciało?
13. Th. Nagel, Jak to jest być nietoperzem?
14. H. Putnam, Mózgi w naczyniu
15. J. Searle, „Umysły, mózgi i programy”. W: Chwedeńczuk (1995), Filozofia umysłu. Fragmenty filozofii analitycznej. Warszawa: Aletheia, s. 301-324.
16. A. Turing, „Maszyna licząca a inteligencja”. W: Chwedeńczuk (1995), Filozofia umysłu. Fragmenty filozofii analitycznej. Warszawa: Aletheia, s. 271-300.

NETOGRAFIA:

1. Stanford Encyclopedia of Philosophy – <https://plato.stanford.edu> (hasła: "Philosophy of Mind", "Consciousness", "Dualism").
2. Internet Encyclopedia of Philosophy – <https://iep.utm.edu> (hasła: "Mind", "Intentionality", "Functionalism").
3. The Brain Blog – <https://blog.brainfacts.org> (materiały o relacji między mózgiem a umysłem).
4. Materiały udostępniane w trakcie zajęć.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne, zaliczenie ustne, kolokwium,
Umiejętności	zaliczenie pisemne, zaliczenie ustne, projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Filozofia nauki

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: I

Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			2
Ćwiczenia			2
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			12
Praca własna studenta			34
RAZEM			50
Punkty ECTS			2

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z historią rozwoju nauki, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu wierzeń, religii, oraz warunków społecznych, ekonomicznych i materialnych na postęp naukowy. Analiza związków między filozofią nauki, logiką, matematyką i fizyką w kontekście kształtowania się metod naukowych. Omówienie najważniejszych odkryć naukowych w historii ludzkości oraz ich wpływu na kulturę, przemysł i rozwój cywilizacyjny. Wypracowanie umiejętności krytycznej analizy ontologicznych, epistemologicznych i logicznych założeń współczesnych badań naukowych. Przybliżenie pojęcia geniuszu, cech charakteru naukowców, oraz roli wyobraźni twórczej w badaniach naukowych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Ma wiedzę na temat historii rozwoju nauki od starożytności po współczesność.	K_W01 - K_W09
W02	Rozumie związki między filozofią nauki, a takimi dziedzinami jak fizyka, matematyka i logika.	
W03	Potrafi omówić znaczenie kluczowych odkryć naukowych oraz ich wpływ na inne dziedziny życia, takie jak kultura i przemysł.	
W04	Zna metodologiczne podstawy prowadzenia badań naukowych i ich kryteria naukowe.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi krytycznie analizować założenia epistemologiczne i ontologiczne współczesnych teorii naukowych.	K_U01 - K_U10

U02	Umie identyfikować i interpretować kluczowe momenty przyspieszenia i stagnacji w rozwoju nauki.	
U03	Potrafi stosować pojęcia filozoficzne w analizie procesów badawczych i interpretacji wyników.	
U04	Umie ocenić znaczenie cech takich jak prawda, czas, przypadek, symetria i piękno w kontekście procesów myślowych.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Docenia znaczenie interdyscyplinarnego podejścia w rozwiązywaniu problemów naukowych.	K_K01 - K_K05
K02	Jest świadomy etycznych aspektów pracy naukowej oraz wpływu nauki na społeczeństwo.	
K03	Jest otwarty na współpracę z przedstawicielami różnych dyscyplin w analizie złożonych problemów naukowych.	

TREŚCI PROGRAMOWE

Lp.	Treści programowe
1	Historia nauki i odkryć naukowych – od starożytności po XXI wiek. Wpływ wierzeń i religii na rozwój nauki w jej początkowym okresie. Przykłady oraz warunki powstawania najważniejszych odkryć naukowych w astronomii, fizyce i matematyce oraz ich wpływ na rozwój przemysłu, muzyki i malarstwa w XIX wieku.
2	Warunki sprzyjające rozwojowi cywilizacji i nauki w okresie starożytnym i późniejszym. Przyczyny powstawania okresów przyspieszenia i spowolnienia (stagnacji) rozwoju nauki. Warunki ekonomiczne, społeczne i materialne sprzyjające rozwojowi nauki.
3	Logika jako język komunikacji filozofii nauki z matematyką i fizyką. Twierdzenia egzystencjalne i nieegzystencjalne w matematyce. Praktyczne zastosowanie filozofii w matematyce.
4	Wpływ filozofii nauki na rozwój nauk od początku XX wieku do chwili obecnej. Fizyk klasyczna (Newtonowska) a fizyka kwantowa. Rozumienie i analiza kierunków badań naukowych w ujęciu ontologicznym, epistemologicznym i logicznym jako niezbędny warunek dalszego rozwoju nauki w XX i XXI wieku.
5	Odmienność roli filozofii nauki w fizyce i matematyce.
6	Kim jest geniusz i jakie cechy musi posiadać?
7	Metodologia najważniejszych odkryć naukowych. Analiza procesów badawczych pod kątem ścisłych kryteriów naukowych.
8	Cechy charakteru naukowców. Rola oraz znaczenie wyobraźni twórczej w badaniach naukowych.
9	Rola prawdy, czasu, przypadku, symetrii i piękna w rozumieniu i interpretacji procesów myślowych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna
- klasyczna metoda problemowa
- praca w grupach
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami
- przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu
- inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu – opracowanie określonego zagadnienia, projektowanie prostych eksperymentów badawczych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Popper, K. R. Logika odkrycia naukowego. PWN, Warszawa.
2. Kuhn, T. S. Struktura rewolucji naukowych. Fundacja Aletheia, Warszawa.
3. Losee J., Wprowadzenie do filozofii nauki, Wydawnictwo: Prószyński i S-ka

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Feyerabend, P. Przeciw metodzie. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
2. Nagel, E. Struktura nauki. Zagadnienia logiki wyjaśnień naukowych. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
3. Lakatos, I. Dowody i refutacje. Wydawnictwo: Tikkun

NETOGRAFIA:

1. Stanford Encyclopedia of Philosophy: Philosophy of Science
2. Internet Encyclopedia of Philosophy: History and Philosophy of Science
3. Copernicus Center Online: Filozofia nauki i jej zastosowania
4. Project Gutenberg: Classic Works in Science and Philosophy

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne, kolokwium, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Filozofia języka

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: I

Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			2
Ćwiczenia			2
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			12
Praca własna studenta			34
RAZEM			50
Punkty ECTS			2

CELE PRZEDMIOTU:

Przedstawienie głównych problemów filozoficznych związanych z językiem, takich jak znaczenie, odniesienie, prawda, oraz relacja języka do myśli i rzeczywistości. Zapoznanie studentów z klasycznymi i współczesnymi teoriami języka, w tym teorią aktów mowy, pragmatyką, semiotyką oraz podejściami kognitywistycznymi. Omówienie roli języka w kształtowaniu wiedzy, komunikacji i kultury. Wypracowanie umiejętności krytycznej analizy tekstów filozoficznych dotyczących języka oraz stosowania teorii językowych w badaniach interdyscyplinarnych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna teorie znaczenia, odniesienia, prawdy i językowych aktów mowy.	K_W01 - K_W09
W02	Rozumie filozoficzne aspekty relacji języka do myśli, rzeczywistości i kultury.	
W03	Potrafi zidentyfikować i omówić kluczowe problemy filozoficzne związane z naturą języka.	
W04	Zna współczesne podejścia kognitywistyczne do badania języka i ich zastosowania.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi analizować teksty filozoficzne dotyczące języka i wyciągać z nich krytyczne wnioski.	K_U01 - K_U10
U02	Umie porównać różne teorie języka i zastosować je w analizie problemów filozoficznych i praktycznych.	
U03	Potrafi wskazać zastosowania teorii języka w badaniach	

	interdyscyplinarnych, takich jak lingwistyka, semiotyka czy kognitywistyka.	
U04	Umie interpretować role języka w różnych kontekstach społecznych, kulturowych i naukowych.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest świadomy znaczenia języka w kształtowaniu relacji międzyludzkich oraz budowaniu społecznych i kulturowych więzi.	K_K01 - K_K05
K02	Jest otwarty na różnorodne perspektywy językowe i kulturowe w komunikacji.	
K03	Docenia interdyscyplinarne podejście do badania języka jako narzędzia poznania i komunikacji.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do filozofii języka. Kluczowe problemy filozoficzne związane z językiem: znaczenie, odniesienie, prawda. Historia filozofii języka: od starożytności po współczesność.
2	Klasyczne teorie języka. Semiotyka: znaki, symbole, relacje znaczeniowe. Teoria aktów mowy Johna Austina i Johna Searle'a. Znaczenie i odniesienie: Frege, Russell, Kripke.
3	Współczesne podejścia w filozofii języka. Pragmatyka i kontekst komunikacyjny. Relacja języka do myśli: hipoteza Sapira-Whorfa, teoria umysłu. Język w kognitywistyce: modele umysł-język.
4	Zastosowania filozofii języka. Język w nauce, kulturze i społeczeństwie. Problemy tłumaczenia i wielojęzyczności. Filozofia języka w badaniach interdyscyplinarnych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna
- klasyczna metoda problemowa
- praca w grupach
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami
- przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu
- inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu – opracowanie określonego zagadnienia, projektowanie prostych eksperymentów badawczych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Prechtl P., Wprowadzenie do filozofii języka, Wydawnictwo: WAM Seria: Myśl Filozoficzna WAM
2. Stanosz, B. red., Fragmenty filozofii analitycznej. Filozofia języka, Warszawa: Fundacja Aletheia.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Austin J. L., Mówienie i poznawanie, Wydawnictwo: Wydawnictwo Naukowe PWN.
2. Searle, J., Czynności mowy. Rozważania z filozofii języka (tłum. B. Chwedeńczuk), Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX.

NETOGRAFIA:

1. Stanford Encyclopedia of Philosophy: Philosophy of Language
2. Internet Encyclopedia of Philosophy: Language
3. Copernicus Center Online: Artykuły o języku i kognitywistyce
4. JSTOR: Publikacje na temat filozofii języka

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	zaliczenie ustne, zaliczanie pisemne, kolokwium, praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Umiejętności	projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Epistemologia

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: I

Forma zaliczenia przedmiotu: Zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			2
Ćwiczenia			2
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			12
Praca własna studenta			34
RAZEM			50
Punkty ECTS			2

CELE PRZEDMIOTU:

Przedstawienie głównych problemów epistemologii, takich jak natura wiedzy, uzasadnienia i prawdy. Omówienie kluczowych zagadnień filozofii percepcji, w tym relacji między percepcją a rzeczywistością, mechanizmów percepcji oraz roli zmysłów w procesie poznania. Analiza współczesnych teorii percepcji, w tym realizmu, idealizmu, fenomenalizmu oraz reprezentacjonizmu. Wskazanie związków między epistemologią, filozofią percepcji i kognitywistyką, ze szczególnym uwzględnieniem procesów poznawczych i ich biologicznego podłoża.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna główne koncepcje epistemologiczne, takie jak klasyczna definicja wiedzy, sceptycyzm, foundationalizm i koherentyzm.	K_W01 - K_W09
W02	Student rozumie zagadnienia filozofii percepcji, takie jak natura doznań zmysłowych, problem jakości subiektywnych (qualia) oraz różnica między percepcją a iluzją.	
W03	Student posiada wiedzę na temat współczesnych podejść do percepcji w filozofii i ich powiązań z badaniami naukowymi w kognitywistyce.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi analizować i krytycznie oceniać argumenty filozoficzne dotyczące wiedzy i percepcji.	K_U01 - K_U10
U02	Student umie zastosować wybrane teorie epistemologiczne i filozoficzne do wyjaśnienia problemów poznawczych.	

U03	Student potrafi formułować własne stanowisko w dyskusjach dotyczących percepcji i wiedzy, opierając się na rzetelnych argumentach i źródłach naukowych.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest świadomy znaczenia refleksji epistemologicznej w badaniach naukowych i codziennym życiu.	K_K01 - K_K05
K02	Student jest otwarty na różnorodne perspektywy filozoficzne, wykazując tolerancję dla odmiennych stanowisk.	
K03	Student jest świadomy odpowiedzialności intelektualnej w formułowaniu wniosków na temat wiedzy i percepcji.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do epistemologii. Definicja wiedzy: wiedza jako prawdziwe, uzasadnione przekonanie. Sceptycyzm epistemologiczny i jego wyzwania.
2	Kluczowe teorie epistemologiczne. Foundationalizm, koherentyzm, reliabilizm. Współczesne podejścia do epistemologii naturalizowanej.
3	Podstawowe problemy filozofii percepcji. Natura doznań zmysłowych i ich relacja do rzeczywistości. Rola percepcji w procesie poznania.
4	Współczesne teorie percepcji. Realizm bezpośredni vs realizm pośredni. Fenomenalizm i reprezentacjonizm. Embodied cognition i percepcja wcielona.
5	Związek percepcji z procesami poznawczymi. Zmysły a reprezentacje umysłowe. Neurobiologiczne podstawy percepcji.
6	Praktyczne implikacje filozofii percepcji. Percepcja a projektowanie interfejsów użytkownika. Filozofia percepcji w kontekście sztucznej inteligencji i rozszerzonej rzeczywistości.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna
- klasyczna metoda problemowa
- praca w grupach
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami,
- przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu,
- inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu – opracowanie określonego zagadnienia, projektowanie prostych eksperymentów badawczych.

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Ajdukiewicz K., *Zagadnienia i kierunki filozofii*, dowolne wydanie.
2. Hetmański M., (red.), *Epistemologia współcześnie*, Universitas, Kraków 2007.
3. Morton A., *Przewodnik po teorii poznania*, Warszawa: Wydawnictwo Spacja 2002.
4. Ziemińska R. (red), *Przewodnik po epistemologii*, Kraków: WAM 2013 (dział „Pojęcie prawdy” oraz rozdział „Pojęcie wiedzy”).

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Audi R., *Epistemology: A Contemporary Introduction to the Theory of Knowledge*, Routledge 2011 (lub wcześniejsze wydania).
2. Dancy J., *An Introduction to Contemporary Epistemology*, Oxford: Blackwell 1985.
3. Lehrer K., *Theory of Knowledge*, Boulder: Westview Press 1990.
4. Moser P., *The Oxford Handbook of Epistemology*, Oxford: OUP 2002.
5. O'Brien D., *An Introduction to the Theory of Knowledge*, Cambridge: Polity 2006.
6. Williams M., *Problems of Knowledge. A Critical Introduction to Epistemology*, Oxford: OUP 2000.
7. Teksty klasyczne (dowolne źródło):
 - a. Arystoteles, O duszy,
 - b. J. Locke, Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego (fragmenty),
 - c. D. Hume, *Badania dotyczące rozumu ludzkiego* (fragmenty),
 - d. Kartezjusz, *Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego* (fragmenty),
 - e. G. Leibniz, *Nowe rozważania dotyczące rozumu ludzkiego* (fragmenty),
 - f. I. Kant, *Prolegomena...*

NETOGRAFIA:

1. Stanford Encyclopedia of Philosophy: <https://plato.stanford.edu/> (hasła: "Epistemology", "Philosophy of Perception").
2. Internet Encyclopedia of Philosophy: www.iep.utm.edu (hasła: "Knowledge", "Perception").
3. Materiały udostępniane w trakcie zajęć.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne, kolokwium
Umiejętności	zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne, projekt, aktywność na zajęciach, zadania domowe
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach, zadania domowe

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Filozofia percepcji

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia zajęć: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			2
Ćwiczenia			2
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			12
Praca własna studenta		34	
RAZEM		50	
Punkty ECTS		2	

CELE ZAJĘĆ:

Zaprezentowanie głównych filozoficznych teorii percepcji rozwijanych w tradycji klasycznej i współczesnej. Omówienie relacji między percepcją, świadomością i poznaniem w kontekście filozoficznym i kognitywistycznym. Analiza problemów epistemologicznych i ontologicznych związanych z postrzeganiem świata. Przedstawienie związków między filozofią percepcji a badaniami empirycznymi w psychologii i neuronaukach. Rozwijanie umiejętności krytycznego porównywania modeli percepcji oraz ich konsekwencji metodologicznych i poznawczych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zaprezentowanie głównych filozoficznych teorii percepcji rozwijanych w tradycji klasycznej i współczesnej.	K_W01 - K_W09
W02	Omówienie relacji między percepcją, świadomością i poznaniem w kontekście filozoficznym i kognitywistycznym.	
W03	Analiza problemów epistemologicznych i ontologicznych związanych z postrzeganiem świata.	
W04	Przedstawienie związków między filozofią percepcji a badaniami empirycznymi w psychologii i neuronaukach.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi analizować i interpretować klasyczne oraz współczesne teksty z filozofii percepcji.	K_U01 - K_U10
U02	Umie porównywać różne modele percepcji i wskazywać ich konsekwencje epistemologiczne.	

U03	Potrafi krytycznie odnosić teorie filozoficzne do wyników badań psychologicznych i neuronaukowych.	
U04	Umie formułować spójne argumenty dotyczące natury doświadczenia percepcyjnego	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Potrafi analizować i interpretować klasyczne oraz współczesne teksty z filozofii percepcji.	K_K01 - K_K05
K02	Umie porównywać różne modele percepcji i wskazywać ich konsekwencje epistemologiczne.	
K03	Potrafi krytycznie odnosić teorie filozoficzne do wyników badań psychologicznych i neuronaukowych.	
K04	Umie formułować spójne argumenty dotyczące natury doświadczenia percepcyjnego	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Wprowadzenie do filozofii percepcji – zakres problemowy i metodologia.
2.	Klasyczne koncepcje percepcji (Platon, Arystoteles, empiryzm).
3.	Percepcja a epistemologia – poznanie zmysłowe i uzasadnienie przekonań.
4.	Realizm bezpośredni i pośredni w filozofii percepcji.
5.	Reprezentacjonizm i treść percepcyjna.
6.	Problem iluzji i halucynacji.
7.	Fenomenologia percepcji (Merleau-Ponty).
8.	Enaktywizm i ucieleśnione poznanie.
9.	Percepcja a świadomość – qualia i doświadczenie subiektywne.
10.	Filozofia percepcji a neuronauki poznawcze.
11.	Percepcja w kontekście sztucznej inteligencji i systemów poznawczych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład problemowy
- analiza i interpretacja tekstów filozoficznych
- dyskusje seminaryjne
- prace pisemne i prezentacje problemowe
- materiały dydaktyczne udostępniane na platformie e-learningowej
- asynchroniczna analiza literatury
- webinaria i konsultacje online
- zadania pisemne realizowane indywidualnie

PRACA WŁASNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; trening kompetencji; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- systematyczne zapoznawanie się z literaturą przedmiotu i materiałami dodatkowymi
- przygotowanie prac zaliczeniowych (eseje, analizy argumentów)
- samodzielna analiza wybranych problemów filozoficznych dotyczących percepcji
- przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu

Opcjonalnie: opracowanie krótkiego projektu analitycznego dotyczącego wybranej teorii percepcji.

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Verneaux, Roger, *Epistemologia ogólna czyli krytyka poznania*, 2024
2. Grobler, Adam, *Epistemologia: sandwiczowa teoria wiedzy*, 2019
3. Judycki, Stanisław, *Epistemologia. T. 1 | T. 2*, 2020.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Audi R., *Epistemology: A Contemporary Introduction to the Theory of Knowledge*, Routledge 2011 (lub wcześniejsze wydania).
2. Ajdukiewicz K., *Zagadnienia i kierunki filozofii*, dowolne wydanie.
3. Moser P., *The Oxford Handbook of Epistemology*, Oxford: OUP 2002.
4. O'Brien D., *An Introduction to the Theory of Knowledge*, Cambridge: Polity 2006.
5. Teksty klasyczne (dowolne źródło):
 - a. Arystoteles, *O duszy*,
 - b. J. Locke, *Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego* (fragmenty),
 - c. D. Hume, *Badania dotyczące rozumu ludzkiego* (fragmenty),
 - d. Kartezjusz, *Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego* (fragmenty),
 - e. G. Leibniz, *Nowe rozważania dotyczące rozumu ludzkiego* (fragmenty),
 - f. I. Kant, *Prolegomena...*

NETOGRAFIA:

1. Stanford Encyclopedia of Philosophy: <https://plato.stanford.edu/> (hasła: "Epistemology", "Philosophy of Perception").
2. Internet Encyclopedia of Philosophy: www.iep.utm.edu (hasła: "Knowledge", "Perception").
3. Materiały udostępniane w trakcie zajęć

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne, kolokwium
Umiejętności	zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne, projekt, aktywność na zajęciach, zadania domowe
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach, zadania domowe

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Wprowadzenie do kognitywistyki

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: I

Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			2
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)	X	X	
E-learning (zajęcia asynchroniczne)	X	X	6
Praca własna studenta			42
RAZEM			50
Punkty ECTS			2

CELE PRZEDMIOTU:

Przedstawienie interdyscyplinarnego charakteru kognitywistyki, ukazanie jej miejsca na styku nauk humanistycznych, społecznych, biologicznych i informatycznych. Omówienie podstawowych pojęć i zagadnień kognitywistyki, takich jak: umysł, świadomość, poznanie, reprezentacje umysłowe oraz ich związki z procesami biologicznymi i technologią. Zapoznanie studentów z kluczowymi metodami badawczymi wykorzystywanymi w kognitywistyce, w tym modelowaniem komputerowym, analizą zachowań, metodami neuroobrazowania oraz analizą danych językowych. Analiza wybranych teorii i badań dotyczących procesów poznawczych, takich jak percepcja, uwaga, pamięć, myślenie, język oraz ich związek z funkcjami motorycznymi i emocjonalnymi. Rozwinięcie umiejętności krytycznego myślenia poprzez dyskusję na temat współczesnych wyzwań i dylematów kognitywistyki, takich jak sztuczna inteligencja, etyka technologii oraz relacja między umysłem a ciałem.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna pojęcia i problemy badawcze kognitywistyki, takie jak natura umysłu, procesy poznawcze, reprezentacje umysłowe, świadomość oraz relacje między umysłem a mózgiem.	K_W01 -K_W09
W02	Student rozumie interdyscyplinarny charakter kognitywistyki i jej powiązania z psychologią, filozofią, językoznawstwem, neurobiologią oraz informatyką.	
W03	Student posiada wiedzę na temat metod badawczych stosowanych w kognitywistyce, takich jak neuroobrazowanie, modelowanie komputerowe i	

	analiza zachowań.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi krytycznie analizować wybrane teorie kognitywistyczne oraz wyniki badań naukowych.	K_U01 - K_U10
U02	Student umie wyjaśnić zjawiska poznawcze, takie jak percepcja, uwaga, pamięć, język czy myślenie, korzystając z interdyscyplinarnej perspektywy.	
U03	Student potrafi zastosować metody badawcze kognitywistyki do analizy problemów poznawczych lub projektowania własnych badań.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest świadomy znaczenia interdyscyplinarnego podejścia w badaniach nad umysłem i procesami poznawczymi.	K_K01 - K_K05
K02	Student jest otwarty na krytyczne podejście do różnorodnych teorii i hipotez naukowych, wykazując postawę badawczą opartą na rzetelności i otwartości intelektualnej.	
K03	Student wykazuje odpowiedzialność za formułowanie wniosków oraz wykorzystanie wiedzy kognitywistycznej w praktyce naukowej i społecznej.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do kognitywistyki. Geneza i rozwój kognitywistyki jako dyscypliny naukowej. Podstawowe pytania badawcze: Czym jest umysł? Jak działa proces poznawczy?
2	Interdyscyplinarność kognitywistyki. Relacje kognitywistyki z innymi dziedzinami: psychologią, filozofią, językoznawstwem, neurobiologią, informatyką. Modele poznawcze w różnych dyscyplinach.
3	Metody badawcze w kognitywistce. Neuroobrazowanie (fMRI, EEG) i jego zastosowania w badaniach poznawczych. Eksperymenty behawioralne i analiza danych językowych. Modelowanie komputerowe procesów poznawczych.
4	Główne procesy poznawcze. Percepcja i uwaga: jak odbieramy i selekcjonujemy informacje z otoczenia. Pamięć i uczenie się: mechanizmy magazynowania i przetwarzania informacji. Język i komunikacja: reprezentacja językowa, znaczenie i interpretacja.
5	Świadomość i reprezentacje umysłowe. Problem relacji umysł-ciało: monizm, dualizm, materializm redukcyjny. Modele świadomości i ich implikacje dla badań nad sztuczną inteligencją.
6	Zastosowania kognitywistyki. Zastosowanie wiedzy kognitywistycznej w projektowaniu interfejsów użytkownika i sztucznej inteligencji. Kognitywistyka a edukacja i procesy uczenia się.
7	Aktualne wyzwania i kierunki rozwoju kognitywistyki. Problemy etyczne związane z technologiami opartymi na kognitywistyce. Nowe perspektywy badawcze: neurokognitywistyka, kognitywistyka kulturowa, kognitywistyka sztucznej inteligencji.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna
- klasyczna metoda problemowa
- praca w grupach
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami,
- przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu,
- inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu – opracowanie określonego zagadnienia, projektowanie prostych eksperymentów badawczych.

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bremer J., (red.) *Przewodnik po kognitywistyce*, Kraków: Wydawnictwo WAM, 2016
2. Jarocki J., *Gdzie jest mój umysł?*, Warszawa: Wydawnictwo PWN, 2023
3. Bremer J., *Jak to jest być świadomym. Analityczne teorie umysłu a problem neuronalnych podstaw świadomości*, Warszawa, Wydawnictwo Wydaw. IFiS PAN - Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, 2005

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Cognition, Meaning and Action. Lodz-Lund Studies in Cognitive Science Piotr Łukowski, Aleksander Gemel, Bartosz Żukowski, 2016
2. LeDoux, Joseph E. (2002). Emotions: How I've Looked for Them in the Brain. In Robert J. Russell (ed.), *Neuroscience and the person: scientific perspectives on divine action*. Berkeley (USA): Center for Theology and the Natural Sciences. pp. 41-56,
3. Kaczmarek L., *Biologia molekularna przetwarzania informacji przez komórki nerwowe*, w: T. Górka, A. Grabowska, J. Zagrodzka, *Mózg a zachowanie*, Wydawnictwo PWN, Warszawa, 2006
4. Pinker S., *Jak działa umysł*, Książka i Wiedza, Warszawa 2002,
5. Sternberg R.J., *Psychologia poznawcza*, Wydawnictwo: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Gdańsk, 2001.

NETOGRAFIA:

1. Stanford Encyclopedia of Philosophy – <https://plato.stanford.edu>; Obszerne źródło artykułów akademickich z zakresu filozofii umysłu, kognitywistyki, percepcji i procesów poznawczych (hasła: "Cognitive Science", "Mind and Brain", "Perception").
2. Internet Encyclopedia of Philosophy – <https://iep.utm.edu>; zasoby dotyczące podstawowych pojęć i teorii w kognitywistyce oraz ich filozoficznych fundamentów (hasła: "Cognitive Science", "Artificial Intelligence").
3. Cognitive Science Society – <https://cognitivesciencesociety.org>; strona społeczności naukowej zajmującej się kognitywistyką. Zawiera informacje o konferencjach, publikacjach oraz bieżących trendach badawczych
4. BBC Future: The Mind and Cognitive Science – <https://www.bbc.com/future>; Sekcja serwisu BBC poświęcona nauce o umyśle i mózgu, ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych technologii i ich związku z kognitywistyką.
5. ResearchGate: Cognitive Science – <https://www.researchgate.net>; Portal społecznościowy dla naukowców, umożliwiający dostęp do artykułów i badań w dziedzinie kognitywistyki.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne, kolokwium
Umiejętności	zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne, projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Historia kognitywistyki

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia zajęć: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			2
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta		42	
RAZEM		50	
Punkty ECTS		2	

CELE ZAJĘĆ:

Przedstawienie genezy kognitywistyki jako interdyscyplinarnego obszaru badań nad umysłem i poznaniem. Omówienie kluczowych etapów rozwoju idei poznawczych – od filozofii klasycznej po współczesne nauki kognitywne. Analiza wpływu filozofii, psychologii, językoznawstwa, informatyki, neuronauk i sztucznej inteligencji na kształtowanie się kognitywistyki. Ukazanie przemian paradygmatów badawczych (behawioryzm, kognitywizm, ucieleśnione poznanie). Rozwijanie zdolności krytycznego myślenia historyczno-metodologicznego oraz refleksji nad statusem kognitywistyki jako nauki.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student przedstawia genezy kognitywistyki jako interdyscyplinarnego obszaru badań nad umysłem i poznaniem.	K_W01 -K_W09
W02	Omawia kluczowe etapy rozwoju idei poznawczych – od filozofii klasycznej po współczesne nauki kognitywne.	
W03	Student zna i rozumie wpływ filozofii, psychologii, językoznawstwa, informatyki, neuronauk i sztucznej inteligencji na kształtowanie się kognitywistyki.	
W04	Omawia paradygmaty badawcze (behawioryzm, kognitywizm, ucieleśnione poznanie).	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi analizować i porównywać różne historyczne modele umysłu.	K_U01 - K_U10
U02	Umie identyfikować założenia filozoficzne i metodologiczne stojące za określonymi teoriami poznania.	
U03	Potrafi krytycznie interpretować teksty klasyczne i współczesne dotyczące	

	historii kognitywistyki.	
U04	Umie syntetyzować wiedzę z różnych dyscyplin w ujęciu historycznym.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest świadomy znaczenia interdyscyplinarnej współpracy w rozwoju nauki.	K_K01 - K_K05
K02	Jest gotów do uczestnictwa w merytorycznych dyskusjach nad statusem i przyszłością kognitywistyki.	
K03	Wykazuje otwartość na pluralizm teoretyczny i metodologiczny.	
K04	Ma świadomość historycznej zmienności pojęć i teorii naukowych.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Wprowadzenie do historii badań nad umysłem i poznaniem.
2.	Starożytne i średniowieczne koncepcje umysłu (Platon, Arystoteles, scholastyka).
3.	Nowożytna filozofia umysłu i poznania (Kartezjusz, empiryzm, racjonalizm).
4.	Psychologia eksperymentalna XIX wieku i narodziny nauk o poznaniu.
5.	Behawioryzm i jego krytyka.
6.	Rewolucja kognitywna XX wieku.
7.	Narodziny kognitywistyki – kluczowe postacie i wydarzenia.
8.	Rola językoznawstwa, logiki i informatyki w rozwoju kognitywizmu.
9.	Sztuczna inteligencja jako model umysłu.
10.	Neuronauki poznawcze i biologizacja kognitywistyki.
11.	Współczesne nurty: ucieleśnione, usytuowane i enaktywne poznanie.
12.	Aktualne spory i kierunki rozwoju kognitywistyki.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład problemowy z elementami narracji historycznej
- analiza klasycznych tekstów źródłowych
- dyskusje moderowane
- prezentacje studenckie i eseje analityczne
- wykład problemowy z elementami narracji historycznej
- analiza klasycznych tekstów źródłowych
- dyskusje moderowane
- prezentacje studenckie i eseje analityczne

PRACA WŁASNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; trening kompetencji; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?):

- systematyczne zapoznanie się z literaturą przedmiotu i materiałami dodatkowymi
- przygotowanie esejów i prac zaliczeniowych
- samodzielna analiza wybranych koncepcji i etapów rozwoju kognitywistyki
- przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu
- opcjonalnie: opracowanie osi czasu rozwoju kognitywistyki lub analizy porównawczej wybranych paradygmatów

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Józef Bremer (red.) (2016), Przewodnik po kognitywistyce, Kraków: Wydawnictwo WAM,
2. Jacek Jarocki (2023), Gdzie jest mój umysł?, Warszawa: Wydawnictwo PWN,
3. Józef Bremer, (2005), Jak to jest być świadomym. Analityczne teorie umysłu a problem neuronalnych podstaw świadomości, Warszawa, Wydawnictwo Wydaw. IFiS PAN - Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk.

LITERATURA UZUPELNIAJĄCA:

1. Noel Sheehy, Antony J. Chapman, Introduction, w: N. Sheehy i A.J. Chapman (eds.), *Cognitive Science, Volume I*, An Elgar Reference Collection, Aldershot, UK, 1995,
2. Herbert L. Roitblat, Jean-Arcady Meyer (eds.), "Comparative Approaches to Cognitive Science", The MIT Press, Cambridge MA, 1995,
3. LeDoux, Joseph E. (2002). Emotions: How I've Looked for Them in the Brain. In Robert J. Russell (ed.), *Neuroscience and the person: scientific perspectives on divine action*. Berkeley (USA): Center for Theology and the Natural Sciences. pp. 41-56,
4. L. Kaczmarek, *Biologia molekularna przetwarzania informacji przez komórki nerwowe*, w: T. Górską, A. Grabowska, J. Zagrodzka, *Mózg a zachowanie*, Warszawa, 2006, Wydawnictwo PWN,
5. Barbour, Ian G. (1999). Neuroscience, artificial intelligence, and human nature: Theological and philosophical reflections. In *Neuroscience and the Person: Scientific Perspectives on Divine Action*. Notre Dame: University Notre Dame Press. pp. 361-398,
6. S. Pinker, *Jak działa umysł, Książka i Wiedza*, Warszawa 2002,
7. R.J. Sternberg, *Psychologia poznawcza*, Wydawnictwo: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Gdańsk, 2001.

NETOGRAFIA:

1. zakresu filozofii umysłu, kognitywistyki, percepcji i procesów poznawczych (hasła: "Cognitive Science", "Mind and Brain", "Perception").
2. Internet Encyclopedia of Philosophy – <https://iep.utm.edu>; zasoby dotyczące podstawowych pojęć i teorii w kognitywistyce oraz ich filozoficznych fundamentów (hasła: "Cognitive Science", "Artificial Intelligence").
3. Cognitive Science Society – <https://cognitivesciencesociety.org>; strona społeczności naukowej zajmującej się kognitywistyką. Zawiera informacje o konferencjach, publikacjach oraz bieżących trendach badawczych
4. MIT OpenCourseWare: Cognitive Science – <https://ocw.mit.edu>; materiały kursowe dotyczące kognitywistyki i powiązanych dyscyplin, przygotowane przez Massachusetts Institute of Technology.
5. Verywell Mind – <https://www.verywellmind.com>; Popularnonaukowe artykuły dotyczące procesów poznawczych, percepcji, pamięci i ich znaczenia w codziennym życiu.
6. BBC Future: The Mind and Cognitive Science – <https://www.bbc.com/future>; Sekcja serwisu BBC poświęcona nauce o umyśle i mózgu, ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych technologii i ich związku z kognitywistyką.
7. ResearchGate: Cognitive Science – <https://www.researchgate.net>; Portal społecznościowy dla naukowców, umożliwiający dostęp do artykułów i badań w dziedzinie kognitywistyki.
8. Materiały udostępniane w trakcie zajęć.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne, kolokwium
Umiejętności	zaliczenie ustne, zaliczenie pisemne, projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Wprowadzenie do sztucznej inteligencji

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			2
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta		42	
RAZEM		50	
Punkty ECTS		2	

CELE PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do podstawowych pojęć, technik i algorytmów stosowanych w sztucznej inteligencji. Omówienie historycznego rozwoju sztucznej inteligencji oraz jej zastosowań w różnych dziedzinach. Zapoznanie studentów z wybranymi narzędziami i środowiskami programistycznymi do implementacji algorytmów AI. Rozwijanie umiejętności projektowania prostych rozwiązań z wykorzystaniem technik sztucznej inteligencji.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna pojęcia, techniki i modele sztucznej inteligencji (np. systemy eksperckie, sieci neuronowe, uczenie maszynowe).	K_W01, K_W02, K_W04, K_W08
W02	Rozumie różnice między symbolicznym a subsymbolicznym podejściem do AI.	
W03	Zna zastosowania AI, takie jak przetwarzanie języka naturalnego, analiza obrazów i robotyka.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi implementować algorytmy AI w wybranym środowisku programistycznym.	K_U01, K_U04, K_U06 - K_U10
U02	Umie analizować i oceniać działanie prostych modeli sztucznej inteligencji.	
U03	Potrafi projektować i realizować niewielkie projekty wykorzystujące techniki AI.	

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest świadomy społecznych i etycznych implikacji stosowania sztucznej inteligencji.	K_K01 - K_K05
K02	Jest świadomy odpowiedzialności związanej z projektowaniem i implementacją systemów AI.	
K03	Wykazuje otwartość na współpracę w zespołach interdyscyplinarnych.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do sztucznej inteligencji. Definicja i historia rozwoju. Symboliczne i subsymboliczne podejścia do AI.
2	Podstawowe algorytmy sztucznej inteligencji. Wyszukiwanie w przestrzeni stanów (np. algorytmy BFS, DFS). Algorytmy optymalizacyjne (np. A*, algorytmy genetyczne).
3	Uczenie maszynowe. Podstawowe pojęcia: uczenie nadzorowane, nienadzorowane i wzmacniające. Wprowadzenie do regresji, klasyfikacji i klasteryzacji.
4	Sieci neuronowe. Podstawy perceptronu i wielowarstwowych sieci neuronowych. Wprowadzenie do głębokiego uczenia.
5	Zastosowania sztucznej inteligencji. Przetwarzanie języka naturalnego (NLP). Analiza obrazu i wideo. Systemy rekomendacyjne.
6	Etyka w sztucznej inteligencji. Problemy etyczne i społeczne. Transparentność i odpowiedzialność systemów AI.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- ćwiczenia praktyczne w laboratorium z wykorzystaniem wybranych narzędzi i bibliotek ai (np. tensorflow, scikit-learn).
- projekty zespołowe związane z implementacją prostych systemów ai
- prezentacje wybranych problemów i zastosowań ai
- dyskusje nad społecznymi i etycznymi implikacjami sztucznej inteligencji
- praca indywidualna studenta

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami dostępnymi online
- przygotowanie projektów zaliczeniowych, w tym implementacji algorytmów ai
- samodzielne eksplorowanie wybranych bibliotek i narzędzi ai (np. pytorch, keras)
- przygotowanie się do zaliczenia w formie testu lub egzaminu praktycznego

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Paweł Wawrzyński, Podstawy sztucznej inteligencji, 2025
2. David Foster, Generatywne głębokie uczenie, wyd. II. Uczenie maszyn, jak malować, pisać, komponować i grać, 2024
3. Mariusz Hofman, Agenci AI bazujący na modelach językowych. Istota, konfiguracje, zastosowania, 2025

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Géron A., *Hands-On Machine Learning with Scikit-Learn, Keras, and TensorFlow*. O'Reilly Media. (2019).
2. Stefan Popenici, Jürgen Rudolph, Fadhil Ismail, Shannon Tan (ed.), *Handbook of Artificial Intelligence in Higher Education*, 2025.

NETOGRAFIA:

1. TensorFlow: <https://www.tensorflow.org>
2. Scikit-learn: <https://scikit-learn.org>
3. Towards Data Science Blog: <https://towardsdatascience.com>

4. Biblioteka jFuzzyLogic - <http://jfuzzylogic.sourceforge.net>
 5. A Neural Network Playground - <https://playground.tensorflow.org>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	kolokwium, projekt
Umiejętności	projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Teoria i metodologia badań interdyscyplinarnych

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			2
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta		42	
RAZEM		50	
Punkty ECTS		2	

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie podstaw teoretycznych i metodologicznych badań interdyscyplinarnych w kognitywistyce. Omówienie specyfiki różnych metod badawczych stosowanych w naukach humanistycznych, społecznych i przyrodniczych. Wypracowanie umiejętności integrowania podejść badawczych z różnych dyscyplin w celu projektowania interdyscyplinarnych badań naukowych. Przygotowanie studentów do samodzielnego projektowania badań interdyscyplinarnych, ich realizacji oraz analizy wyników.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna zasady metodologiczne prowadzenia badań interdyscyplinarnych.	K_W01, K_W03, K_W07 - K_W09
W02	Rozumie rolę i znaczenie metod jakościowych i ilościowych w badaniach kognitywnych.	
W03	Posiada wiedzę na temat specyfiki różnych dziedzin naukowych w kontekście ich wkładu w kognitywistykę (np. psychologia, lingwistyka, neurobiologia, filozofia).	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi zaprojektować interdyscyplinarne badanie, łącząc różne metody i podejścia naukowe.	K_U01 - K_U03 K_U05 - K_U07
U02	Umie interpretować dane uzyskane z badań z różnych perspektyw teoretycznych.	

U03	Potrafi ocenić krytycznie metodologię stosowaną w istniejących badaniach interdyscyplinarnych.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest świadomy potrzeby współpracy z przedstawicielami różnych dyscyplin w realizacji projektów badawczych.	K_K01 - K_K04
K02	Jest świadomy etycznych aspektów prowadzenia badań naukowych, w tym konieczności rzetelności, odpowiedzialności i transparentności.	
K03	Wykazuje gotowość do uczenia się nowych metod i narzędzi badawczych.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do interdyscyplinarności w kognitywistyce. Historia i rozwój badań interdyscyplinarnych. Rola integracji wiedzy z różnych dyscyplin.
2	Podstawy metodologii badań. Pojęcia podstawowe: hipoteza, operacjonalizacja, zmienne, pomiar. Typy badań: eksploracyjne, opisowe, eksperymentalne.
3	Metody ilościowe. Statystyka w badaniach kognitywnych: analizy korelacyjne, regresyjne, testy statystyczne. Projektowanie eksperymentów: losowość, grupy kontrolne, walidacja wyników.
4	Metody jakościowe. Analiza narracji, wywiady, studia przypadku. Etnografia w badaniach kognitywnych.
5	Integracja metod. Łączenie metod jakościowych i ilościowych w badaniach interdyscyplinarnych. Praktyczne przykłady interdyscyplinarnych projektów badawczych.
6	Etyka badań interdyscyplinarnych. Zasady etyczne w projektowaniu i realizacji badań. Praktyki transparentności i replikacji.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady interaktywne z prezentacjami przypadków interdyscyplinarnych badań
- warsztaty praktyczne w zakresie projektowania badań i analizowania wyników
- praca w grupach nad symulowanymi projektami badawczymi
- dyskusje problemowe nad specyfiką metodologii poszczególnych dyscyplin
- praca indywidualna studenta

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami rekomendowanymi przez prowadzącego
- przygotowanie pracy zaliczeniowej: projekt interdyscyplinarny badawczy, w tym opis metodologii, analiza danych i wnioski
- przygotowanie do zaliczenia (test wiedzy lub kolokwium)
- ewaluacja projektów kolegów podczas zajęć

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. S. Wierchosławski, Wielodyscyplinarność i interdyscyplinarność statystycznych badań zjawisk społecznych, w: Studia Demograficzne 1(155), 2009;
2. Olejnik Iwona Springer Agnieszka Kaczmarek Mirosława Badania jakościowe. Metody i zastosowania, 2022 (wydanie III)
3. Grabowski Henryk, Wykłady z metodologii badań, 2013
4. Sielezin Jan Ryszard, Wybrane zagadnienia z metodologii badań, 2025

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Bruce Hanington, Universal Methods of Design, Expanded and Revised: 125 Ways to Research Complex Problems, Develop Innovative Ideas, and Design Effective Solutions, 2022.

NETOGRAFIA:

1. Zasoby otwarte na temat metodologii badań interdyscyplinarnych: <https://www.methodspace.com>

2. Materiały prezentowane podczas zajęć.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	kolokwium, zadania domowe
Umiejętności	projekt, praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Metody badawcze w kognitywistyce

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia zajęć: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			2
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta		42	
RAZEM		50	
Punkty ECTS		2	

CELE ZAJĘĆ:

Zaprezentowanie metodologicznych podstaw badań w kognitywistyce jako nauce interdyscyplinarnej. Omówienie metod stosowanych w badaniach poznawczych: behawioralnych, psychofizjologicznych, neurobiologicznych, językowych i obliczeniowych. Wprowadzenie do projektowania badań empirycznych nad procesami poznawczymi. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy projektów badawczych i interpretacji wyników. Kształtowanie świadomości etycznych, metodologicznych i epistemologicznych aspektów badań nad umysłem.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna metody badawcze stosowane w kognitywistyce.	K_W01, K_W03, K_W07 - K_W09
W02	Rozumie różnice między badaniami ilościowymi i jakościowymi.	
W03	Zna zasady projektowania eksperymentów i badań obserwacyjnych.	
W04	Rozumie rolę statystyki, replikowalności i kontroli zmiennych w badaniach poznawczych.	
W05	Zna zagadnienia etyki badań naukowych.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi zaprojektować prosty projekt badawczy z zakresu kognitywistyki.	K_U01 - K_U03 K_U05 - K_U07
U02	Umie dobierać odpowiednie metody badawcze do postawionych pytań badawczych.	
U03	Potrafi analizować i krytycznie oceniać opisy badań empirycznych.	
U04	Umie interpretować podstawowe wyniki badań i wyciągać wnioski metodologiczne.	

U05	Potrafi przygotować raport badawczy zgodny z zasadami akademickimi.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest świadomy znaczenia rzetelności i odpowiedzialności w prowadzeniu badań naukowych.	K_K01 - K_K04
K02	Jest gotów do współpracy zespołowej przy realizacji projektów badawczych.	
K03	Wykazuje krytyczne, ale otwarte podejście do różnych paradygmatów badawczych.	
K04	Ma świadomość społecznych i etycznych konsekwencji badań nad umysłem i poznaniem.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Kognitywistyka jako nauka interdyscyplinarna – problemy metodologiczne.
2.	Pytania badawcze i hipotezy w badaniach nad poznaniem.
3.	Metody behawioralne w badaniach procesów poznawczych.
4.	Metody psychofizjologiczne (EEG, EMG, EKG – wprowadzenie).
5.	Metody neuroobrazowania (fMRI, PET – podstawy metodologiczne).
6.	Metody językoznawcze i eksperymentalne w badaniach nad językiem.
7.	Modele obliczeniowe i symulacje w kognitywistyce.
8.	Badania jakościowe i studia przypadków.
9.	Analiza danych i podstawy statystyki w badaniach poznawczych.
10.	Replikowalność, trafność i rzetelność badań.
11.	Etyka badań nad człowiekiem i zwierzętami.
12.	Prezentacja i raportowanie wyników badań.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykłady problemowe
- ćwiczenia analityczne i projektowe
- analiza artykułów naukowych
- praca w grupach nad projektami badawczymi
- dyskusje metodologiczne
- materiały dydaktyczne na platformie e-learningowej
- nagrania wykładów i prezentacje multimedialne
- asynchroniczne zadania projektowe
- konsultacje online i fora dyskusyjne

PRACA WŁASNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; trening kompetencji; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- systematyczne zapoznanie się z literaturą przedmiotu oraz materiałami dodatkowymi
- przygotowanie prac zaliczeniowych i raportów badawczych
- opracowanie projektu badawczego (od pytania badawczego po plan analizy danych)
- przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu
- samodzielna analiza wybranych badań empirycznych z zakresu kognitywistyki

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. M. Harrington, (2021), *The Design of Experiments in Neuroscience*, Cambridge University Press
2. S. Wierzchosławski, *Wielodyscyplinarność i interdyscyplinarność statystycznych badań zjawisk społecznych*, w: *Studia Demograficzne* 1(155), 2009;
3. E. Geblewicz, T. Kotarbiński, Z. Kowalewski, W. Osińska (red.), *Problemy epistemologii pragmatycznej*, Wrocław 1972;
4. L. Nowak, *O skrytej jedności nauk społecznych i przyrodniczych*, w: *Nauka*, nr 1, 1998

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Kagan, J. (2009). *The Three Cultures: Natural Sciences, Social Sciences, and the Humanities in the 21st Century*. Cambridge University Press.
2. Nichols, T., & Holmes, A. (2002). "Nonparametric Permutation Tests for Functional Neuroimaging: A Primer with Examples." *Human Brain Mapping*.
3. Poldrack, R. A. (2011). *Handbook of Functional MRI Data Analysis*. Cambridge University Press.

NETOGRAFIA:

1. Zasoby otwarte na temat metodologii badań interdyscyplinarnych: <https://www.methodspace.com>
2. Cognitive Neuroscience Society <https://www.cogneurosociety.org>
3. Open Science Framework <https://osf.io>
4. Materiały prezentowane podczas zajęć.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	kolokwium, zadania domowe
Umiejętności	projekt, praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Analiza danych

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: II semestr

Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			4
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)	X	X	
E-learning (zajęcia asynchroniczne)	X	X	12
Praca własna studenta			9
RAZEM			25
Punkty ECTS			1

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawami analizy danych i nauki o danych (data science). Przedstawienie podstawowych narzędzi i technik stosowanych w analizie danych, w tym języków programowania, takich jak Python czy R. Rozwinięcie umiejętności przetwarzania, wizualizacji i interpretacji danych. Omówienie podstawowych algorytmów uczenia maszynowego i ich zastosowań w analizie danych. Przygotowanie studentów do samodzielnego projektowania i przeprowadzania prostych analiz danych w kontekście nauk kognitywnych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna pojęcia i techniki związane z analizą danych oraz data science.	K_W01 - K_W04, K_W08
W02	Rozumie znaczenie czyszczenia, przetwarzania i wizualizacji danych w procesie analizy.	
W03	Posiada wiedzę na temat modeli uczenia maszynowego, takich jak regresja liniowa czy klasyfikacja.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi używać narzędzi do analizy danych, takich jak Python (biblioteki: Pandas, NumPy, Matplotlib) lub R.	K_U03, K_U04, K_U07
U02	Umie przetwarzać i wizualizować dane w celu ich interpretacji i prezentacji.	
U03	Potrafi projektować i przeprowadzać podstawowe analizy danych z	

	wykorzystaniem narzędzi statystycznych i algorytmów uczenia maszynowego.	
U04	Umie korzystać z otwartych zbiorów danych i interpretować wyniki analiz.	
U05	Potrafi używać narzędzi do analizy danych, takich jak Python (biblioteki: Pandas, NumPy, Matplotlib) lub R.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student docenia znaczenie etycznego podejścia do analizy danych, w szczególności w zakresie ochrony danych osobowych.	K_K01 - K_K04
K02	Jest świadomy potrzeby ciągłego doskonalenia umiejętności w dynamicznie rozwijającym się obszarze data science.	
K03	Potrafi efektywnie pracować w grupie przy realizacji projektów związanych z analizą danych.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do analizy danych i data science. Definicje, historia i znaczenie analizy danych w naukach kognitywnych. Zastosowania analizy danych w badaniach i praktyce.
2	Podstawowe narzędzia analityczne. Wprowadzenie do Pythona/R i ich zastosowań w analizie danych. Biblioteki do przetwarzania i wizualizacji danych (Pandas, NumPy, Matplotlib/ggplot2).
3	Przetwarzanie danych. Czyszczenie i przygotowanie danych do analizy. Wykrywanie braków danych i ich uzupełnianie. Wprowadzenie do analizy eksploracyjnej danych (EDA).
4	Wizualizacja danych. Tworzenie wykresów i ich interpretacja. Zaawansowane techniki wizualizacji (np. interaktywne dashboardy).
5	Podstawy uczenia maszynowego. Wprowadzenie do algorytmów nadzorowanych i nienadzorowanych. Regresja liniowa, drzewa decyzyjne, klasteryzacja.
6	Projekty praktyczne. Analiza wybranych zbiorów danych z zastosowaniem poznanych narzędzi i metod. Prezentacja wyników w formie raportu lub interaktywnego dashboardu.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- laboratoria: praca na rzeczywistych zbiorach danych z użyciem języka python/r
- warsztaty praktyczne: projektowanie i realizacja mini-projektów analitycznych
- wykłady interaktywne: omówienie teoretycznych podstaw analizy danych i ich zastosowań
- dyskusje grupowe: analiza przypadków i wymiana doświadczeń między studentami

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami
- przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu
- inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu – opracowanie określonego zagadnienia, projektowanie prostych eksperymentów, wykonywanie zadań laboratoryjnych/warsztatowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Daniel Vaughan, Data science, wyzwania i rozwiązania. Jak zostać ekspertem analizy danych, HELION S.A., 2024
2. Joel Grus, Data science od podstaw. Analiza danych w Pythonie, HELION S.A., 2020
3. DEBORAH NOLAN, JOSEPH GONZALEZ, SAM LAU, POZNAJ DATA SCIENCE, PROMISE, 2024

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Data Science. Programowanie, analiza i wizualizacja, Michael Freeman, Joel Ross, 2019
2. Data Science i uczenie maszynowe, Szeliga Marcin, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2017

3. Hadley Wickham, Garrett Grolemund, R for Data Science. Import, Tidy, Transform, Visualize, and Model Data, Wydawnictwo: O'Reilly Media, 2016

NETOGRAFIA:

1. Materiały prezentowane podczas zajęć.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	kolokwium
Umiejętności	projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Wprowadzenie do data science

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia zajęć: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			4
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			12
Praca własna studenta			9
RAZEM			25
Punkty ECTS			1

CELE ZAJĘĆ:

Wprowadzenie studentów w podstawowe pojęcia, metody i narzędzia data science. Zaprezentowanie roli analizy danych w badaniach nad umysłem, zachowaniem i procesami poznawczymi. Omówienie metod pozyskiwania, czyszczenia, analizy i wizualizacji danych empirycznych. Rozwijanie umiejętności krytycznej interpretacji danych i wyników analiz. Przygotowanie studentów do samodzielnego wykorzystania metod data science w projektach badawczych i aplikacyjnych w obszarze kognitywistyki.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna pojęcia i cele data science.	K_W01 - K_W04, K_W08
W02	Rozumie rolę danych w badaniach naukowych i zastosowaniach praktycznych kognitywistyki.	
W03	Zna metody analizy danych ilościowych.	
W04	Rozumie znaczenie jakości danych, ich ograniczeń i możliwych błędów interpretacyjnych.	
W05	Zna zagadnienia etyczne związane z przetwarzaniem danych.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi przygotować dane do analizy (wstępna eksploracja, czyszczenie, porządkowanie).	K_U03, K_U04, K_U07
U02	Umie stosować techniki analizy danych i wizualizacji wyników.	
U03	Potrafi interpretować wyniki analiz statystycznych i eksploracyjnych.	

U04	Umie wykorzystać narzędzia data science w prostych projektach badawczych.	
U05	Potrafi zaprezentować wyniki analizy danych w sposób zrozumiały i krytyczny.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Ma świadomość odpowiedzialności związanej z analizą i interpretacją danych.	K_K01 - K_K04
K02	Potrafi pracować zespołowo nad projektami analitycznymi.	
K03	Jest świadomy znaczenia przejrzystości i rzetelności w pracy z danymi.	
K04	Jest gotów do ciągłego rozwijania kompetencji analitycznych i technicznych.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Czym jest data science? Zakres, cele i zastosowania.
2.	Dane w badaniach kognitywistycznych – źródła i typy danych.
3.	Wprowadzenie do pracy z danymi: formaty, struktury, bazy danych.
4.	Podstawy eksploracyjnej analizy danych (EDA).
5.	Czyszczenie i przygotowanie danych do analizy.
6.	Podstawowe metody statystyczne w analizie danych.
7.	Wizualizacja danych i komunikacja wyników.
8.	Wprowadzenie do narzędzi data science (np. Python/R – poziom podstawowy).
9.	Przykłady zastosowań data science w kognitywistyce i neuronaukach.
10.	Ograniczenia analiz danych i pułapki interpretacyjne.
11.	Etyka i odpowiedzialność w pracy z danymi.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykłady problemowe z elementami demonstracji
- ćwiczenia praktyczne z analizą danych
- praca projektowa (indywidualna lub zespołowa)
- analiza przykładów rzeczywistych zbiorów danych
- dyskusje i interpretacja wyników
- materiały dydaktyczne i instrukcje na platformie e-learningowej
- zadania praktyczne realizowane asynchronicznie
- konsultacje online i fora dyskusyjne

PRACA WŁASNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; trening kompetencji; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu oraz materiałami dodatkowymi
- samodzielna praca z danymi i narzędziami analitycznymi
- przygotowanie projektu zaliczeniowego i raportu z analizy danych
- przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu
- samodzielna eksploracja wybranych zbiorów danych związanych z kognitywistyką

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Daniel Vaughan, Data science, wyzwania i rozwiązania. Jak zostać ekspertem analizy danych, HELION S.A., 2024
2. Joel Grus, Data science od podstaw. Analiza danych w Pythonie, HELION S.A., 2020
3. DEBORAH NOLAN, JOSEPH GONZALEZ, SAM LAU, POZNAJ DATA SCIENCE, PROMISE, 2024

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Data Science. Programowanie, analiza i wizualizacja, Michael Freeman, Joel Ross, 2019
2. Data Science i uczenie maszynowe, Szeliga Marcin, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2017
3. Hadley Wickham, Garrett Golemund, R for Data Science. Import, Tidy, Transform, Visualize, and Model Data, Wydawnictwo: O'Reilly Media, 2016

NETOGRAFIA:

1. <https://www.kaggle.com>
2. <https://scikit-learn.org>
3. <https://pandas.pydata.org>
4. <https://towardsdatascience.com>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	kolokwium, test
Umiejętności	projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Psychologia poznawcza

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczbą godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			2
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta			17
RAZEM			25
Punkty ECTS			1

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie funkcjonalnej organizacji umysłu oraz jego biologicznego podłoża. Omówienie metod stosowanych w poznawczych badaniach behawioralnych, psychofizjologicznych oraz w badaniach z użyciem neuroobrazowania. Wprowadzenie do projektowania własnych badań. Omówienie wybranych teorii i wyników badań dotyczących głównych funkcji poznawczych: percepcji, uwagi, pamięci, uczenia się, funkcji kontrolnych, języka, wydawania sądów i podejmowania decyzji, myślenia i rozumowania.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student posiada poszerzoną wiedzę z zakresu psychologii procesów poznawczych.	K_W03, K_W06, K_W09
W02	Orientuje się w głównych kierunkach badań i rozwiązaniach teoretycznych w tej dziedzinie.	
W03	Rozumie powiązania psychologii poznawczej z innymi dziedzinami wiedzy, zwłaszcza kognitywistyką i neuronauką.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student czyta ze zrozumieniem literaturę naukową z dziedziny psychologii poznawczej.	K_U01, K_U03, K_U08
U02	Potrafi wymienić specyficzne dla niej metody badawcze, łącznie metodami stosowanymi we współczesnej neuronauce.	
U03	Sprawnie posługuje się terminologią poznawczą.	

U04	Potrafi sformułować problem badawczy lub diagnostyczny w tej dziedzinie i zaproponować jego rozwiązanie.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do interpretowania zachowania ludzi i zjawisk społecznych w świetle teorii wypracowanych na gruncie psychologii poznawczej.	K_K01 - K_K03
K02	Jest gotów zastosować swoją wiedzę do rozwiązania występujących problemów.	
K03	Uznaje złożoność determinacji ludzkiego zachowania, nie lekceważąc i nie pomniejszając wpływu czynników poznawczych.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Metody badawcze w psychologii poznawczej i neuronauce.
2	Percepcja
3	Uwaga
4	Świadomość
5	Działanie
6	Funkcje wykonawcze
7	Język
8	Poznanie i emocje

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykład
- dyskusja dydaktyczna
- klasyczna metoda problemowa
- praca w grupach
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami
- przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu
- inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu – opracowanie określonego zagadnienia, projektowanie prostych eksperymentów badawczych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Psychologia poznawcza, Edward Nęcka, Błażej Szymura, Szymon Wichary, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020
2. Chlewiński Z. (red.) (2007). Psychologia poznawcza w trzech ostatnich dekadach ++ wieku. Gdańsk, Wyd. GWP

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Eysenck M.W., Keane M.T., *Cognitive Psychology. A Student's Handbook*. 8th ed. Routledge (2020).
2. Ward J., *The Student's Guide to Cognitive Neuroscience*. 4th ed. Routledge (2020).
3. Baddeley A., Eysenck W.M., Anderson M.C., *Memory*. 3rd ed. Routledge (2020).
4. De Houwer, J., Hughes S., *The Psychology of Learning: An Introduction from a Functional-Cognitive Perspective*. MIT (2020).

NETOGRAFIA:

1. Materiały udostępniane podczas zajęć.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne
Umiejętności	projekt, praca pisemna, zadania domowe, aktywność
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Neuronauka poznawcza

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia zajęć: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			2
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta			17
RAZEM			25
Punkty ECTS			1

CELE ZAJĘĆ:

Zaprezentowanie biologicznych podstaw procesów poznawczych oraz funkcjonalnej organizacji mózgu. Omówienie głównych metod badawczych stosowanych w neuronauce poznawczej, w tym metod behawioralnych, psychofizjologicznych i neuroobrazowych. Przedstawienie aktualnych teorii i wyników badań dotyczących kluczowych funkcji poznawczych. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy badań neuronaukowych i ich interpretacji w kontekście kognitywistycznym. Przygotowanie studentów do projektowania i oceny badań empirycznych w neuronauce poznawczej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna budowę i funkcjonowanie ośrodkowego układu nerwowego w kontekście procesów poznawczych.	K_W03, K_W06, K_W09
W02	Rozumie neuronalne mechanizmy percepcji, uwagi, pamięci, uczenia się, języka i funkcji wykonawczych.	
W03	Zna metody badawcze neuronauki poznawczej oraz ich ograniczenia.	
W04	Rozumie relację między aktywnością mózgu a zachowaniem i doświadczeniem poznawczym.	
W05	Zna aktualne kierunki rozwoju neuronauki poznawczej.	
W zakresie umiejętności		
U01	Rozumie znaczenie rzetelności metodologicznej w badaniach nad mózgiem i umysłem.	K_U01, K_U03, K_U08
U02	Jest świadomy etycznych aspektów badań neuronaukowych.	
U03	Potrafi pracować zespołowo nad analizą problemów badawczych.	

U04	Jest otwarty na interdyscyplinarne podejście do badań nad poznaniem.	
U05	Rozumie znaczenie rzetelności metodologicznej w badaniach nad mózgiem i umysłem.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest świadomy znaczenia rzetelności metodologicznej w badaniach nad mózgiem i umysłem.	K_K01 - K_K03
K02	Jest świadomy etycznych aspektów badań neuronaukowych.	
K03	Potrafi pracować zespołowo nad analizą problemów badawczych.	
K04	Jest otwarty na interdyscyplinarne podejście do badań nad poznaniem.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Wprowadzenie do neuronauki poznawczej – zakres, cele i historia dyscypliny.
2.	Budowa i organizacja układu nerwowego.
3.	Podstawy neurofizjologii: neuron, synapsa, sieci neuronalne.
4.	Metody badawcze neuronauki poznawczej (EEG, fMRI, PET, TMS, badania behawioralne).
5.	Neuronalne podstawy percepcji wzrokowej i słuchowej.
6.	Uwaga i kontrola poznawcza – sieci neuronalne.
7.	Pamięć i uczenie się – mechanizmy neuronalne i plastyczność mózgu.
8.	Język i mózg – lokalizacja i sieci językowe.
9.	Funkcje wykonawcze i podejmowanie decyzji.
10.	Emocje i poznanie – interakcje układów neuronalnych.
11.	Zaburzenia funkcji poznawczych z perspektywy neuronauki.
12.	Aktualne trendy i wyzwania neuronauki poznawczej.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykłady problemowe z prezentacją badań empirycznych
- analiza artykułów naukowych
- dyskusje moderowane
- studium przypadków klinicznych i eksperymentalnych
- prace projektowe i prezentacje studenckie
- materiały dydaktyczne udostępnione na platformie e-learningowej
- nagrania wykładów i prezentacje multimedialne
- testy sprawdzające i zadania asynchroniczne
- konsultacje online oraz fora dyskusyjne

PRACA WŁASNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; trening kompetencji; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą podstawową i uzupełniającą
- analiza artykułów empirycznych z zakresu neuronauki poznawczej
- przygotowanie pracy zaliczeniowej lub projektu badawczego
- przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu
- samodzielne pogłębianie wiedzy poprzez analizę aktualnych badań neuronaukowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Ward, J., (2020). The Student's Guide to Cognitive Neuroscience. 4th ed. Routledge

2. Jaśkowski, P. (2009). Neuronauka poznawcza – Jak mózg tworzy umysł. Wydawnictwo: Vizja Press&IT

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. M. Harrington, (2021), The Design of Experiments in Neuroscience, Cambridge University Press
2. Gazzaniga, M. S., Ivry, R. B., Mangun, G. R. Cognitive Neuroscience: The Biology of the Mind, 5th ed, Wydawca: WW Norton & Co, 2018

NETOGRAFIA:

- <https://www.frontiersin.org/journals/human-neuroscience>
- <https://www.cogneurosociety.org>
- <https://plato.stanford.edu/entries/neuroscience>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne, praca pisemna
Umiejętności	projekt, praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Neuropsychologia

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: I

Forma zaliczenia zajęć: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			2
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta			17
RAZEM			25
Punkty ECTS			1

CELE ZAJĘĆ:

Zaprezentowanie związków między strukturą i funkcjonowaniem mózgu a procesami poznawczymi i zachowaniem. Omówienie klasycznych i współczesnych modeli neuropsychologicznych. Przedstawienie metod diagnozy neuropsychologicznej oraz ich zastosowań badawczych i klinicznych. Analiza zaburzeń funkcji poznawczych wynikających z uszkodzeń mózgu. Rozwijanie umiejętności interpretacji wyników badań neuropsychologicznych w kontekście kognitywistycznym.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna pojęcia i teorie neuropsychologii.	K_W03, K_W06, K_W09
W02	Rozumie relacje między strukturami mózgowymi a funkcjami poznawczymi.	
W03	Zna główne zespoły neuropsychologiczne oraz ich podłoże neuronalne.	
W04	Zna metody badawcze i diagnostyczne stosowane w neuropsychologii.	
W05	Rozumie znaczenie neuropsychologii dla badań nad umysłem i zachowaniem.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi analizować przypadki neuropsychologiczne i wiązać objawy z uszkodzeniami mózgu.	K_U01, K_U03, K_U08
U02	Umie interpretować wyniki badań neuropsychologicznych.	
U03	Potrafi krytycznie analizować literaturę neuropsychologiczną.	
U04	Umie łączyć dane neuropsychologiczne z teoriami kognitywistycznymi.	
U05	Potrafi jasno prezentować wiedzę z zakresu neuropsychologii w formie ustnej i pisemnej.	

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest świadomy etycznych aspektów badań i diagnozy neuropsychologicznej.	K_K01 - K_K03
K02	Jest świadomy znaczenia interdyscyplinarności w badaniach nad mózgiem i umysłem.	
K03	Potrafi pracować zespołowo nad analizą problemów badawczych i klinicznych.	
K04	Wykazuje odpowiedzialność w interpretacji danych dotyczących funkcjonowania poznawczego człowieka.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Wprowadzenie do neuropsychologii – zakres i historia dyscypliny.
2.	Organizacja funkcjonalna mózgu a procesy poznawcze.
3.	Lokalizacja i lateralizacja funkcji mózgowych.
4.	Metody badawcze i diagnostyczne w neuropsychologii.
5.	Zaburzenia percepcji (agnozje).
6.	Zaburzenia uwagi i funkcji wykonawczych.
7.	Zaburzenia pamięci (amnezje).
8.	Neuropsychologia języka (afazje).
9.	Zaburzenia praktyki i funkcji wzrokowo-przestrzennych.
10.	Neuropsychologia emocji i zachowania.
11.	Plastyczność mózgu i mechanizmy kompensacyjne.
12.	Neuropsychologia w kontekście kognitywistyki i neuronauki poznawczej.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramatyczne; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykłady problemowe
- analiza przypadków klinicznych
- studium literatury naukowej
- dyskusje moderowane
- prezentacje i projekty studenckie
- materiały dydaktyczne na platformie e-learningowej
- nagrania wykładów i prezentacje multimedialne
- testy wiedzy i zadania asynchroniczne
- konsultacje online oraz fora dyskusyjne

PRACA WŁASNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; trening kompetencji; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami
- analiza artykułów i opisów przypadków neuropsychologicznych
- przygotowanie pracy zaliczeniowej lub projektu analitycznego
- przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu
- samodzielne pogłębianie wiedzy poprzez analizę aktualnych badań neuropsychologicznych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Psychologia poznawcza, Edward Nęcka, Błażej Szymura, Szymon Wichary, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2020
2. Jaśkowski, P. (2009). Neuronauka poznawcza – Jak mózg tworzy umysł. Wydawnictwo: Vizja Press&IT

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Eysenck M.W., Keane M.T., *Cognitive Psychology. A Student's Handbook*. 8th ed. Routledge (2020).
2. Ward J., *The Student's Guide to Cognitive Neuroscience*. 4th ed. Routledge (2020).
3. Baddeley A., Eysenck W.M., Anderson M.C., *Memory*. 3rd ed. Routledge (2020).
4. Holyoak K.J., Morrison R.G., *The Oxford Handbook of Thinking and Reasoning*. OUP (2013).
5. De Houwer, J., Hughes S., *The Psychology of Learning: An Introduction from a Functional-Cognitive Perspective*. MIT (2020).

NETOGRAFIA:

1. <https://www.frontiersin.org/journals/human-neuroscience>
2. <https://www.neuropsychologycentral.com>
3. <https://www.cogneurosociety.org>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	zaliczenie pisemne, praca pisemna
Umiejętności	projekt, praca pisemna, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Język naturalny i rozumienie

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			2
Ćwiczenia			4
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			18
Praca własna studenta		76	
RAZEM		100	
Punkty ECTS		4	

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie mechanizmów przetwarzania języka w mózgu, z uwzględnieniem ich biologicznych podstaw. Omówienie wpływu procesów poznawczych na rozumienie języka w kontekście neurolingwistycznym i psycholingwistycznym. Wprowadzenie do metod badawczych stosowanych w neurolingwistyce i psycholingwistyce, takich jak neuroobrazowanie czy eksperymenty behawioralne. Analiza interakcji między strukturami językowymi a funkcjami poznawczymi, z uwzględnieniem zaburzeń językowych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna mechanizmy neuronalne i poznawcze związane z przetwarzaniem języka.	K_W01, K_W02, K_W05 - K_W08
W02	Rozumie rolę mózgu w interpretacji składni, semantyki i pragmatyki języka naturalnego.	
W03	Ma świadomość wpływu czynników neurobiologicznych i psychologicznych na rozwój i rozumienie języka.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi analizować dane z eksperymentów neurolingwistycznych i psycholingwistycznych.	K_U01, K_U02, K_U06, K_U07, K_U10
U02	Umie ocenić wpływ procesów poznawczych, takich jak pamięć robocza czy uwaga, na rozumienie języka.	
U03	Potrafi zastosować narzędzia badawcze, takie jak EEG, fMRI czy testy	

	behawioralne, do analizy przetwarzania języka.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest świadomy interdyscyplinarnego charakteru badań nad językiem i otwarty na współpracę z przedstawicielami różnych dziedzin.	K_K01 - K_K05
K02	Jest świadomy znaczenia etycznego podejścia w badaniach nad mózgiem i językiem, w szczególności w pracy z osobami z zaburzeniami językowymi.	
K03	Potrafi krytycznie analizować wyniki badań i ich wpływ na rozwój teorii oraz zastosowania praktyczne.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do neurolingwistyki i psycholingwistyki. Definicje i zakres badań. Historia i rozwój obu dziedzin.
2	Biologiczne podstawy przetwarzania języka. Organizacja mózgu odpowiedzialna za funkcje językowe: obszary Broki i Wernickego, sieci neuronalne. Mechanizmy neuroplastyczności i ich znaczenie dla rozwoju języka.
3	Procesy poznawcze w rozumieniu języka. Rola pamięci roboczej, uwagi i percepcji w przetwarzaniu językowym. Integracja informacji semantycznych, składniowych i pragmatycznych.
4	Metody badawcze w neurolingwistyce i psycholingwistyce. Neuroobrazowanie (EEG, fMRI) i jego zastosowanie w badaniach języka. Eksperymenty behawioralne i ich projektowanie.
5	Zaburzenia językowe i ich analiza. Afazja, dysleksja i inne zaburzenia językowe. Neurologiczne i psychologiczne uwarunkowania zaburzeń przetwarzania języka.
6	Zastosowania praktyczne. Technologie wspomagające rozumienie i produkcję języka. Terapie językowe oparte na badaniach neurolingwistycznych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykład z prezentacjami multimedialnymi: przedstawienie teorii i modeli z przykładami
- ćwiczenia praktyczne: analiza tekstów przy użyciu wybranych narzędzi lingwistycznych i technik nlp
- warsztaty grupowe: dyskusja nad wynikami analiz i ich interpretacja
- projekty indywidualne i grupowe: zastosowanie zdobytej wiedzy do analizy wybranych problemów językowych
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą podstawową i dodatkowymi materiałami
- przygotowanie prac zaliczeniowych, takich jak analiza wybranych tekstów z wykorzystaniem technik nlp
- realizacja projektów indywidualnych i grupowych
- przygotowanie się do zaliczenia na podstawie wybranych zagadnień teoretycznych i praktycznych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Gazzaniga, M.S., Ivry R.B., & Mangun, G. R. Cognitive Neuroscience: The Biology of the Mind. W. W. Norton & Company (2018).
2. VIORICA MARIAN, POTĘGA JĘZYKA. JAK KODY, KTÓRYMI POSŁUGUJEMY SIĘ, Wydawca: BO.WIEM, Rok wydania: 2025

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Cole Howard, Hannes Max Hapke, Przetwarzanie języka naturalnego w akcji, Wydawnictwo: Wydawnictwo Naukowe PWN Rok wydania: 2021.

NETOGRAFIA:

1. Society for the Neurobiology of Language: <https://www.neurolang.org>

2. Association for Computational Linguistics (ACL): <https://www.aclweb.org/>
3. Materiały prezentowane podczas zajęć

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	egzamin pisemny, projekt
Umiejętności	projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Gramatyka kognitywna

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			4
Ćwiczenia			4
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			24
Praca własna studenta			118
RAZEM			150
Punkty ECTS			6

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie podstawowych założeń gramatyki kognitywnej jako modelu opisującego język w kontekście procesów poznawczych. Omówienie relacji między strukturami językowymi a procesami konceptualizacji i kategoryzacji. Przedstawienie metod analizy językowej w gramatyce kognitywnej, w tym badania metafor konceptualnych i schematów obrazowych. Zastosowanie teorii gramatyki kognitywnej do analizy danych językowych i problematyki tłumaczenia międzykulturowego.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna założenia gramatyki kognitywnej oraz jej miejsce w językoznawstwie kognitywnym.	K_W01 - K_W02, K_W05 - K_W08
W02	Rozumie mechanizmy konceptualizacji i schematów obrazowych w języku.	
W03	Zna teorie związane z metaforą konceptualną, metonimią oraz rolą prototypów w kategoryzacji językowej.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi analizować struktury językowe w świetle teorii gramatyki kognitywnej.	K_U01, K_U02, K_U06, K_U07, K_U10
U02	Umie identyfikować i interpretować metafory konceptualne oraz schematy obrazowe w tekstach i rozmowach.	
U03	Potrafi zastosować wiedzę z zakresu gramatyki kognitywnej do problemów praktycznych, takich jak tłumaczenie czy analiza międzykulturowa.	

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest świadomy znaczenia języka jako narzędzia konceptualizacji świata i komunikacji międzykulturowej.	K_K01 - K_K05
K02	Potrafi pracować w interdyscyplinarnych zespołach, łącząc wiedzę z lingwistyki, psychologii i kognitywistyki.	
K03	Docenia znaczenie różnorodności językowej i kulturowej w kontekście badań nad gramatyką i poznaniem.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do gramatyki kognitywnej. Definicja i główne założenia. Historia rozwoju i kontekst teoretyczny w językoznawstwie kognitywnym.
2	Konceptualizacja w języku. Procesy konceptualizacji i ich odzwierciedlenie w strukturach językowych. Kategoryzacja i prototypowość: teoria Eleanor Rosch.
3	Schematy obrazowe i ich rola w gramatyce kognitywnej. Rodzaje schematów obrazowych (kontener, ścieżka, równowaga). Przykłady zastosowania schematów obrazowych w analizie językowej.
4	Metafora i metonimia w gramatyce kognitywnej. Metafory konceptualne według Lakeoffa i Johnsona. Rola metonimii w strukturach językowych i narracjach.
5	Analiza danych językowych. Zastosowanie gramatyki kognitywnej w analizie korpusowej. Przykłady analizy z uwzględnieniem metafor i schematów obrazowych.
6	Zastosowania praktyczne. Tłumaczenia międzykulturowe w kontekście gramatyki kognitywnej. Wpływ różnic językowych na konceptualizację i komunikację.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykład interaktywny: omówienie teorii z użyciem przykładów i dyskusji
- ćwiczenia praktyczne: analiza wybranych tekstów i struktur językowych z perspektywy gramatyki kognitywnej
- projekty grupowe: praca nad analizą zastosowań gramatyki kognitywnej w różnych dziedzinach
- dyskusje i warsztaty: rozwiązywanie problemów językowych i poznawczych w grupie
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i materiałami uzupełniającymi
- przygotowanie prac zaliczeniowych, takich jak analiza wybranego tekstu w świetle gramatyki kognitywnej
- realizacja projektów grupowych i ich ewaluacja
- samodzielne opracowywanie przykładów zastosowania gramatyki kognitywnej do analizy języka

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Langacker R.W., *Cognitive Grammar: A Basic Introduction*. Oxford University Press. (2008).
2. Lakoff G., Johnson M., *Metaphors We Live By*. University of Chicago Press. (1980).
3. Taylor J.R., *Linguistic Categorization*. Oxford University Press. (2003).

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Croft W., Cruse D.A., *Cognitive Linguistics*. Cambridge University Press. (2004).
2. Evans V., Green M., *Cognitive Linguistics: An Introduction*. Lawrence Erlbaum Associates. (2006).
3. Fauconnier G., Turner M., *The Way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*. Basic Books. (2002).

NETOGRAFIA:

1. International Cognitive Linguistics Association (ICLA): <https://www.cognitivelinguistics.org>,

2. Materiały prezentowane podczas zajęć.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	egzamin pisemny, kolokwium
Umiejętności	praca pisemna, zadania domowe
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Ochrona własności intelektualnej

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			4
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			4
Praca własna studenta			17
RAZEM			25
Punkty ECTS			1

CELE PRZEDMIOTU:

Poznanie zaawansowanej wiedzy na temat własności intelektualnej i jej ochrony w Polsce i na świecie.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia z zakresu własności intelektualnej w tym prawa autorskiego.	K_W08
W02	Zna relacje pomiędzy ochroną własności intelektualnej a uczciwą konkurencją, innowacyjnością i wzrostem gospodarczym i potrafi je przeanalizować w kontekście aktualnej sytuacji rynkowej.	K_W08, K_W09
W03	Zna w zaawansowanym stopniu zasady ochrony własności intelektualnej i potrafi je dopasować do podmiotu (twórcy/pomysłodawcy patentu).	K_W08
W zakresie umiejętności		
U01	Prawidłowo definiuje i analizuje utwór oraz inne przedmioty własności intelektualnej w kategoriach prawnych i ekonomicznych.	K_U01, K_U07
U02	Potrafi ocenić zjawiska gospodarcze w powiązaniu z ochroną własności intelektualnej z uwzględnieniem najnowszego orzecznictwa.	K_U01, K_U09
U03	Dobiera informacje, dane statystyczne dla analizy wpływu na gospodarkę obszaru praw własności intelektualnej i przemysłowej.	K_U03 K_U07
W zakresie kompetencji społecznych		

K01	Jest świadomy posiadanej wiedzy społecznej i gospodarczej roli ochrony własności intelektualnej. Dyskutuje na temat wpływu ochrony własności intelektualnej na rozwój wybranych gałęzi przemysłu.	K_K01, K_K04
K02	Postępuje w sposób profesjonalny, z poszanowaniem własności intelektualnej oraz potrafi konwersować na temat wniosków płynących z orzecznictwa.	K_K02, K_K03

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Rozwój ochrony dóbr niematerialnych w ujęciu orzeczniczym.
2.	Przedmiot i podmioty prawa autorskiego, pogłębiona analiza normatywna.
3.	Prawa osobiste twórców do chronionych utworów.
4.	Konwencje międzynarodowe w aspekcie własności intelektualnej. Prawo Unii Europejskiej. Analiza międzynarodowego orzecznictwa.
5.	Krajowe i międzynarodowe organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi.
6.	Geneza i miejsce współczesnego prawa autorskiego i praw pokrewnych.
7.	Wybrane orzecznictwa sądowe w aspekcie ochrony praw autorskich i własności przemysłowej.
8.	Związek ochrony własności intelektualnej z polityką konkurencji, zwalczaniem bezrobocia, innowacyjnością i wzrostem gospodarczym. Relacje ochrony własności intelektualnej z gospodarką.
9.	Różne formy eksploatacji utworów.
10.	Naruszenie praw osobistych i majątkowych, pogłębiona analiza normatywna.
11.	Prawo cytatu. Plagiat w pracach naukowych.
12.	Wybrane aspekty ochrony programów komputerowych, wizerunku i korespondencji.
13.	Wspólnotowy znak towarowy. Analiza wybranych przepisów prawa europejskiego i ich wpływ na przepisy prawa krajowego.
14.	Zasady odpowiedzialności za naruszenie praw własności intelektualnej i własności przemysłowej.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykład konwersatoryjny
- dyskusja dydaktyczna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- przygotowanie się do zaliczenia (kolokwium)
- praca własna z literaturą przedmiotu

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Barta J., Markiewicz R., *Prawo autorskie*, wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2010.
2. Golat R., *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Podręcznik*, wyd. C.H. Beck, Warszawa 2006.
3. Szewc A., Jyż G., *Prawo własności przemysłowej*, wyd. C.H. Beck, Warszawa 2003.
4. Barta J., *System prawa prywatnego. Tom XIII. Prawo autorskie. Podręcznik*, wyd. C.H. Beck, Warszawa 2002.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Barta J., *Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz*, wyd. Zakamycze, Kraków 2005.
2. Karpowicz A., *Poradnik prawa autorskiego. Poradnik*, wyd. ABC, Warszawa 2005.
3. Fijałkowski T., *Prawo własności przemysłowej. Prawa autorskie i prawa pokrewne. Poradnik*, wyd. Hanka, Warszawa 2001.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	kolokwium ,aktywność na zajęciach
Umiejętności	kolokwium ,aktywność na zajęciach
Kompetencje	kolokwium ,aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Field:

Profile: academic

Degree: II

Subject name: Intellectual Property Protection

Academic year: 2025/2026

Language of instructions: Polish/English

Recommended semester of studies: II

Form of passing the course: lecture

ECTS CREDITS AND THEIR DISTRIBUTION, TAKING INTO ACCOUNT INDIVIDUAL FORMS OF STUDENT WORK:

Type of classes / Self study	Number of hours:		
	Full-time studies	Part-time studies	Part-time studies supported by e-learning
Lecture			
Exercises			4
Project			
Seminar			
Workshops			
Laboratory			
Student's professional internships			
Webinar (synchronous classes)			
E-learning (asynchronous classes)			4
Student's own work			17
Total			25
ECTS Credits			1

COURSE OBJECTIVES:

Acquiring advanced knowledge about intellectual property and its protection in Poland and around the world.

LEARNING OUTCOMES:

Learning outcomes code:	Description of intended learning outcomes:	Reference to learning outcomes for the major:
In terms of knowledge:		
W01	The student knows and understands concepts of intellectual property, including copyright.	K_W08
W02	The student knows the relationship between intellectual property protection and fair competition, innovation, and economic growth, and can analyze them regarding the current market situation.	K_W08, K_W09
W03	The student has advanced knowledge of the rules of intellectual property protection and can match them with the person (inventor/originator).	K_W08
In terms of skills:		
U01	The student is able to correctly define a work and other intellectual property objects in legal and economic terms.	K_U01, K_U07
U02	The student is able to assess the economic phenomena in reliance on intellectual property protection and the latest case law.	K_U01, K_U09
U03	The student is able to select information and statistical data to analyze the impact of intellectual property rights on the economy.	K_U03 K_U07

In terms of social competences:		
K01	The student is aware of his knowledge of the social and economic role of intellectual property protection. Can conduct a discussion about the influence of intellectual property protection on different branches of the economy.	K_K01, K_K04
K02	The student acts in a professional manner, respecting intellectual property. Can create scientific texts and simple information without violating copyright law.	K_K02, K_K03

CURRICULUM CONTENT:

In.	Curriculum content:
1.	Development of the protection of intangible assets from a jurisprudential perspective.
2.	The subject and entities of copyright law, an in-depth normative analysis.
3.	Authors' personal rights to protected works.
4.	International conventions in the context of intellectual property. European Union law. Analysis of international case law.
5.	National and international organizations for collective management of copyright and related rights.
6.	The origins and place of contemporary copyright and related rights.
7.	Selected court rulings concerning the protection of copyright and industrial property.
8.	The relationship between intellectual property protection and competition policy, combating unemployment, innovation, and economic growth. Relations between intellectual property protection and the economy.
9.	Various forms of exploiting works.
10.	Infringement of personal and property rights, an in-depth normative analysis.
11.	The right to quotation. Plagiarism in scientific works.
12.	Selected aspects of the protection of computer programs, images, and correspondence.
13.	The Community trademark. Analysis of selected European legal provisions and their impact on national legislation.
14.	Principles of liability for infringement of intellectual property and industrial property rights.

EDUCATIONAL METHODS (to choose from: lecture, conversational lecture, classic problem-based method, didactic discussion, analysis of an individual case, project method, workshop method, seminar, brainstorming, drama techniques, solving problem tasks, use of IT support tools, situation simulations, work in groups, individual work):

- conversational lecture
- didactic discussion

Individual Student Work (choose from: Getting to know the subject literature and/or additional materials; Preparing final papers; preparing, implementing, and evaluating projects; Preparing for a pass and/or exam; Other forms of own work within the course, what?)

- own work with the literature on the subject
- preparing for the exam (colloquium)

PRIMARY LITERATURE:

1. Ward Matthew, *Intellectual Property And The Law. The Comprehensive Guide to Protection of Intellectual Property*, Critical Publishing Ltd, 2020.
2. World Intellectual Property Organization, *WIPO Intellectual Property Handbook: Policy, Law and Use*, https://platforma.ahelodz.pl/pluginfile.php/2147867/mod_resource/content/1/The%20Concept%20of%20Intellectual%20Property.pdf
3. Tanya Aplin, Jennifer Davis, *Intellectual Property Law: Text, Cases, and Materials*, Oxford University Press 2021.

SUPPLEMENTARY LITERATURE:

1. Kock Michael Andreas, *Intellectual Property Protection for Plant Related Innovation: Fit for Future?*, Springer Nature, 2020.
2. Kazeeva Iana, *Sui Generis Intellectual Property Protection: Comparison of EU and U.S. Regulatory Approaches*, Springer Nature, 2024.

NETOGRAPHY:

1. World Intellectual Property Organization, What is Intellectual Property?, https://platforma.ahe.lodz.pl/pluginfile.php/2147866/mod_resource/content/1/What%20is%20Intellectual%20Property%3F.pdf
2. Policy Department for Citizens' Rights and Constitutional Affairs, Strengthening the Position of Press Publishers and Authors and Performers in the Copyright Directive, PE 596.810- September 2017
3. Website of the WIPO, <https://www.wipo.int/about-wipo/en/>

METHODS OF VERIFICATION OF LEARNING OUTCOMES

Learning outcome	Method of learning outcomes verification
Knowledge	colloquium, class activity
Skills	colloquium, class activity
Competencies	colloquium, class activity

EVALUATION CRITERIA:

Learning outcome:	Grade 2	Grade 3	Grade 3,5	Grade 4	Grade 4,5	Grade 5
Knowledge	0%-59,99%	60%-74,99%	75%-79,99%	80%-88,99%	89%-94,99%	95%-100%
Skills	The student does not have the skills listed.	The student has sufficiently mastered the above-mentioned skills.	The student has mastered the above-mentioned skills quite well.	The student has mastered the above-mentioned skills well.	The student has largely mastered the above-mentioned skills.	The student has mastered the above-mentioned skills very well.
Competencies	The student does not have the listed competencies.	The student has sufficiently mastered the above-mentioned competencies.	Student has mastered the above-mentioned competencies quite well.	The student has mastered the above-mentioned competencies well.	The student has largely mastered the above-mentioned competencies.	The student has mastered the above-mentioned competencies very well.

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Projekt własnego przedsięwzięcia

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: II

Forma zaliczenia zajęć: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			2
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta		17	
RAZEM		25	
Punkty ECTS		1	

CELE ZAJĘĆ:

Stymulowanie postawy przedsiębiorczej u studentów. Rozwijanie umiejętności świadomego planowania własnej ścieżki rozwoju, tak by realizować swoje cele i pasje.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi samodzielnie zidentyfikować potrzebę lub problem i zaproponować adekwatne rozwiązanie w formie projektu.	
U02	Umie określić cele, rezultaty, odbiorców i zasoby potrzebne do realizacji projektów.	
U03	Opracowuje plan działania i budżet projektu.	
U04	Potrafi obronić koncepcję własnego przedsięwzięcia.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Otwarty na zmiany.	
K02	Wykazuje swój zysk podmiotowy/przedmiotowy wynikający z realizacji projektu.	
K03	Rozwija postawę proaktywności i odpowiedzialności za własny rozwój.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Określenie pasji, zainteresowań i potrzeb rozwojowych.
2.	Zaplanowanie własnej inicjatywy.
3.	Formułowanie celu.
4.	Określanie mocnych i słabych stron projektu.
5.	Formułowanie harmonogramu działań.
6.	Prezentacja i obrona projektu.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- dyskusja dydaktyczna
- praca indywidualna
- metoda projektowa

PRACA WŁASNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; trening kompetencji; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie projektu

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Szrypek-Ahmed S. *Przedsiębiorczość w XXI w. Oblicza, wyzwania i perspektywy*, Wyd. Naukowe Innovatio Press, 2023
2. Munoy E.G. *Przedsiębiorczość*, KS OmniScriptumPublishing, Warszawa 2021
3. Popławski D., *Zdrowy biznes*, Szaron, Ustroń 2020

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Duckworth A., *Upór. Potęga pasji i wytrwałości*, Galaktyka, Łódź 2021
2. Stępień R. (red.), *Spółki W jakiej formie prowadzić biznes?*, Infor, Warszawa 2022
3. Madsen S. *Moc lidera projektu*, przeł. J. Konieczny, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021
4. Haden H, *Mit motywacji*, Marginesy, Warszawa, 2019

NETOGRAFIA:

1. <https://p-e.uken.krakow.pl/article/view/7760?utm>
2. <https://czasopisma.kul.pl/index.php/ppe/article/view/16372?utm>
3. <https://open.icm.edu.pl/items/c255d84e-53fb-41b2-bf74-859624687f69>
4. <https://blog.conlea.pl/8-krokov-zarzadzania-zmiana-metoda-kottera>
5. <https://mamstartup.pl/>
6. <https://przedsiębiorcy.eu/>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Umiejętności	projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

ROK 2

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Interfejs człowiek-komputer
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: III
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			2
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta			17
RAZEM			25
Punkty ECTS			1

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie teoretycznych podstaw interakcji człowieka z komputerem oraz zasad projektowania interfejsów. Omówienie czynników wpływających na efektywność i intuicyjność interfejsów użytkownika. Wprowadzenie do metod oceny użyteczności interfejsów oraz analizy interakcji użytkownika z systemem. Praktyczne projektowanie i prototypowanie interfejsów uwzględniających potrzeby użytkownika.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie kluczowe teorie i koncepcje związane z interakcją człowiek-komputer.	K_W01 - K_W05, K_W08, K_W09
W02	Zna i rozumie zasady projektowania użytecznych i intuicyjnych interfejsów użytkownika.	
W03	Zna i rozumie techniki i narzędzia oceny użyteczności interfejsów.	
W04	Zna i rozumie wpływ procesów poznawczych, takich jak percepcja, uwaga i pamięć, na interakcję z technologią.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi projektować interfejsy użytkownika zgodnie z zasadami użyteczności i potrzebami użytkowników.	K_U01 - K_U06, K_U09, K_U10
U02	Potrafi przeprowadzać testy użyteczności oraz analizować wyniki badań interakcji użytkownika.	
U03	Umie tworzyć prototypy interfejsów z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych.	
U04	Potrafi krytycznie oceniać istniejące rozwiązania w zakresie interfejsów człowiek-komputer.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do pracy w interdyscyplinarnym zespole nad projektowaniem interfejsów.	K_K01 - K_K05

K02	Jest gotów do uwzględniania perspektyw różnych grup użytkowników w procesie projektowania.	
K03	Jest gotów do dbałości o etyczne aspekty projektowania technologii interakcyjnych.	
K04	Jest gotów do aktywnego poszukiwania innowacyjnych rozwiązań w interakcji człowiek-komputer.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do interakcji człowiek-komputer (HCI): Podstawowe koncepcje i definicje.
2	Procesy poznawcze a projektowanie interfejsów: Percepcja, uwaga, pamięć i ich wpływ na użytkownika.
3	Zasady projektowania interfejsów użytkownika: Intuicyjność, efektywność, dostępność.
4	Prototypowanie interfejsów: Narzędzia i techniki.
5	Metody oceny użyteczności: Heurystyki, testy z użytkownikami, analiza heurystyczna.
6	Dostępność i inkluzywność interfejsów: Projektowanie dla różnorodnych grup użytkowników.
7	Nowoczesne interfejsy: Interfejsy dotykowe, głosowe, rzeczywistość rozszerzona i wirtualna.
8	Analiza przypadków: Przykłady udanych i nieudanych projektów interfejsów.
9	Trendy w interakcji człowiek-komputer: Sztuczna inteligencja, personalizacja interfejsów.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady teoretyczne wzbogacone o prezentacje multimedialne
- warsztaty projektowe: tworzenie prototypów i analiza przypadków
- ćwiczenia praktyczne z wykorzystaniem narzędzi do projektowania i oceny interfejsów
- dyskusje grupowe dotyczące problemów i wyzwań w projektowaniu interfejsów

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu oraz dodatkowymi materiałami multimedialnymi
- opracowanie projektów prototypów interfejsów i raportów z analizy
- przygotowanie prac zaliczeniowych i przygotowanie do egzaminu
- eksploracja narzędzi i technologii wspomagających projektowanie interfejsów
- przygotowanie recenzji istniejących interfejsów pod kątem ich użyteczności

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Alan Dix, Janet Finlay, Gregory D. Abowd, Russell Beale, Human-Computer Interaction.
2. Donald Norman, Dizajn na co dzień
3. Ben Shneiderman, Catherine Plaisant, Designing the User Interface: Strategies for Effective Human-Computer Interaction.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Jeff Johnson, Designing with the Mind in Mind: Simple Guide to Understanding User Interface Design Rules.
2. Jakob Nielsen, Usability Engineering
3. Bill Buxton, Sketching User Experiences: Getting the Design Right and the Right Design

NETOGRAFIA:

1. Nielsen Norman Group: www.nngroup.com
2. Usability.gov: www.usability.gov
3. Interaction Design Foundation: www.interaction-design.org

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	testy wiedzy: sprawdzenie znajomości zasad projektowania i analizy hci
Umiejętności	opracowanie prototypów interfejsów, analiza przypadków: ocena istniejących interfejsów
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Umysł a społeczeństwo
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: III
 Forma zaliczenia przedmiotu: Zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			2
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)	X	X	
E-learning (zajęcia asynchroniczne)	X	X	6
Praca własna studenta			17
RAZEM			25
Punkty ECTS			1

CELE PRZEDMIOTU:

Analiza relacji między kulturą, osobowością i funkcjonowaniem umysłu w kontekście społecznym. Przedstawienie głównych teorii związanych z interakcją umysłu i społeczeństwa, w tym antropologicznych, psychologicznych i filozoficznych podejść. Omówienie sposobów, w jakie kultura wpływa na rozwój osobowości oraz na procesy poznawcze. Zainspirowanie studentów do krytycznego myślenia oraz projektowania badań eksplorujących relacje między kulturą a osobowością.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie teorie dotyczące relacji między kulturą, osobowością i umysłem.	K_W02, K_W03, K_W05, K_W06, K_W08
W02	Posiada wiedzę na temat różnych podejść badawczych do analizy kultury i osobowości w kognitywistyce.	
W03	Zna przykłady empirycznych badań ukazujących wpływ kontekstu społeczno-kulturowego na procesy poznawcze.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi analizować relacje między kulturą a procesami poznawczymi w oparciu o literaturę naukową.	K_U02, K_U04, K_U05, K_U07 - K_U10
U02	Umie projektować badania eksplorujące wpływ kultury na osobowość i umysł.	
U03	Posiada zdolność krytycznego myślenia i formułowania własnych wniosków na temat różnorodności kulturowej i jej implikacji dla osobowości.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest świadomy różnorodności kulturowej i jej znaczenia w budowaniu współczesnych społeczności.	K_K01 - K_K05
K02	Potrafi współpracować z innymi w celu pogłębienia analizy tematów	

	związanych z kulturą i osobowością.	
K03	Jest świadomy znaczenia interdyscyplinarności w badaniach nad umysłem i społeczeństwem.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie: Definicje umysłu, kultury i osobowości w różnych tradycjach badawczych.
2	Teorie kulturowe i ich związek z procesami poznawczymi (m.in. Edward Sapir, Clifford Geertz).
3	Kultura jako czynnik kształtujący osobowość: teoria Margaret Mead i Ruth Benedict.
4	Spoleczna natura poznania: Jak interakcje społeczne wpływają na procesy umysłowe?
5	Wpływ globalizacji na różnorodność kulturową i osobowościową.
6	Case studies: Przykłady badań empirycznych ukazujących zależność procesów poznawczych od kontekstu kulturowego.
7	Projektowanie badań interdyscyplinarnych: narzędzia i metody.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady interaktywne z dyskusją
- analiza literatury i tekstów naukowych
- studium przypadków
- praca w grupach nad projektami badawczymi
- materiały dydaktyczne na platformie e-learningowej
- webinaria i konsultacje online
- asynchroniczna analiza literatury i praca wirtualnych zespołów nad zadaniami projektowymi

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu
- przygotowanie prac zaliczeniowych
- realizacja projektów badawczych w zespołach
- przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu
- samodzielna analiza wybranych studium przypadków

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Geertz C. *Interpretacja kultur. Wybrane eseje*. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego
2. Mead M., *Kultura i tożsamość. Studium dystansu międzypokoleniowego*. Wydawnictwo: Wydawnictwo Naukowe PWN
3. Tomasello M., *The cultural origins of human cognition*. Harvard University Press (1999).

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Benedict R., *Wzory kultury*. Warszawa: PWN
2. Sapir E., *Język, kultura i osobowość*. Wydawnictwo: Państwowy Instytut Wydawniczy

NETOGRAFIA:

1. <https://www.cognitionandculture.net/>
2. <https://www.frontiersin.org/journals/psychology>
3. <https://plato.stanford.edu/entries/evolution-cultural/>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne
Umiejętności	projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Kultura a osobowość

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III

Forma zaliczenia zajęć: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			2
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta			17
RAZEM			25
Punkty ECTS			1

CELE ZAJĘĆ:

Zaprezentowanie relacji między kulturą a kształtowaniem się osobowości człowieka. Omówienie klasycznych i współczesnych teorii osobowości w perspektywie kulturowej. Przedstawienie wpływu czynników społecznych, symbolicznych i językowych na rozwój struktur poznawczych i tożsamości jednostki. Analiza zmienności osobowości w różnych kontekstach kulturowych. Rozwijanie zdolności krytycznego myślenia oraz projektowania prostych badań dotyczących relacji kultura–osobowość.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna pojęcia i teorie dotyczące kultury i osobowości.	K_W02, K_W03, K_W05, K_W06, K_W08
W02	Rozumie mechanizmy kulturowego kształtowania procesów poznawczych i cech osobowości.	
W03	Zna klasyczne i współczesne podejścia badawcze do relacji między kulturą a osobowością.	
W04	Rozumie znaczenie kontekstu społeczno-kulturowego dla rozwoju jednostki.	
W05	Zna przykłady badań empirycznych z zakresu psychologii i antropologii kulturowej.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi analizować zjawiska osobowościowe w perspektywie kulturowej.	K_U02, K_U04, K_U05, K_U07 - K_U10
U02	Umie interpretować wyniki badań dotyczących różnic kulturowych.	
U03	Potrafi krytycznie analizować teksty naukowe z zakresu kognitywistyki, psychologii i antropologii.	

U04	Umie formułować problemy badawcze dotyczące relacji kultura–osobowość.	
U05	Potrafi jasno prezentować swoje stanowisko w dyskusji naukowej.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest świadomy znaczenia różnorodności kulturowej w funkcjonowaniu jednostek i społeczeństw.	K_K01 - K_K05
K02	Wykazuje otwartość na odmienne perspektywy poznawcze i kulturowe.	
K03	Potrafi współpracować w grupie nad analizą złożonych problemów społeczno-kulturowych.	
K04	Jest świadomy etycznych aspektów badań nad osobowością i kulturą.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Wprowadzenie: kultura i osobowość – definicje i zakres badań.
2.	Historyczne ujęcia relacji kultura–osobowość (szkoła „culture and personality”).
3.	Kultura jako środowisko rozwoju procesów poznawczych.
4.	Teorie osobowości w perspektywie kulturowej.
5.	Socjalizacja, enkulturacja i internalizacja norm kulturowych.
6.	Język, symbol i narracja a kształtowanie tożsamości.
7.	Różnice kulturowe w strukturze osobowości i stylach poznawczych.
8.	Emocje i normy kulturowe.
9.	Globalizacja i zmiany kulturowe a osobowość.
10.	Studium przypadków i analiza badań empirycznych.
11.	Metodologiczne problemy badań nad kulturą i osobowością.
12.	Interdyscyplinarne ujęcie relacji kultura–umysł–osobowość

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- wykłady problemowe
- dyskusje moderowane
- analiza tekstów naukowych
- studium przypadków
- praca zespołowa nad projektami analitycznymi
- materiały dydaktyczne udostępniane na platformie e-learningowej
- nagrania wykładów i prezentacje multimedialne
- fora dyskusyjne i zadania asynchroniczne
- konsultacje online

PRACA WŁASNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; trening kompetencji; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i materiałami dodatkowymi
- przygotowanie pracy zaliczeniowej lub eseju problemowego
- analiza wybranych badań empirycznych i studiów przypadków
- przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu
- samodzielne pogłębianie wiedzy poprzez krytyczną analizę współczesnych publikacji naukowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Paweł Boski, Kulturowe ramy zachowań społecznych, PWN, 2022
2. KULTUROWE PODSTAWY OSOBOWOŚCI, RALPH LINTON, VIS-A-VIS ETIUDA, 2024

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Mead, M. *Kultura i tożsamość*. PWN.
2. Benedict, R. *Wzory kultury*. PWN.
3. Tomasello, M. *Kulturowe źródła ludzkiego poznawania*.
4. Geertz, C. *Interpretacja kultur. Wybrane eseje*.
5. Markus, H. R., Kitayama, S. *Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation..*
6. Triandis, H. C. *Individualism and Collectivism*.

NETOGRAFIA:

- <https://www.cognitionandculture.net>
- <https://www.frontiersin.org/journals/psychology>
- <https://plato.stanford.edu/entries/culture-cogsci/>
- <https://www.apa.org>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne, prace pisemne
Umiejętności	projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Process mapping
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: III
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			2
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta			17
RAZEM			25
Punkty ECTS			1

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie podstawowych koncepcji i narzędzi stosowanych w mapowaniu procesów. Wprowadzenie do metod modelowania procesów z wykorzystaniem współczesnych standardów (np. BPMN). Omówienie znaczenia mapowania procesów w kontekście optymalizacji organizacyjnej i analizy funkcjonalnej. Rozwijanie umiejętności projektowania oraz dokumentowania procesów w celu wspierania efektywności organizacyjnej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna koncepcje związane z mapowaniem procesów.	K_W01, K_W02, K_W05 - K_W07, K_W09
W02	Student rozumie strukturę i cele wykorzystania map procesów w organizacji.	
W03	Student zna narzędzia oraz standardy modelowania procesów (np. BPMN, UML).	
W04	Student rozumie rolę analizy procesów w kontekście optymalizacji i zarządzania zmianą.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi zidentyfikować kluczowe procesy w organizacji i zaproponować odpowiednie metody ich mapowania.	K_U01 - K_U10
U02	Student umie korzystać z narzędzi do modelowania procesów oraz tworzy czytelne i poprawne diagramy procesów.	
U03	Student potrafi analizować istniejące procesy pod kątem ich efektywności i wskazać obszary do usprawnień.	
U04	Student umie projektować procesy z uwzględnieniem potrzeb organizacyjnych i technologicznych.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student potrafi współpracować w zespole projektowym, dzieląc się	K_K01 - K_K05

	odpowiedzialnością za poszczególne etapy mapowania procesów.	
K02	Student jest świadomy znaczenia etycznego podejścia w analizie i projektowaniu procesów organizacyjnych.	
K03	Student potrafi komunikować wyniki swoich analiz w sposób zrozumiały dla różnych grup odbiorców.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do mapowania procesów: definicje, cele, i zastosowania.
2	Standardy i notacje w modelowaniu procesów: BPMN, UML, EPC.
3	Narzędzia informatyczne do mapowania procesów: przegląd i praktyczne zastosowania.
4	Analiza procesów: identyfikacja kluczowych elementów, analiza zależności i wąskich gardeł.
5	Projektowanie nowych procesów: podejścia iteracyjne i innowacyjne.
6	Dokumentowanie procesów: tworzenie map procesów, raportów i zaleceń.
7	Case studies: praktyczne przykłady mapowania procesów w różnych branżach.
8	Wyzwania w mapowaniu procesów: zarządzanie zmianą, komunikacja międzydziałowa, i integracja narzędzi.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych
- warsztaty praktyczne w grupach, podczas których uczestnicy mapują wybrane procesy
- studia przypadków i dyskusje grupowe
- praca projektowa obejmująca dokumentowanie rzeczywistych procesów
- asynchroniczne wykłady online (materiały wideo, slajdy z nagranyimi komentarzami)
- interaktywne zajęcia na platformach e-learningowych (np. moodle, ms teams)
- zadania indywidualne i zespołowe wykonywane w narzędziach do modelowania online
- konsultacje online i webinaria na żywo z wykładowcą

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu oraz materiałami dodatkowymi
- przygotowanie prac zaliczeniowych dotyczących analizy i dokumentacji procesów
- realizacja i ewaluacja projektów procesowych z wykorzystaniem wybranego narzędzia modelowania
- przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu poprzez rozwiązywanie przykładowych zadań modelowania procesów
- inne formy pracy własnej: analiza rzeczywistych procesów zebranych z własnych doświadczeń zawodowych lub studiów przypadków dostarczonych przez prowadzącego

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Dumas M., La Rosa M., Mendling J., Reijers H.A., *Fundamentals of Business Process Management*. Springer. (2018).
2. Weske M. *Business Process Management: Concepts, Languages, Architectures*. Springer (2024).

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Sharp A., McDermott P., *Workflow Modeling: Tools for Process Improvement and Application Development*. Artech House. (2009).
2. Harmon P., *Business Process Change: A Business Process Management Guide for Managers and Process Professionals*. Elsevier. (2019).
3. Becker J., Kugeler M., Rosemann M., *Process Management: A Guide for the Design of Business Processes*. Springer. (2003).

NETOGRAFIA:

1. BPMN Specification: <https://www.bpmn.org>
2. Lucidchart: <https://www.lucidchart.com>
3. Camunda BPM Platform Documentation: <https://docs.camunda.org>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	projekt, zadania domowe
Umiejętności	projekt, zadania domowe
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Teoria manipulacji
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: III
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			2
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta			17
RAZEM			25
Punkty ECTS			1

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie podstawowych mechanizmów manipulacji w komunikacji międzyludzkiej i medialnej. Omówienie technik wywierania wpływu, takich jak perswazja, propaganda i dezinformacja. Analiza psychologicznych i poznawczych aspektów podatności na manipulację. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia i analizy przekazów medialnych pod kątem potencjalnych manipulacji.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna definicje i mechanizmy manipulacji w komunikacji.	K_W01, K_W02, K_W05, K_W08
W02	Student rozumie psychologiczne i kognitywne podstawy podatności na manipulację.	
W03	Student posiada wiedzę na temat technik wywierania wpływu oraz ich zastosowań w praktyce.	
W04	Student zna przykłady manipulacji w historii oraz współczesnych mediach.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi rozpoznawać i analizować techniki manipulacyjne w różnych rodzajach przekazów.	K_U01, K_U04, K_U06, K_U07, K_U10
U02	Student umie zastosować narzędzia krytycznego myślenia w celu oceny wiarygodności informacji.	
U03	Student potrafi przygotować argumentację dotyczącą etycznych aspektów manipulacji.	
U04	Student umie tworzyć materiały edukacyjne dotyczące przeciwdziałania manipulacji.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest świadomy znaczenia odpowiedzialnego korzystania z narzędzi	K_K01 - K_K05

	komunikacyjnych.	
K02	Student potrafi współpracować w grupie w celu analizy przypadków manipulacji.	
K03	Student rozumie konsekwencje etyczne i społeczne stosowania manipulacji w życiu publicznym.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do teorii manipulacji: definicje, historia, konteksty.
2	Psychologia manipulacji: mechanizmy poznawcze i emocjonalne.
3	Techniki manipulacji: propaganda, dezinformacja, framing, spin.
4	Manipulacja w mediach: analiza przypadków z zakresu mediatyzacji i fake news.
5	Manipulacja w relacjach interpersonalnych: techniki wywierania wpływu.
6	Etyczne aspekty manipulacji: granice moralne i odpowiedzialność.
7	Przeciwdziałanie manipulacji: krytyczne myślenie, edukacja medialna.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady interaktywne z wykorzystaniem studium przypadków
- warsztaty analizy krytycznej treści medialnych
- dyskusje problemowe na podstawie konkretnych scenariuszy
- praca w grupach nad projektami dotyczącymi manipulacji
- asynchroniczne materiały dydaktyczne (nagrania, prezentacje)
- dyskusje na forach online dotyczące analizowanych przypadków
- webinaria na żywo dotyczące wybranych technik manipulacyjnych
- zadania praktyczne przesyłane na platformę e-learningową

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu oraz dodatkowymi materiałami edukacyjnymi
- przygotowanie prac zaliczeniowych, takich jak eseje czy raporty z analizy przypadków
- opracowanie i realizacja projektu dotyczącego analizy manipulacji w wybranym kontekście
- przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu, w tym samodzielne rozwiązywanie przykładowych zadań
- dodatkowe formy pracy własnej: analiza bieżących wydarzeń medialnych pod kątem zastosowania technik manipulacyjnych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Cialdini R.B. *Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne (2001).
2. Lakoff G., *Nie myśl o słoniu! Jak język kształtuje politykę*, Wydawnictwo: Oficyna Wydawnicza ŁÓŚGRAF
3. Postman N., *Amusing Ourselves to Death: Public Discourse in the Age of Show Business*. Penguin Books (1985).

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Kahneman D., *Pułapki myślenia. O myśleniu szybkim i wolnym*. Media Rodzina (2011).
2. McLuhan M., *Understanding Media: The Extensions of Man*. MIT Press (1964).
3. Tufekci Z. *Twitter and Tear Gas: The Power and Fragility of Networked Protest*. Yale University Press (2017).

NETOGRAFIA:

1. Projekt Badawczy Poynter Institute: <https://www.poynter.org>
2. FactCheck.org: <https://www.factcheck.org>
3. Strona poświęcona analizie mediatyzacji: <https://www.firstdraftnews.org>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie ustne
Umiejętności	projekt, praca pisemna
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Język w zarządzaniu
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: III
 Forma zaliczenia przedmiotu: egzamin

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			4
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			12
Praca własna studenta		59	
RAZEM		75	
Punkty ECTS		3	

CELE PRZEDMIOTU:

Omówienie roli języka w procesach zarządzania i podejmowania decyzji w organizacjach. Analiza technik komunikacyjnych stosowanych w budowaniu zespołów, negocjacjach i mediacjach. Zaprezentowanie metod wykorzystania języka w zarządzaniu konfliktami i motywowaniu zespołów. Wprowadzenie do analizy dyskursu organizacyjnego oraz języka używanego w procesach zarządzania.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie funkcje języka w zarządzaniu, w tym w komunikacji werbalnej i niewerbalnej.	K_W01 - K_W03, K_W05, K_W07 - K_W09
W02	Zna i rozumie metody analizy języka w kontekście organizacyjnym i zarządczym.	
W03	Zna i rozumie techniki językowe stosowane w negocjacjach, mediacjach i budowaniu relacji w zespole.	
W04	Zna i rozumie znaczenie języka w kształtowaniu kultury organizacyjnej.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi analizować i interpretować językowe aspekty procesów zarządzania.	K_U01, K_U02, K_U04 - K_U07, K_U10
U02	Potrafi stosować techniki komunikacyjne w rozwiązywaniu problemów organizacyjnych.	
U03	Potrafi tworzyć strategie komunikacyjne dostosowane do celów zarządczych i specyfiki organizacji.	
U04	Potrafi prowadzić efektywne negocjacje i mediacje z wykorzystaniem odpowiednich technik językowych.	
W zakresie kompetencji społecznych		

K01	Student jest gotów do podejmowania odpowiedzialnych decyzji w oparciu o analizę językową sytuacji zarządczych.	K_K01 - K_K05
K02	Jest gotów do efektywnej współpracy w grupie, uwzględniając różnice w stylach komunikacyjnych.	
K03	Jest gotów do uznawania znaczenia etyki i precyzji w komunikacji organizacyjnej.	
K04	Jest gotów do rozwijania kompetencji językowych w celu zwiększenia efektywności zarządzania.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do języka w zarządzaniu: Funkcje języka w procesach zarządczych.
2	Język w budowaniu relacji i pracy zespołowej: Techniki komunikacyjne w zarządzaniu zespołami.
3	Język w negocjacjach i mediacjach: Kluczowe strategie i narzędzia komunikacyjne.
4	Język w zarządzaniu konfliktami: Praktyczne techniki rozwiązywania konfliktów w organizacji.
5	Dyskurs organizacyjny: Analiza języka używanego w kulturze organizacyjnej.
6	Język a podejmowanie decyzji: Komunikacja w procesach decyzyjnych i zarządzaniu zmianą.
7	Wykorzystanie języka w motywowaniu zespołów: Techniki językowe wspierające rozwój i zaangażowanie.
8	Język w strategiach marketingowych i PR: Komunikacja zewnętrzna i budowanie wizerunku organizacji.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykład interaktywny z przykładami zastosowań w praktyce zarządzania
- ćwiczenia warsztatowe, w tym analiza przypadków i symulacje sytuacji zarządczych
- dyskusje w grupach na temat wybranych problemów komunikacyjnych w organizacjach
- wykłady online i materiały multimedialne
- zdalne warsztaty z ćwiczeniami praktycznymi
- fora dyskusyjne z zadaniami problemowymi
- interaktywne webinaria i konsultacje z prowadzącym

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą podstawową i dodatkowymi materiałami dydaktycznymi
- przygotowanie prac zaliczeniowych, esejów i projektów
- analiza przypadków i opracowywanie strategii komunikacyjnych
- przygotowanie do testów wiedzy i egzaminów
- udział w dodatkowych ćwiczeniach praktycznych w ramach kursu e-learningowego

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Fisher R., Ury W., Patton B., *Dochodząc do Tak. Negocjowanie bez poddawania się.*
2. Morgan G., *Images of Organization*

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Schein E., *Organizational Culture and Leadership*
2. Schwartzberg J., *Language of Leadership*
3. Chomsky N., *Language and Responsibility.* (1979),

NETOGRAFIA:

1. Harvard Business Review: Artykuły dotyczące komunikacji w zarządzaniu.
2. Platforma e-learningowa Coursera: Kursy z zakresu komunikacji i zarządzania.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	egzamin pisemny
Umiejętności	projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Metafizyka tożsamości osobowej
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: III
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			2
Ćwiczenia			2
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			12
Praca własna studenta		34	
RAZEM		50	
Punkty ECTS		2	

CELE PRZEDMIOTU:

Zbadanie kluczowych problemów związanych z metafizyką tożsamości osobowej w kontekście filozofii i kognitywistyki. Analiza historycznych i współczesnych teorii tożsamości osobowej, takich jak teoria substancjalna, narracyjna, czy relacyjna. Pogłębienie zrozumienia relacji między tożsamością osobową a procesami poznawczymi, pamięcią, świadomością i ciałem. Wykształcenie umiejętności krytycznej analizy tekstów filozoficznych oraz argumentacji na temat kluczowych problemów tożsamości osobowej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie kluczowe pojęcia, teorie i problemy dotyczące metafizyki tożsamości osobowej.	K_W01, K_W02, K_W05, K_W07, K_W08
W02	Zna i rozumie historyczne i współczesne podejścia do zagadnień takich jak pamięć, ciało, świadomość i ich relacja do tożsamości.	
W03	Zna i rozumie różnice między stanowiskami dualistycznymi, materialistycznymi i hybrydowymi w odniesieniu do tożsamości osobowej.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi krytycznie analizować teksty filozoficzne dotyczące tożsamości osobowej.	K_U01, K_U02, K_U06 - K_U08, K_U10
U02	Potrafi formułować własne argumenty w debatach związanych z metafizyką tożsamości osobowej.	
U03	Potrafi stosować zdobytą wiedzę w praktyce akademickiej i w analizie konkretnych przypadków z zakresu kognitywistyki i filozofii.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Prowadzenia konstruktywnych dyskusji na tematy związane z tożsamością osobową.	K_K01 - K_K05
K02	Uznania złożoności problemów filozoficznych i otwartości na różne	

	stanowiska.	
K03	Student jest gotów do poszanowania etycznych implikacji związanych z badaniami nad tożsamością osobową i ich zastosowaniem w praktyce.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do metafizyki tożsamości osobowej: Podstawowe pojęcia i problemy.
2	Teorie substancjalne i dualistyczne: Dusza, ciało, świadomość.
3	Pamięć jako fundament tożsamości: Analiza klasycznych i współczesnych podejść (Locke, Parfit).
4	Teorie narracyjne i konstruktywistyczne: Rola opowieści w kształtowaniu tożsamości.
5	Tożsamość osobowa a ciało: Problem cielesności i jej roli w definiowaniu osoby.
6	Relacja tożsamości osobowej do świadomości i pamięci: Analizy interdyscyplinarne.
7	Tożsamość w kontekście technologii i transhumanizmu: Problem cyfrowych osób i uploadingu świadomości.
8	Etyczne i społeczne implikacje metafizyki tożsamości.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykład interaktywny z elementami dyskusji
- analiza i interpretacja tekstów filozoficznych
- praca w grupach nad rozwiązaniem problemów filozoficznych
- studium przypadków
- zdalne wykłady i materiały multimedialne
- fora dyskusyjne z zadaniami problemowymi
- webinaria z możliwością zadawania pytań i interakcji
- praca wirtualna w grupach nad zadanymi projektami

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą podstawową i dodatkowymi materiałami
- przygotowanie prac zaliczeniowych i esejów
- realizacja projektów i ich ewaluacja
- przygotowanie do zaliczenia i/lub egzaminu
- analiza przypadków w literaturze filozoficznej i opracowywanie własnych stanowisk

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Parfit D., *Reasons and Persons* (pl: "Racje i osoby")
2. Locke J., *An Essay Concerning Human Understanding* (fragmenty dotyczące tożsamości).
3. Ricoeur P., *O sobie samym jako innym*

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Schechtman M., (red.), *The Constitution of Selves*
2. Rudder Baker L., *Persons and Bodies: A Constitution View*.
3. Metzinger T., *The Ego Tunnel: The Science of the Mind and the Myth of the Self*.

NETOGRAFIA:

1. Stanford Encyclopedia of Philosophy: "Personal Identity".
2. Internet Encyclopedia of Philosophy: "Identity Over Time".
3. PhilPapers: Zbiór tekstów i artykułów na temat tożsamości osobowej.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne
Umiejętności	praca pisemna
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Uczucie maszynowe
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: III
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			2
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta		17	
RAZEM		25	
Punkty ECTS		1	

CELE PRZEDMIOTU:

Przedstawienie podstawowych metod i technik uczenia maszynowego, w tym uczenia nadzorowanego, nienadzorowanego oraz uczenia ze wzmocnieniem. Omówienie zastosowań uczenia maszynowego w obszarach związanych z kognitywistyką, takich jak przetwarzanie języka naturalnego, rozpoznawanie obrazów i analiza zachowań. Zapoznanie studentów z narzędziami i bibliotekami wykorzystywanymi w praktyce uczenia maszynowego (np. scikit-learn, TensorFlow, PyTorch). Rozwijanie umiejętności projektowania, implementacji i oceny modeli uczenia maszynowego.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna e koncepcje i definicje z zakresu uczenia maszynowego.	K_W01 - K_W04 K_W07 - K_W09
W02	Student rozumie różnice między rodzajami uczenia maszynowego (nadzorowane, nienadzorowane, ze wzmocnieniem) oraz ich zastosowania.	
W03	Student posiada wiedzę na temat algorytmów, takich jak regresja liniowa, drzewa decyzyjne, sieci neuronowe i klasteryzacja.	
W04	Student zna sposoby oceny modeli uczenia maszynowego (np. walidacja krzyżowa, metryki skuteczności).	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi samodzielnie zaimplementować algorytmy uczenia maszynowego.	K_U02 - K_U10
U02	Student umie korzystać z bibliotek do analizy danych i budowy modeli uczenia maszynowego.	
U03	Student potrafi ocenić skuteczność i jakość modeli oraz dokonywać ich optymalizacji.	
U04	Student umie projektować eksperymenty z wykorzystaniem metod uczenia maszynowego w celu rozwiązywania problemów badawczych.	

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student potrafi współpracować w zespole projektowym, dzieląc się odpowiedzialnością za różne etapy realizacji zadania.	K_K01 - K_K05
K02	Student rozumie znaczenie etycznego podejścia w zastosowaniach uczenia maszynowego, w szczególności w kontekście danych osobowych i decyzji algorytmicznych.	
K03	Student świadomie wykorzystuje wiedzę z zakresu uczenia maszynowego do analizy i rozwiązywania rzeczywistych problemów w różnych dziedzinach.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do uczenia maszynowego: definicje, zastosowania i podziały.
2	Uczenie nadzorowane: regresja, klasyfikacja, drzewa decyzyjne, SVM, metody ensemble (Random Forest, Gradient Boosting).
3	Uczenie nienadzorowane: klasteryzacja (K-means, hierarchiczna), redukcja wymiarowości (PCA, t-SNE).
4	Uczenie ze wzmocnieniem: podstawowe koncepcje, algorytmy Q-Learning i Deep Q-Learning.
5	Sieci neuronowe i uczenie głębokie: perceptron wielowarstwowy, konwolucyjne sieci neuronowe, rekurencyjne sieci neuronowe.
6	Walidacja i ocena modeli: metody walidacji, analiza błędów, dobór hiperparametrów.
7	Narzędzia i technologie: przegląd bibliotek i środowisk (Python, Jupyter, scikit-learn, TensorFlow, PyTorch).
8	Etyczne aspekty uczenia maszynowego: zagadnienia związane z prywatnością i uczciwością algorytmów.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych
- warsztaty praktyczne w laboratoriach komputerowych
- dyskusje problemowe na temat zastosowań uczenia maszynowego
- praca w grupach nad mini-projektami

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu oraz materiałami udostępnionymi przez prowadzącego
- przygotowanie prac zaliczeniowych związanych z analizą danych lub implementacją modeli uczenia maszynowego
- realizacja indywidualnych projektów programistycznych z zakresu uczenia maszynowego
- przygotowanie do zaliczeń i egzaminu końcowego poprzez przegląd materiałów oraz rozwiązywanie zadań praktycznych
- udział w dyskusjach na forach e-learningowych oraz konsultacjach online

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bishop C.M., *Pattern Recognition and Machine Learning*. Springer (2006).
2. Goodfellow I., Bengio Y., Courville A., *Deep Learning. Systemy uczące się*, PWN
3. Hastie T., Tibshirani R., Friedman J., *The Elements of Statistical Learning: Data Mining, Inference, and Prediction*. Springer (2009).

LITERATURA UZUPELNIAJĄCA:

1. Keras Chollet Francois., *Deep Learning*. Praca z językiem Python i biblioteką, Helion

NETOGRAFIA:

1. Scikit-learn documentation: <https://scikit-learn.org>
2. TensorFlow documentation: <https://www.tensorflow.org>
3. Towards Data Science Blog: <https://towardsdatascience.com>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne
Umiejętności	kolokwium, aktywność na zajęciach
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Przetwarzanie języka naturalnego
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: III, IV
 Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			8
Ćwiczenia			8
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			48
Praca własna studenta		261	
RAZEM		325	
Punkty ECTS		13	

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie teoretycznych podstaw przetwarzania języka naturalnego (NLP – Natural Language Processing) oraz jego zastosowań w różnych dziedzinach. Omówienie technik analizy tekstu, modelowania języka oraz algorytmów stosowanych w NLP. Wprowadzenie do narzędzi i środowisk programistycznych wykorzystywanych w NLP. Rozwijanie umiejętności implementacji rozwiązań NLP w praktyce.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie teorie i pojęcia związane z przetwarzaniem języka naturalnego.	K_W01 - K_W09
W02	Zna i rozumie algorytmy i modele stosowane w NLP, takie jak modele statystyczne, sieci neuronowe czy modele językowe.	
W03	Zna i rozumie truktury lingwistyczne i ich znaczenie w analizie tekstu.	
W04	Zna i rozumie zastosowania NLP w przemyśle, nauce i codziennym życiu.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi analizować i przetwarzać dane tekstowe przy użyciu odpowiednich narzędzi.	K_U02 - K_U10
U02	Potrafi implementować algorytmy NLP do rozwiązywania problemów praktycznych, takich jak klasyfikacja tekstu, analiza sentymentu czy generowanie tekstu.	
U03	Potrafi korzystać z bibliotek programistycznych i narzędzi takich jak NLTK, spaCy, Hugging Face Transformers.	
U04	Przeprowadzać ewaluację i optymalizację modeli językowych.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do krytycznej oceny rozwiązań NLP pod kątem ich etycznych i społecznych konsekwencji.	K_K01 - K_K05

K02	Jest gotów do współpracy w interdyscyplinarnych zespołach nad projektami związanymi z NLP.	
K03	Jest gotów do ciągłego doskonalenia umiejętności technicznych i lingwistycznych w dynamicznie rozwijającym się obszarze.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do NLP: Podstawowe pojęcia, cele i zastosowania.
2	Lingwistyczne podstawy NLP: Składnia, semantyka, morfologia, pragmatyka.
3	Przetwarzanie danych tekstowych: Tokenizacja, lematyzacja, stematyzacja.
4	Modele językowe: TF-IDF, word embeddings (Word2Vec, GloVe), transformers (BERT, GPT).
5	Klasyfikacja tekstu: Analiza sentymentu, kategoryzacja dokumentów.
6	Rozpoznawanie jednostek nazwanych (NER): Techniki i algorytmy.
7	Generowanie tekstu: Modele sekwencyjne i zastosowanie sieci neuronowych.
8	Tłumaczenie maszynowe i streszczanie tekstu: Modele i technologie.
9	Zastosowania NLP w różnych dziedzinach: Chatboty, analityka biznesowa, medycyna.
10	Etyka i wyzwania w NLP: Upředzenia algorytmiczne, prywatność danych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady teoretyczne wspierane przykładami praktycznymi
- warsztaty programistyczne z wykorzystaniem narzędzi do NLP
- ćwiczenia w analizie danych tekstowych i implementacji modeli językowych
- dyskusje nad etycznymi i społecznymi aspektami NLP
- materiały wideo z wykładami oraz interaktywne prezentacje
- ćwiczenia programistyczne w środowisku online (np. jupyter notebook)
- projekty zespołowe realizowane na platformach e-learningowych
- konsultacje online z wykładowcą i współpraca na forach dyskusyjnych

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- materiały wideo z wykładami oraz interaktywne prezentacje
- ćwiczenia programistyczne w środowisku online (np. jupyter notebook)
- projekty zespołowe realizowane na platformach e-learningowych
- konsultacje online z wykładowcą i współpraca na forach dyskusyjnych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Jurafsky D., Martin J.H., *Speech and Language Processing* (<https://web.stanford.edu/~jurafsky/slp3/>)
2. Wróblewski P., *Machine learning i natural language processing w programowaniu*. Podręcznik z ćwiczeniami w Pythonie

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Manning Ch., Schütze H., *Foundations of Statistical Natural Language Processing*

NETOGRAFIA:

1. Hugging Face: www.huggingface.co
2. Natural Language Toolkit (NLTK): www.nltk.org
3. Towards Data Science: towardsdatascience.com/tagged/nlp

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	egzamin pisemny, kolokwium
Umiejętności	implementacja algorytmów NLP, raporty z analizy tekstu i wyników modeli
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Gry językowe w komunikacji
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: III
 Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			4
Ćwiczenia			4
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			24
Praca własna studenta		143	
RAZEM		175	
Punkty ECTS		7	

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie kluczowych koncepcji związanych z teorią gier językowych, ze szczególnym uwzględnieniem idei Ludwiga Wittgensteina oraz jej rozwoju w kontekście współczesnej lingwistyki i teorii komunikacji. Omówienie zastosowań teorii gier językowych w analizie interakcji komunikacyjnych, w tym konwersacji, perswazji oraz mediacji. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy przykładów rzeczywistych dialogów oraz tekstów pod kątem mechanizmów gry językowej. Wprowadzenie do projektowania badań empirycznych i analizowania zjawisk komunikacyjnych z perspektywy teorii gier językowych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna pojęcia i koncepcje teorii gier językowych oraz ich znaczenie w analizie komunikacji.	K_W01, K_W02, K_W05, K_W08
W02	Student rozumie relację między formą wypowiedzi a jej funkcją w kontekście gry językowej.	
W03	Student posiada wiedzę na temat różnorodności form gier językowych w praktykach komunikacyjnych, takich jak argumentacja, negocjacje czy humor.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi analizować teksty i dialogi z perspektywy teorii gier językowych.	K_U01, K_U04, K_U06, K_U07, K_U10
U02	Student umie identyfikować mechanizmy gier językowych w różnych kontekstach komunikacyjnych.	
U03	Student potrafi projektować badania empiryczne dotyczące zastosowania teorii gier językowych w praktyce.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student potrafi aktywnie uczestniczyć w dyskusjach, świadomie wykorzystując mechanizmy gry językowej do konstruktywnej argumentacji.	K_K01 - K_K05

K02	Student rozumie znaczenie kontekstu kulturowego i społecznego w interpretacji gier językowych.	
K03	Student jest świadomy etycznych aspektów wykorzystania języka w procesach komunikacyjnych.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do teorii gier językowych: geneza i główne założenia.
2	Gry językowe w kontekście filozofii języka Wittgensteina.
3	Formy i funkcje gier językowych: od zabawy słowem po perswazję i manipulację.
4	Analiza kontekstów komunikacyjnych: gry językowe w dialogu, retoryce i mediacji.
5	Gry językowe w kulturze: humor, metafora i symbolika.
6	Badania empiryczne nad grami językowymi: metody i narzędzia.
7	Praktyczne zastosowania: projektowanie narzędzi komunikacyjnych i analiza przypadków.
8	Etyczne i społeczne aspekty użycia teorii gier językowych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady z elementami dyskusji i analizy przypadków
- warsztaty praktyczne z analizy dialogów i tekstów
- seminaria tematyczne z pracą w grupach nad projektami
- nagrania wykładów do asynchronicznego odsłuchu
- interaktywne zadania i quizy na platformach e-learningowych
- konsultacje online i sesje pytań i odpowiedzi na żywo
- samodzielne projekty badawcze konsultowane z prowadzącym

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami dostarczonymi przez prowadzącego
- przygotowanie prac zaliczeniowych, w tym analizy przypadków
- realizacja projektów indywidualnych lub zespołowych
- przygotowanie się do zaliczenia i egzaminu poprzez powtórzenie kluczowych pojęć i analizę przykładów

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Wittgenstein L., *Dociekania filozoficzne*. PWN (1953).
2. Austin J.L., *How to Do Things with Words*. Oxford University Press (1962).
3. Searle J.R. *Speech Acts: An Essay in the Philosophy of Language*. Cambridge University Press (1969).

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Levinson S.C., *Pragmatics*. Cambridge University Press. (1983).
2. Grice H. P., *Logic and Conversation*. W: *Syntax and Semantics* (t. 3), Academic Press. (1975).

NETOGRAFIA:

1. Pragmatics and Beyond <https://benjamins.com/content/home>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	egzamin ustny
Umiejętności	projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	zadania domowe, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Języki programowania
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: IV
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			4
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			12
Praca własna studenta			34
RAZEM			50
Punkty ECTS			2

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi koncepcjami języków programowania, w tym składnią, semantyką i różnicami pomiędzy różnymi paradygmatami programowania (proceduralnym, obiektowym, funkcyjnym). Omówienie relacji między językami programowania a procesami poznawczymi, w tym modelowania procesów poznawczych za pomocą kodu. Rozwinięcie umiejętności praktycznego programowania w jednym lub kilku popularnych językach (np. Python, Java, C++). Przygotowanie do pracy z narzędziami wspierającymi programowanie oraz wprowadzenie do tworzenia i testowania aplikacji komputerowych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie główne paradygmaty programowania oraz ich cechy charakterystyczne.	K_W01 - K_W04 K_W07 - K_W09
W02	Zna i rozumie struktury składniowe i semantyczne języków programowania.	
W03	Zna i rozumie zasady projektowania i implementacji kodu komputerowego w wybranych językach programowania.	
W04	Zna i rozumie zastosowania języków programowania w kognitywistyce, m.in. w modelowaniu procesów poznawczych.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi pisać i debugować kod w wybranych językach programowania.	K_U02 - K_U10
U02	Potrafi analizować i optymalizować kod pod kątem wydajności i czytelności.	
U03	Potrafi tworzyć proste programy, aplikacje i modele symulacyjne.	
U04	Potrafi korzystać z narzędzi wspomagających programowanie, takich jak systemy kontroli wersji, środowiska IDE i biblioteki zewnętrzne.	

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do współpracy w zespołach projektowych nad wspólnymi rozwiązaniami problemów programistycznych.	K_K01 - K_K05
K02	Jest gotów do systematycznego rozwoju umiejętności w zakresie nowych technologii i języków programowania.	
K03	Jest gotów do podejmowania odpowiedzialności za jakość i etyczne aspekty tworzonego oprogramowania.	
K04	Jest gotów do rozwijania innowacyjnego podejścia do rozwiązywania problemów z wykorzystaniem narzędzi programistycznych.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do języków programowania: Historia, klasyfikacja, zastosowania.
2	Podstawowe elementy języków programowania: Zmienne, typy danych, operatory, instrukcje sterujące.
3	Paradygmaty programowania: Proceduralne, obiektowe, funkcyjne, logiczne.
4	Wybrany język programowania: Składnia i semantyka (np. Python, Java, C++). Tworzenie funkcji, modułów i klas.
5	Praktyka programowania: Tworzenie aplikacji krok po kroku.
6	Debugowanie i testowanie kodu: Narzędzia i techniki.
7	Zastosowanie w kognitywistyce: Programowanie symulacji i modeli poznawczych.
8	Rozwój aplikacji: Wprowadzenie do frameworków i bibliotek.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady połączone z demonstracjami kodu
- ćwiczenia praktyczne w laboratoriach komputerowych
- zadania domowe obejmujące pisanie kodu i rozwiązywanie problemów programistycznych
- projekty grupowe związane z implementacją aplikacji lub modeli symulacyjnych
- materiały dydaktyczne w formie wideo tutoriali i interaktywnych prezentacji
- ćwiczenia programistyczne realizowane w środowiskach online (np. repl.it, jupyter notebook)
- konsultacje i webinaria w celu omówienia problemów i postępów studentów
- projekty realizowane zespołowo przy wykorzystaniu systemów kontroli wersji (np. GitHub)

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą i dokumentacją wybranych języków programowania
- realizacja zadań programistycznych w domu
- przygotowanie projektów indywidualnych i zespołowych
- udział w kursach online i testach kompetencyjnych
- przygotowanie do egzaminów końcowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Zelle J., *Python Programming: An Introduction to Computer Science*
2. Eckel B., *Thinking in Java*. Edycja polska. Wydanie IV
3. Stroustrup B., *Język C++*. Kompendium wiedzy

LITERATURA UZUPELNIAJĄCA:

1. Lutz M., *Python. Wprowadzenie*
2. Hunt A., Thomas D., *The Pragmatic Programmer: Your Journey to Mastery*.
3. Flanagan D., *JavaScript. Przewodnik. Poznaj język mistrzów programowania*

NETOGRAFIA:

1. Python.org (<https://www.python.org/>)
2. W3Schools (<https://www.w3schools.com/>)
3. <https://github.com/apps/github-learning-lab>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	kolokwium
Umiejętności	projekt, zadania domowe
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Ekonomia behawioralna
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: IV
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			4
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)	X	X	
E-learning (zajęcia asynchroniczne)	X	X	12
Praca własna studenta			34
RAZEM			50
Punkty ECTS			2

CELE PRZEDMIOTU:

Omówienie teorii i mechanizmów psychologicznych wpływających na decyzje ekonomiczne. Analiza odchyleń od założeń klasycznej ekonomii i ich implikacji dla teorii oraz praktyki ekonomicznej. Wprowadzenie do metod badawczych stosowanych w ekonomii behawioralnej i projektowania badań eksperymentalnych. Przedstawienie zastosowań ekonomii behawioralnej w różnych dziedzinach, takich jak marketing, polityka publiczna czy zarządzanie.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna pojęcia i teorie ekonomii behawioralnej, w tym ograniczoną racjonalność, heurystyki, i błędy poznawcze.	K_W02, K_W03, K_W05, K_W06, K_W08, K_W09
W02	Zna różnice między klasyczną a behawioralną teorią ekonomii.	
W03	Zna mechanizmy psychologiczne wpływające na decyzje ekonomiczne i ich konsekwencje społeczne.	
W04	Zna zastosowanie teorii ekonomii behawioralnej w praktyce, w tym w projektowaniu polityk i strategii marketingowych.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi analizować i interpretować zachowania ekonomiczne z perspektywy ekonomii behawioralnej.	K_U01 - K_U10
U02	Potrafi projektować badania eksperymentalne w celu testowania hipotez dotyczących zachowań ekonomicznych.	
U03	Potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu ekonomii behawioralnej do rozwiązywania problemów praktycznych, takich jak zwiększanie efektywności polityk publicznych czy projektowanie strategii marketingowych.	
U04	Potrafi identyfikować i oceniać błędy poznawcze oraz ich wpływ na decyzje jednostek i organizacji.	

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do krytycznej oceny skutków decyzji ekonomicznych w kontekście społecznym i etycznym.	K_K01 - K_K05
K02	Jest gotów do współpracy w zespołach interdyscyplinarnych nad projektami z zakresu ekonomii behawioralnej.	
K03	Jest gotów do samodzielnego doskonalenia wiedzy i umiejętności w dynamicznie rozwijającej się dziedzinie.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do ekonomii behawioralnej: Geneza, podstawowe założenia, różnice w stosunku do ekonomii klasycznej.
2	Heurystyki i błędy poznawcze: Rodzaje heurystyk, ich wpływ na decyzje i przykłady w codziennych sytuacjach.
3	Teoria perspektywy: Decyzje w warunkach ryzyka i niepewności.
4	Ograniczona racjonalność: Mechanizmy podejmowania decyzji w kontekście ograniczeń poznawczych i informacyjnych.
5	Wpływ emocji na decyzje ekonomiczne: Rola afektu i emocji w procesach decyzyjnych.
6	Eksperymenty w ekonomii behawioralnej: Projektowanie badań, analiza wyników i ich interpretacja.
7	Zastosowania ekonomii behawioralnej: Marketing, zarządzanie, polityki publiczne.
8	Etyczne aspekty ekonomii behawioralnej: Wpływ manipulacji na decyzje jednostek i grup.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady z elementami dyskusji
- ćwiczenia praktyczne: analiza przypadków i badania eksperymentalne
- warsztaty projektowe: projektowanie i ewaluacja interwencji opartych na ekonomii behawioralnej
- dyskusje nad przykładami zastosowań teorii w rzeczywistych sytuacjach

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami
- przygotowanie esejów lub raportów związanych z tematyką ekonomii behawioralnej
- opracowanie i realizacja projektu badawczego
- przygotowanie się do testów, kolokwium i egzaminów
- analiza wybranych przypadków z rzeczywistego zastosowania ekonomii behawioralnej

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Kahneman D., *Pułapki myślenia*.
2. Thaler R.H., Sunstein C.R., *Nudge: Improving Decisions About Health, Wealth, and Happiness*.
3. Ariely D., *Potęga irracjonalności. Ukryte siły, które wpływają na nasze decyzje*

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Thaler R.H., *Zachowania niepoprawne. Tworzenie ekonomii behawioralnej*
2. Akerlof G.A., Shiller R.J., *Animal Spirits: How Human Psychology Drives the Economy, and Why It Matters for Global Capitalism*.
3. Angner E., *A Course in Behavioral Economics*.

NETOGRAFIA:

1. Behavioral Economics: www.behavioraleconomics.com OECD Behavioral Insights: www.oecd.org/governance/behavioural-insights.htm

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne, kolokwium
Umiejętności	projekt, praca pisemna
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Prawne implikacje kognitywistyki
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: IV
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			2
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta			17
RAZEM			25
Punkty ECTS			1

CELE PRZEDMIOTU:

Przedstawienie zagadnień prawnych związanych z rozwojem kognitywistyki, sztucznej inteligencji oraz technologii poznawczych. Omówienie kwestii odpowiedzialności prawnej, ochrony danych, praw własności intelektualnej i regulacji etycznych w kontekście badań kognitywistycznych. Rozwinięcie umiejętności analizy złożonych problemów prawnych w obszarze nauki i technologii. Wprowadzenie do zagadnień prawa międzynarodowego w kontekście sztucznej inteligencji i interwencji w procesy poznawcze człowieka.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie główne regulacje prawne dotyczące sztucznej inteligencji, ochrony danych i etyki badań naukowych.	K_W01, K_W02, K_W08, K_W09
W02	Zna i rozumie zagadnienia związane z odpowiedzialnością prawną za technologie wykorzystujące wiedzę kognitywistyczną.	
W03	Zna i rozumie koncepcje prawne i etyczne związane z ingerencją w procesy poznawcze człowieka.	
W04	Zna i rozumie międzynarodowe ramy prawne dotyczące rozwoju i zastosowań sztucznej inteligencji.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi analizować i interpretować przepisy prawa w kontekście kognitywistyki i technologii poznawczych.	K_U01, K_U05 - K_U07, K_U10
U02	Potrafi rozpoznawać potencjalne zagrożenia prawne związane z zastosowaniem kognitywistyki w praktyce.	
U03	Potrafi pracować nad strategiami zarządzania ryzykiem prawnym w projektach badawczych i technologicznych.	
U04	Potrafi prowadzić interdyscyplinarną dyskusję na temat implikacji prawnych i etycznych kognitywistyki.	

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do podejmowania odpowiedzialnych decyzji związanych z problemami prawnymi w nauce i technologii.	K_K01 - K_K05
K02	Jest gotów do współpracy z ekspertami z dziedziny prawa, nauk ścisłych i społecznych w celu rozwiązywania złożonych problemów.	
K03	Jest gotów do promowania etycznego podejścia do stosowania wiedzy kognitywistycznej w praktyce.	
Ko4	Jest gotów do działania zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony praw człowieka.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do prawnych aspektów kognitywistyki: Historia, zakres i aktualne wyzwania.
2	Regulacje dotyczące sztucznej inteligencji: Prawo Unii Europejskiej i innych systemów prawnych.
3	Odpowiedzialność prawna w zastosowaniach technologii poznawczych: Kwestie związane z błędami i skutkami ubocznymi technologii.
4	Ochrona danych osobowych i prywatności: RODO i inne regulacje międzynarodowe.
5	Prawa własności intelektualnej: Problemy związane z patentowaniem algorytmów i technologii poznawczych.
6	Etyka i prawo: Zasady etyczne w kontekście ingerencji w procesy poznawcze człowieka.
7	Technologie poznawcze a prawo międzynarodowe: Przykłady współpracy i regulacji na poziomie globalnym.
8	Studium przypadków: Analiza wybranych przypadków prawnych związanych z kognitywistyką.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady interaktywne z elementami analizy dokumentów prawnych
- dyskusje grupowe nad problemami etyczno-prawnymi
- warsztaty praktyczne obejmujące symulacje rozpraw sądowych i negocjacji prawnych
- analiza przypadków i opracowywanie rozwiązań prawnych
- moduły e-learningowe z materiałami wideo i interaktywnymi quizami
- konsultacje online i webinaria prowadzone przez ekspertów z zakresu prawa i kognitywistyki
- zadania praktyczne realizowane za pomocą platform edukacyjnych
- forum dyskusyjne dla studentów umożliwiające wymianę doświadczeń

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą podstawową i uzupełniającą
- przygotowanie analiz przypadków prawnych
- tworzenie projektów dotyczących regulacji prawnych w kognitywistyce
- przygotowanie się do zaliczeń i egzaminów poprzez analizę dokumentów prawnych i etycznych
- udział w dodatkowych szkoleniach i kursach online z zakresu prawa i technologii

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bankins S., The Ethical Implications of Artificial Intelligence (AI) For Meaningful Work, February 2023, Journal of Business Ethics 185(3): 1-16
2. Floridi L., The Ethics of Artificial Intelligence
3. Carsten Stahl B., Schroeder D., Rodrigues R., Ethics of Artificial Intelligence Case Studies and Options for Addressing Ethical Challenges (<https://library.oapen.org/bitstream/id/13ae3c6f-af71-43f4-b52c-91c19dd0a060/978-3-031-17040-9.pdf>)
4. Flaga-Gieruszyńska K., Gołaczyński J., (Redakcja naukowa), Prawo nowych technologii

LITERATURA UZUPELNIAJĄCA:

1. Hildebrandt M., Smart Technologies and the End(s) of Law.
2. Chalmers D., Świadomy umysł. W poszukiwaniu teorii fundamentalnej

NETOGRAFIA:

1. European Commission – AI and Law <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/regulatory-framework-ai>
2. International Association for AI and Law <http://www.iaail.org/>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne
Umiejętności	projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Neurologopedia
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: IV
 Forma zaliczenia przedmiotu: wykład – egzamin, ćwiczenia – zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			4
Ćwiczenia			4
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			24
Praca własna studenta		93	
RAZEM		125	
Punkty ECTS		5	

CELE PRZEDMIOTU:

Przedstawienie podstaw teoretycznych i praktycznych neurologopedii, jako dziedziny zajmującej się diagnozą i terapią zaburzeń mowy o podłożu neurologicznym. Omówienie neurobiologicznych mechanizmów związanych z procesami mowy i komunikacji. Rozwinięcie umiejętności analizy i interpretacji przypadków klinicznych dotyczących zaburzeń mowy i języka. Wprowadzenie do narzędzi diagnostycznych i metod terapeutycznych stosowanych w neurologopedii.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie mechanizmy neurobiologiczne związane z procesami mowy, języka i komunikacji.	K_W01 - K_W04, K_W07 - K_W09
W02	Zna i rozumie zaburzenia mowy o podłożu neurologicznym, takie jak afazja, dysartria, jękanie i inne zaburzenia komunikacji.	
W03	Zna i rozumie metody diagnostyczne i terapeutyczne stosowane w neurologopedii.	
W04	Zna i rozumie związek między uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego a funkcjonowaniem komunikacyjnym człowieka.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi rozpoznawać objawy zaburzeń mowy o podłożu neurologicznym.	K_U02 - K_U10
U02	Potrafi analizować przypadki kliniczne i dobrać odpowiednie narzędzia diagnostyczne.	
U03	Potrafi projektować plany terapii neurologopedycznej dostosowane do indywidualnych potrzeb pacjenta.	
U04	Potrafi korzystać z literatury naukowej i dostępnych źródeł w celu pogłębiania wiedzy w zakresie neurologopedii.	

W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do współpracy w zespołach interdyscyplinarnych, obejmujących neurologów, logopedów i psychologów.	K_K01 - K_K05
K02	Etycznego podejścia do diagnozowania i terapii osób z zaburzeniami mowy.	
K03	Ciągłego doskonalenia swoich umiejętności i poszerzania wiedzy z zakresu neurologopedii.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do neurologopedii: Zakres, cele i znaczenie.
2	Neuroanatomia i neurofizjologia aparatu mowy: Mózgowe ośrodki mowy, drogi nerwowe.
3	Zaburzenia mowy o podłożu neurologicznym: Afazja, dysartria, apraksja mowy, jąkanie neurogenne.
4	Metody diagnostyczne w neurologopedii: Testy, obserwacje, analiza mowy.
5	Terapia neurologopedyczna: Podejścia i techniki stosowane w rehabilitacji.
6	Zastosowanie technologii w neurologopedii: Biofeedback, aplikacje wspomagające terapię.
7	Zagadnienia etyczne w pracy neurologopedy: Współpraca z pacjentem i jego rodziną.
8	Zastosowania neurologopedii w kognitywistyce: Wspieranie komunikacji osób z zaburzeniami poznawczymi.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady interaktywne z elementami analizy przypadków klinicznych
- ćwiczenia praktyczne, w tym analiza nagrań mowy pacjentów
- warsztaty grupowe obejmujące symulacje diagnozy i terapii
- prezentacje multimedialne i filmy edukacyjne
- e-learningowe moduły teoretyczne z materiałami wideo i interaktywnymi quizami
- ćwiczenia praktyczne realizowane za pomocą platform do pracy grupowej
- webinaria prowadzone przez specjalistów z zakresu neurologopedii
- forum dyskusyjne umożliwiające wymianę doświadczeń i rozwiązywanie problemów

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą podstawową i dodatkowymi materiałami multimedialnymi
- przygotowanie analiz przypadków klinicznych i raportów diagnostycznych
- realizacja indywidualnych projektów dotyczących opracowania terapii neurologopedycznej
- przygotowanie do zaliczeń i egzaminów
- poszerzanie wiedzy poprzez udział w dodatkowych kursach i szkoleniach online

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Obrębowski A., Wprowadzenie do neurologopedii
2. Grabias S., Kurkowski Z., Logopedia. Teoria zaburzeń mowy
3. Tadeusza Gałkowskiego T, Podstawy neurologopedii : podręcznik akademicki

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Cummings L., Clinical Linguistics.
2. E. Susan Duncan, Sarah Tune, Steven L. Small, The neurobiology of language: Relevance to linguistics
3. Jonathan R. Brennan, Language and the Brain A Slim Guide to Neurolinguistics
4. Marie T. Banich, Molly Mack, Mind, Brain, and Language Multidisciplinary Perspectives

NETOGRAFIA:

1. International Association of Logopedics and Phoniatics <https://ialp-org.com/>
2. <https://www.logopedia-ptl.pl/index.php/logopedia>
3. American Speech-Language-Hearing Association <https://www.asha.org/>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	kolokwium
Umiejętności	projekt
Kompetencje	aktywność na zajęciach, zadania domowe

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Matematyka dyskretna
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: IV
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			4
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			12
Praca własna studenta		84	
RAZEM		100	
Punkty ECTS		4	

CELE PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie podstawowych pojęć matematyki dyskretniej i ich zastosowań w kognitywistyce, w tym logiki matematycznej, teorii grafów i kombinatoryki. Omówienie zastosowań matematyki dyskretniej w modelowaniu procesów poznawczych i analizie danych. Rozwijanie umiejętności analitycznego myślenia i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem narzędzi matematyki dyskretniej.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie pojęcia matematyki dyskretniej, takie jak logika, relacje, funkcje, grafy, kombinatoryka, permutacje i rachunek prawdopodobieństwa.	K_W01 - K_W04, K_W07 - K_W09
W02	Student zna i rozumie zastosowania matematyki dyskretniej w różnych dziedzinach, w tym w analizie danych, kryptografii i teorii algorytmów.	
W03	Student zna i rozumie relacje między matematycznymi strukturami a ich zastosowaniami w kognitywistyce.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi modelować problemy z zakresu kognitywistyki za pomocą narzędzi matematyki dyskretniej.	K_W01 - K_W04, K_W07 - K_W09
U02	Potrafi rozwiązywać zadania wymagające zastosowania logiki, teorii grafów i kombinatoryki.	
U03	Potrafi analizować i interpretować wyniki matematycznych analiz w kontekście procesów poznawczych.	
U04	Potrafi stosować odpowiednie metody matematyczne do projektowania algorytmów i analizy ich złożoności.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do współpracy w zespołach nad projektami	K_K01 - K_K05

	wymagającymi zastosowania matematyki dyskretnej.	
K02	Jest gotów do samodzielnego rozwijania wiedzy i umiejętności w zakresie matematyki i jej zastosowań.	
K03	Jest gotów do krytycznej analizy danych i wyciągania wniosków opartych na rzetelnych podstawach matematycznych.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do matematyki dyskretnej: Podstawowe pojęcia, znaczenie w naukach kognitywnych.
2	Logika matematyczna: Twierdzenia, dowody, logika zdań i kwantyfikatory.
3	Teoria zbiorów i relacji: Zbiory, operacje na zbiorach, relacje i funkcje.
4	Kombinatoryka: Permutacje, kombinacje, zasada włączeń i wyłączeń.
5	Teoria grafów: Rodzaje grafów, drzewa, algorytmy grafowe.
6	Rachunek prawdopodobieństwa w kontekście matematyki dyskretnej: Wprowadzenie, zdarzenia i prawdopodobieństwo warunkowe.
7	Algorytmy i ich złożoność: Zastosowanie matematyki dyskretnej w analizie algorytmów.
8	Zastosowania matematyki dyskretnej w kognitywistyce: Modelowanie procesów poznawczych, analiza sieci neuronalnych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady teoretyczne z elementami rozwiązywania zadań
- ćwiczenia praktyczne w formie warsztatów grupowych
- zadania domowe obejmujące analizę i rozwiązywanie problemów matematycznych
- projekty grupowe i indywidualne dotyczące zastosowań matematyki dyskretnej
- prezentacje i nagrania wykładów udostępniane online
- interaktywne ćwiczenia matematyczne w środowiskach e-learningowych
- konsultacje online i sesje pytań i odpowiedzi z prowadzącym
- projekty realizowane w grupach za pomocą platform do współpracy zdalnej

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami dydaktycznymi
- rozwiązywanie zadań matematycznych samodzielnie w domu
- przygotowanie do zaliczeń i egzaminów poprzez rozwiązywanie przykładów
- realizacja projektów indywidualnych i grupowych
- wykorzystanie dostępnych kursów online do pogłębiania wiedzy i umiejętności

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Grimaldi R. P., Discrete and Combinatorial Mathematics: An Applied Introduction.
2. Rosen K. H., Discrete Mathematics and Its Applications
3. Ross Kenneth A., Matematyka dyskretna
4. Cormen T. H., Leiserson C. E., Rivest R. L., Stein C., Introduction to Algorithms.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Tucker A., Applied Combinatorics.
2. Biggs N., Discrete Mathematics.
3. Gross J. L., Yellen J., Graph Theory and Its Applications

NETOGRAFIA:

1. Wolfram MathWorld (<https://mathworld.wolfram.com/>)
2. MIT OpenCourseWare - Mathematics for Computer Science (<https://ocw.mit.edu/>)

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne
Umiejętności	zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Eksperymenty myślowe w kognitywistce
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: IV
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			4
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			12
Praca własna studenta		84	
RAZEM		100	
Punkty ECTS		4	

CELE PRZEDMIOTU:

Omówienie roli eksperymentów myślowych w badaniach nad umysłem, procesami poznawczymi i sztuczną inteligencją. Analiza najbardziej znanych eksperymentów myślowych, takich jak chiński pokój, mózg w naczyniu czy zombi filozoficzne, oraz ich wpływu na rozwój kognitywistyki. Rozwijanie umiejętności projektowania i krytycznej analizy eksperymentów myślowych w kontekście filozoficznym, naukowym i technologicznym. Wykorzystanie eksperymentów myślowych do eksploracji nowych problemów badawczych i generowania hipotez.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie pojęcia i cele eksperymentów myślowych w kontekście kognitywistyki.	K_W01 - K_W03 K_W05 - K_W08
W02	Zna i rozumie najważniejsze klasyczne eksperymenty myślowe i ich znaczenie dla filozofii umysłu oraz badań nad sztuczną inteligencją.	
W03	Zna i rozumie różnorodne podejścia do analizy eksperymentów myślowych, w tym ich krytykę i ograniczenia.	
W04	Zna i rozumie zastosowanie eksperymentów myślowych w rozwijaniu teorii naukowych i filozoficznych.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi krytycznie analizować eksperymenty myślowe i oceniać ich implikacje teoretyczne.	K_U01, K_U02, K_U05- K_U08 K_U10
U02	Potrafi projektować własne eksperymenty myślowe w odpowiedzi na określone problemy badawcze.	
U03	Potrafi dyskutować na temat filozoficznych i naukowych konsekwencji wybranych eksperymentów myślowych.	
U04	Potrafi wykorzystać eksperymenty myślowe jako narzędzia do	

	generowania hipotez i inspirowania badań empirycznych.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do otwartego dialogu na temat złożonych i kontrowersyjnych problemów filozoficznych.	K_K01 - K_K05
K02	Jest gotów do krytycznego myślenia i formułowania niezależnych opinii na podstawie analizy teoretycznej.	
K03	Jest gotów do współpracy w zespołach badawczych nad rozwijaniem eksperymentów myślowych.	
K04	Jest gotów do rozpoznawania etycznych aspektów wynikających z analizowanych eksperymentów.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do eksperymentów myślowych. Definicja, historia i znaczenie w nauce i filozofii.
2	Klasyczne eksperymenty myślowe. Mózg w naczyniu (Hilary Putnam). Chiński pokój (John Searle). Zombi filozoficzne (David Chalmers).
3	Eksperymenty myślowe a sztuczna inteligencja. Problemy Turinga, testy na świadomość AI.
4	Krytyka eksperymentów myślowych. Ograniczenia i alternatywne podejścia.
5	Projektowanie eksperymentów myślowych. Zasady, cele i metodologia.
6	Eksperymenty myślowe w badaniach interdyscyplinarnych. Przykłady z neurobiologii, psychologii i informatyki.
7	Współczesne eksperymenty myślowe. Analiza nowych przykładów i ich wpływ na badania.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady interaktywne
- analiza tekstów źródłowych i dyskusje
- warsztaty projektowe: tworzenie i analiza eksperymentów myślowych
- praca w grupach nad wybranymi problemami filozoficznymi
- materiały dydaktyczne w formie nagrań wideo i interaktywnych prezentacji
- dyskusje na platformach edukacyjnych
- projekty zespołowe realizowane online
- konsultacje i webinaria z wykładowcą

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- analiza literatury podstawowej i uzupełniającej
- opracowanie własnych eksperymentów myślowych
- przygotowanie eseju podsumowującego wybrane problemy filozoficzne
- udział w projektach grupowych i ich dokumentacja
- przygotowanie się do kolokwium, testów i egzaminu końcowego

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Dennett D., Natura umysłów
2. Searle J., Umysł, mózg i nauka.
3. Putnam H., Reason, Truth and History

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Chalmers D., Świadomy umysł. W poszukiwaniu teorii fundamentalnej.
2. Jackson F., Epiphenomenal Qualia.
3. Nagel T., Jak to jest być nietoperzem?

NETOGRAFIA:

1. <https://www.sciencebuddies.org/science-experiments/artificial-intelligence>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	kolokwium
Umiejętności	praca pisemna
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: pierwszy stopień

Nazwa zajęć: Seminarium dyplomowe

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Semestr studiów: III, IV

Forma zaliczenia zajęć: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			8
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			24
Praca własna studenta			93
RAZEM			125
Punkty ECTS			5

CELE ZAJĘĆ:

Przygotowanie studenta do samodzielnego opracowania pracy dyplomowej z zakresu kognitywistyki. Rozwijanie umiejętności formułowania problemów badawczych, hipotez oraz pytań badawczych. Doskonalenie warsztatu metodologicznego i umiejętności doboru adekwatnych metod badawczych. Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy literatury naukowej. Przygotowanie studenta do publicznej prezentacji wyników badań oraz obrony własnych tez naukowych. Wspieranie rozwoju samodzielności badawczej i odpowiedzialności za proces badawczy.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Zna strukturę i zasady przygotowania pracy dyplomowej w kognitywistyce.	K_W01-K_W09
W02	Rozumie strategie badawcze oraz metody stosowane w badaniach kognitywistycznych.	
W03	Zna zasady doboru i krytycznej analizy literatury naukowej.	
W04	Rozumie znaczenie spójności teoretycznej i metodologicznej pracy naukowej.	
W05	Zna zasady etyki badań naukowych i prawa autorskiego.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi sformułować temat, cel oraz problem badawczy pracy dyplomowej.	K_U01-K_U11
U02	Umie dobrać odpowiednie metody badawcze do postawionego problemu.	
U03	Potrafi analizować i syntetyzować literaturę naukową.	
U04	Umie redagować tekst naukowy zgodnie z wymogami akademickimi.	
U05	Potrafi prezentować i bronić własne stanowisko badawcze.	

U06	Umie przyjmować i konstruktywnie wykorzystywać uwagi promotora.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Jest gotów do samodzielnej i odpowiedzialnej pracy badawczej.	K_K01-K_K05
K02	Rozumie znaczenie rzetelności, uczciwości i etyki w badaniach naukowych.	
K03	Potrafi prowadzić merytoryczną dyskusję naukową.	
K04	Jest świadomy konieczności ciągłego rozwoju kompetencji badawczych.	
K05	Wykazuje odpowiedzialność za terminową realizację poszczególnych etapów pracy dyplomowej.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1.	Rola i znaczenie pracy dyplomowej w kognitywistyce.
2.	Wybór tematu i określenie obszaru badawczego.
3.	Formułowanie problemów i pytań badawczych.
4.	Przegląd i krytyczna analiza literatury przedmiotu.
5.	Metodologia badań w kognitywistyce – dobór metod i narzędzi.
6.	Struktura pracy dyplomowej.
7.	Zasady pisania tekstu naukowego.
8.	Cytowanie, parafrazowanie i unikanie plagiatu.
9.	Etyka badań naukowych.
10.	Analiza wyników badań i wnioskowanie.
11.	Redakcja i korekta pracy dyplomowej.
12.	Przygotowanie do egzaminu dyplomowego.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład; wykład konwersatoryjny; klasyczna metoda problemowa; dyskusja dydaktyczna; analiza indywidualnego przypadku; metoda projektowa; metoda warsztatowa; wykorzystanie programów komputerowych; seminarium; burza mózgów; techniki dramowe; rozwiązywanie zadań problemowych; symulacje sytuacji; praca w grupach; praca indywidualna):

- seminaria problemowe
- dyskusje naukowe
- indywidualne konsultacje z promotorem
- analiza fragmentów prac dyplomowych
- prezentacje postępów pracy dyplomowej
- konsultacje online (synchroniczne i asynchroniczne)
- praca z materiałami udostępnionymi na platformie e-learningowej
- przysyłanie fragmentów pracy do oceny i omówienia
- fora dyskusyjne poświęcone problemom metodologicznym

PRACA WŁASNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; wykorzystanie programów komputerowych; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; trening kompetencji; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- systematyczne zapoznawanie się z literaturą przedmiotu i materiałami dodatkowymi
- samodzielne opracowywanie kolejnych rozdziałów pracy dyplomowej
- przygotowanie projektu badawczego i jego realizacja (jeśli dotyczy)
- analiza i interpretacja wyników badań
- przygotowanie się do zaliczenia seminarium oraz egzaminu dyplomowego.
- konsultowanie postępów pracy z promotorem

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Weiner January Maciej, Weiner January Mikołaj, Technika pisania i prezentowania przyrodniczych prac naukowych, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2018

2. Monika Koziar, Pisanie prac: licencjackich, inżynierskich, magisterskich, doktorskich, na studiach podyplomowych, NTN Publisher, 2024
3. Zenderowski Radosław, Technika pisania prac magisterskich i licencjackich, CeDeWu Sp. z o.o., 2023

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Umberto Eco, Jak napisać pracę dyplomową. Poradnik dla humanistów, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2007
2. Creswell John W., Projektowanie badań naukowych. Metody jakościowe, ilościowe i mieszane, mWydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2013

NETOGRAFIA:

- <https://plato.stanford.edu>
- <https://www.frontiersin.org>
- <https://www.sciencedirect.com>
- <https://www.coursera.org> (kursy metodologiczne)

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	ocena postępów pracy dyplomowej, ocena kolejnych rozdziałów pracy
Umiejętności	aktywność podczas seminarium
Kompetencje	zaliczenie seminarium na podstawie zaawansowania pracy

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Ścieżka lingwistyczno- obliczeniowa

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Antropologia kognitywna
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: II
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			8
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			24
Praca własna studenta			93
RAZEM			125
Punkty ECTS			5

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie związków między umysłem a kulturą: Analiza wpływu kultur na procesy poznawcze, formowanie tożsamości oraz zróżnicowanie poznawcze w różnych społecznościach. Omówienie metod badawczych w antropologii kognitywnej: Wprowadzenie do metod jakościowych i ilościowych w badaniach nad relacją umysłu i kultury. Zrozumienie kluczowych pojęć i teorii antropologii kognitywnej: Omówienie teorii dotyczących wspólnego poznania, pamięci kolektywnej, teorii umysłu i wpływu języka na myślenie. Przedstawienie zastosowań antropologii kognitywnej: Analiza praktycznych implikacji tej dziedziny w badaniach międzykulturowych, projektowaniu technologii oraz pracy w środowiskach międzynarodowych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna pojęcia i teorie związane z antropologią kognitywną, w tym procesy wspólnego poznania, różnice międzykulturowe w percepcji i pamięci, a także relacje między językiem a myśleniem.	K_W01, K_W05, K_W08, K_W09
W02	Zna metody badawcze stosowane w antropologii kognitywnej i potrafi je zastosować do analizy danych empirycznych.	
W03	Rozumie wpływ kultury na sposób przetwarzania informacji przez umysł i zna różnice w tym zakresie między różnymi społecznościami.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi przeprowadzić analizę różnic międzykulturowych w procesach poznawczych oraz ocenić ich wpływ na funkcjonowanie jednostek i grup.	K_U01, K_U02, K_U05, K_U06, K_U07, K_U10
U02	Umie interpretować wyniki badań z zakresu antropologii kognitywnej i formułować wnioski dotyczące roli kultury w kształtowaniu umysłu.	
U03	Potrafi zastosować interdyscyplinarne podejście do badania relacji między umysłem a kulturą.	
W zakresie kompetencji społecznych		

U01	Student potrafi pracować w zróżnicowanym kulturowo zespole, uwzględniając różnorodność poznawczą i kulturową w komunikacji i współpracy.	K_K01 - K_K05
U02	Wykazuje otwartość na różne punkty widzenia i szanuje odmienność kulturową w kontekście naukowym i społecznym.	
U03	Jest gotowy do dalszego rozwoju w zakresie badań interdyscyplinarnych oraz podejmowania wyzwań badawczych związanych z różnicami międzykulturowymi.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do antropologii kognitywnej. Historia i zakres antropologii kognitywnej. Relacja między antropologią, kognitywistyką i psychologią. Kluczowe pytania badawcze: Jak kultura wpływa na umysł?
2	Metody badawcze w antropologii kognitywnej. Metody jakościowe: wywiady, analiza narracyjna, etnografia. Metody ilościowe: eksperymenty międzykulturowe, badania porównawcze. Techniki analizy danych: kodowanie, analiza statystyczna, wizualizacja wyników.
3	Procesy poznawcze a różnice kulturowe. Wpływ kultury na percepcję, pamięć i myślenie. Różnice międzykulturowe w postrzeganiu czasu, przestrzeni i kategorii społecznych. Pamięć kolektywna a indywidualna.
4	Rola języka w poznaniu i kulturze. Język jako narzędzie transmisji kultury. Dwujęzyczność a różnice w procesach poznawczych.
5	Zastosowania antropologii kognitywnej. Badania międzykulturowe w biznesie i edukacji. Projektowanie technologii uwzględniających różnice poznawcze. Współpraca międzykulturowa: wyzwania i strategie.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady: prezentacja teorii, wyników badań i przykładów zastosowań antropologii kognitywnej
- ćwiczenia: analiza studiów przypadków, projektowanie badań międzykulturowych, interpretacja wyników eksperymentów
- warsztaty: praca zespołowa nad projektami badawczymi dotyczącymi wybranych zagadnień z antropologii kognitywnej
- dyskusje: analiza współczesnych problemów i wyzwań związanych z międzykulturową różnorodnością poznawczą
- praca indywidualna

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu: studiowanie kluczowych tekstów z zakresu antropologii kognitywnej.
- przygotowanie prac zaliczeniowych: pisanie tekstów na temat wpływu kultury na wybrany proces poznawczy.
- realizacja projektów badawczych: opracowanie i przeprowadzenie mini-badania dotyczącego różnic międzykulturowych.
- przygotowanie do zaliczenia/egzaminu: powtarzanie materiałów, analiza notatek z wykładów i ćwiczeń.

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Amerykańska antropologia kognitywna, Poznanie, język, klasyfikacja i kultura, Wybór i red. nauk.: Michał Buchowski, Warszawa 1993.
2. A Zaporowski, Antropologia kognitywna. Powiedz cokolwiek a powiem ci kim jesteś, [w:] B. Olszewska-Dyoniziak (red.), Antropologiczne wizje kultury, Warszawa 2004.
3. A. Barnard, Antropologia, Warszawa 2006.
4. W. Burszta, Język a kultura w myśli etnologicznej, Warszawa 1986.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Tomasello M., The Cultural Origins of Human Cognition. Harvard University Press. (1999).
2. D'Andrade R.G., The Development of Cognitive Anthropology. Cambridge University Press. (1995).

NETOGRAFIA:

1. Stanford Encyclopedia of Philosophy – Culture and Cognitive Science - <https://plato.stanford.edu/entries/culture-cogsci/>
2. Materiały prezentowane podczas zajęć.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	kolokwium, zadania domowe
Umiejętności	projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Funkcje kognitywne w modelach AI
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: II
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			2
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)	X	X	
E-learning (zajęcia asynchroniczne)	X	X	6
Praca własna studenta			17
RAZEM			25
Punkty ECTS			1

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie funkcji kognitywnych w kontekście modeli AI: Analiza wybranych modeli sztucznej inteligencji pod kątem symulacji procesów poznawczych, takich jak percepcja, uwaga, pamięć, uczenie się czy rozumowanie. Omówienie metod implementacji procesów poznawczych w AI: Przybliżenie technik stosowanych w budowie modeli sztucznej inteligencji odzwierciedlających ludzkie procesy poznawcze, w tym sieci neuronowych, algorytmów uczenia wzmocnionego i systemów symbolicznych. Krytyczna analiza modeli AI w odniesieniu do ludzkiej kognicji: Ocena ograniczeń i potencjału modeli AI w rozumieniu i symulacji ludzkiego myślenia. Zastosowanie modeli AI do analizy kognicji: Omówienie praktycznych zastosowań w psychologii, medycynie, edukacji i innych dziedzinach.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna pojęcia i teorie dotyczące funkcji poznawczych i ich modelowania w sztucznej inteligencji.	K_W01 - K_W04, K_W08, K_W09
W02	Rozumie różnice między ludzkimi procesami poznawczymi a ich implementacjami w systemach AI.	
W03	Zna główne techniki i narzędzia wykorzystywane w implementacji modeli poznawczych w AI, takie jak sieci neuronowe, uczenie maszynowe, algorytmy optymalizacyjne.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi przeprowadzić analizę porównawczą między procesami poznawczymi człowieka a ich modelami w AI.	K_U02, K_U04 - K_U07
U02	Umie projektować i wdrażać proste modele AI symulujące wybrane funkcje poznawcze.	
U03	Potrafi ocenić wyniki działania modeli AI pod kątem ich zgodności z poznawczymi teoriami naukowymi.	
W zakresie kompetencji społecznych		

K01	Student jest świadomy wpływu zastosowań AI na społeczeństwo i kulturę, w szczególności w kontekście symulacji ludzkiego myślenia.	K_K01 - K_K05
K02	Wykazuje otwartość na interdyscyplinarne podejście do badania funkcji poznawczych w AI, łącząc wiedzę z obszaru kognitywistyki, informatyki i psychologii.	
K03	Jest świadomy etycznych aspektów implementacji modeli AI oraz ich potencjalnego wpływu na relacje między ludźmi i maszynami.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do funkcji kognitywnych w modelach AI. Podstawowe pojęcia i różnice między ludzką kognicją a sztuczną inteligencją. Krótka historia symulacji procesów poznawczych w AI.
2	Modele percepcji i uwagi w AI. Analiza perceptronów i konwolucyjnych sieci neuronowych. Mechanizmy uwagi w AI: Attention Mechanism, Transformer, i ich zastosowania w NLP i widzeniu komputerowym.
3	Pamięć i uczenie się w modelach AI. Sieci rekurencyjne i modele pamięci długoterminowej (LSTM, GRU). Modele uczenia wzmacnionego jako symulacje procesów uczenia się.
4	Funkcje kontrolne i planowanie w AI. Algorytmy poszukiwania i optymalizacji: A*, Minimax, MCTS. Systemy eksperckie i ich zdolność do podejmowania decyzji.
5	Myślenie i rozumowanie w modelach AI. Systemy symboliczne i probabilistyczne modele wnioskowania. Logika rozmyta i jej zastosowania w modelach AI.
6	Krytyczna analiza modeli AI. Ograniczenia i wyzwania w modelowaniu ludzkich procesów poznawczych. Wpływ uproszczeń w AI na jej zdolność do odzwierciedlania ludzkiej kognicji.
7	Zastosowania modeli AI w badaniach nad ludzką kognicją. AI w badaniach psychologicznych i edukacji. AI jako narzędzie wspomagające w medycynie i terapii poznawczej.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady teoretyczne z użyciem prezentacji multimedialnych
- ćwiczenia praktyczne: programowanie modeli AI odzwierciedlających wybrane funkcje poznawcze
- dyskusje grupowe nad współczesnymi problemami związanymi z AI i kognicją
- studia przypadków: analiza zastosowań AI w różnych dziedzinach
- praca indywidualna
- zdalne wykłady z użyciem platformy e-learningowej
- interaktywne ćwiczenia online, w tym praca z gotowymi modelami AI w środowiskach programistycznych
- fora dyskusyjne i wideokonferencje poświęcone omawianiu zadań i problemów

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu: studiowanie tekstów naukowych oraz dokumentacji technicznej narzędzi ai
- przygotowanie prac zaliczeniowych: tworzenie raportów, opracowanie modeli, analiza danych
- realizacja projektów: programowanie modeli AI odzwierciedlających funkcje poznawcze
- przygotowanie się do zaliczenia/egzaminu: analiza notatek, materiałów z wykładów oraz dostępnych źródeł online

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Russell S., Norvig P., Sztuczna inteligencja. Nowe spojrzenie. Wydanie IV. Tom 1 i 2, Wydawnictwo: Helion
2. LeCun, Y., Bengio Y., Hinton G., "Deep Learning." Nature, 521, 436-444. (2015).
3. Anderson J. R., How Can the Human Mind Occur in the Physical Universe? Oxford University Press (2007).

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Domingos, P. The Master Algorithm: How the Quest for the Ultimate Learning Machine Will Remake Our World. Basic Books. (2015).
2. Clark A., Surfing Uncertainty: Prediction, Action, and the Embodied Mind. Oxford University Press. (2016).

NETOGRAFIA:

1. AI Alignment Forum: <https://www.alignmentforum.org/>
2. Towards Data Science: <https://towardsdatascience.com/>
3. OpenAI: <https://openai.com/blog/>

4. Materiały prezentowane podczas zajęć

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne
Umiejętności	projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Socjolingwistyka
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: II
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			4
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			12
Praca własna studenta			34
RAZEM			50
Punkty ECTS			2

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie relacji między językiem a społeczeństwem: Zrozumienie, jak język kształtuje i jest kształtowany przez społeczne konteksty oraz zjawiska kulturowe. Omówienie metod i narzędzi badawczych stosowanych w socjolingwistyce: Analiza językowego zróżnicowania społecznego, geografii językowej oraz rejestrów językowych. Przybliżenie wybranych teorii i badań socjolingwistycznych: Wprowadzenie do pojęć takich jak dwujęzyczność, diglosja, język a tożsamość, język a władza. Zastosowanie teorii socjolingwistycznych w analizie współczesnych zjawisk językowych: Ocenianie wpływu globalizacji, technologii i mediów społecznościowych na język.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna pojęcia i teorie z zakresu socjolingwistyki, w tym dotyczące zróżnicowania językowego, norm językowych oraz wpływu kontekstu społecznego na język.	K_W01, K_W02, K_W05, K_W08
W02	Rozumie zjawiska takie jak dwujęzyczność, zmiany językowe, rejestry i style językowe oraz ich wpływ na komunikację społeczną.	
W03	Zna metodologie badawcze stosowane w analizie relacji między językiem a społeczeństwem.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi analizować i interpretować dane językowe z perspektywy społecznej.	K_U01, K_U02, K_U04, K_U06 - K_U08
U02	Umie zastosować narzędzia socjolingwistyczne do analizy współczesnych problemów językowych, takich jak język inkluzywny czy język w mediach.	
U03	Potrafi projektować proste badania empiryczne z zakresu socjolingwistyki, uwzględniając specyfikę wybranego kontekstu społecznego.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student rozumie znaczenie języka jako narzędzia komunikacji i wyrazu tożsamości w różnych społecznościach.	K_K01 - K_K05

K02	Jest świadomy wpływu norm językowych na relacje społeczne, w tym na inkluzywność i wykluczenie.	
K03	Wykazuje otwartość na różnorodność językową i kulturą oraz refleksję nad własnymi uprzedzeniami językowymi.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do socjolingwistyki. Podstawowe pojęcia: język a społeczeństwo, zróżnicowanie językowe, norma językowa. Historia i rozwój socjolingwistyki jako dyscypliny.
2	Zróżnicowanie językowe. Rejestry, dialekty i idiolekty. Czynniki wpływające na zmiany językowe: wiek, płeć, klasa społeczna, edukacja.
3	Dwujęzyczność i wielojęzyczność. Rodzaje dwujęzyczności: koordynacyjna, złożona, dominująca. Problemy związane z dwujęzycznością w społeczeństwie, np. edukacja, polityka językowa.
4	Język a tożsamość i władza. Relacja między językiem a tożsamością narodową, regionalną, kulturową. Język inkluzywny i wykluczający.
5	Technologia i język. Wpływ technologii na język: media społecznościowe, komunikacja internetowa, memy. Globalizacja i języki zagrożone.
6	Metody badawcze w socjolingwistyce. Etnografia komunikacji, analiza dyskursu, badania kwestionariuszowe i eksperymentalne.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady z elementami interaktywności, analiza przypadków
- ćwiczenia praktyczne: analiza danych językowych, dyskusje grupowe
- projekty zespołowe: badania nad wybranym aspektem językowego zróżnicowania
- praca indywidualna
- materiały dydaktyczne dostępne na platformie e-learningowej (prezentacje, nagrania wideo)
- zdalne ćwiczenia interaktywne i quizy
- konsultacje online, wideokonferencje, fora dyskusyjne

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i materiałami dodatkowymi: studiowanie tekstów teoretycznych i przykładów badań
- przygotowanie prac zaliczeniowych: eseje, raporty z analizy językowej
- przygotowanie do egzaminu/zaliczenia: przegląd materiałów z wykładów i ćwiczeń, uzupełnianie wiedzy z literatury podstawowej
- realizacja projektów: gromadzenie i analiza danych językowych, interpretacja wyników w kontekście społecznym

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Grabias S., "Język w zachowaniach społecznych", UMCS, Lublin 2003.
2. Handke K., Socjologia języka, Warszawa 2008
3. Lipińska E. Język ojczysty, język obcy, język drugi. Wstęp do badań dwujęzyczności. Kraków, 2003.
4. Karwatowska M., Szpyra-Kozłowska J., "Lingwistyka płci", UMCS, Lublin 2005.
5. Lubaś W. O polskim zarysie socjolingwistyki. Plan metodologiczny, „Socjolingwistyka”, 1994, XIV, s. 7–18.
6. Kuryło E., Socjolingwistyczne uwarunkowania aktów mowy, „Socjolingwistyka” 19, s. 7-19.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Holmes J., *An Introduction to Sociolinguistics* (4th ed.). Routledge. (2013).
2. Holmes J., Hazen K., *Research Methods in Sociolinguistics*, Wiley Blackwell, New York 2014.
3. Coulmas F., *The Handbook of Sociolinguistics*, Blackwell, New York, 2007.

NETOGRAFIA:

1. Sociolinguistic Research Resources: <https://www.sociolinguistics.org/>
2. Materiały prezentowane podczas zajęć.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne
Umiejętności	projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Kognitywistyka i lingwistyczne metody wywierania wpływu

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: II

Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			6
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			10
Praca własna studenta			34
RAZEM			50
Punkty ECTS			2

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie podstawowych mechanizmów poznawczych związanych z percepcją, językiem i procesami decyzyjnymi: Omówienie sposobów, w jakie umysł przetwarza językowe komunikaty wpływające na zachowanie. Przedstawienie lingwistycznych metod wywierania wpływu: Analiza perswazji, manipulacji i argumentacji w różnych kontekstach społecznych i medialnych. Omówienie zastosowań kognitywistyki w praktykach komunikacyjnych: Zrozumienie, jak kognitywistyka wspiera tworzenie skutecznych strategii przekonywania. Praktyczne wykorzystanie teorii w projektowaniu przekazów perswazyjnych: Tworzenie i ocena efektywności lingwistycznych narzędzi wpływu w różnych sytuacjach.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna mechanizmy poznawcze zaangażowane w przetwarzanie informacji językowych, w tym funkcje percepcji, pamięci i uwagi.	K_W01, K_W02, K_W05, K_W08
W02	Rozumie teorie perswazji i manipulacji oraz ich zastosowanie w komunikacji.	
W03	Zna narzędzia lingwistyczne służące wywieraniu wpływu, takie jak retoryka, framing czy narracja.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi analizować i interpretować językowe komunikaty perswazyjne, identyfikując ich struktury i mechanizmy działania.	K_U0, K_U02, K_U04, K_U06, K_U07, K_U08
U02	Umie zaprojektować efektywny przekaz perswazyjny w oparciu o zdobytą wiedzę kognitywistyczną i lingwistyczną.	
U03	Wykazuje zdolność krytycznej oceny treści medialnych i komunikacji publicznej pod kątem perswazji i manipulacji.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest świadomy etycznych implikacji stosowania metod perswazji i manipulacji.	K_K01 - K_K05
K02	Rozumie znaczenie odpowiedzialności w komunikacji oraz dbałości o	

	transparentność przekazów językowych.	
K03	Wykazuje otwartość na różnorodne formy argumentacji i umiejętność prowadzenia dialogu.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do lingwistycznych metod wywierania wpływu. Definicje i podstawowe pojęcia: perswazja, manipulacja, argumentacja. Relacje między kognitywistyką a lingwistyką w kontekście wywierania wpływu.
2	Mechanizmy poznawcze a percepcja językowa. Procesy uwagi i pamięci w odbiorze komunikatów językowych. Zjawiska poznawcze, takie jak prymowanie, framing i efekt anchoringu.
3	Język jako narzędzie wpływu. Retoryka i techniki argumentacyjne. Role narracji i metafor w perswazji. Wpływ struktur gramatycznych i leksykalnych na interpretację przekazu.
4	Komunikacja perswazyjna w praktyce. Analiza języka reklamy, polityki i mediów. Przykłady strategii perswazyjnych i manipulacyjnych.
5	Etyka wywierania wpływu. Granice perswazji: różnica między manipulacją a argumentacją. Odpowiedzialność komunikatora i odbiorcy.
6	Projektowanie i analiza komunikatów perswazyjnych. Tworzenie skutecznych przekazów perswazyjnych. Ewaluacja efektywności komunikatów na podstawie badań empirycznych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady z elementami interaktywnymi: dyskusje, analiza przypadków
- ćwiczenia: projektowanie przekazów perswazyjnych, analiza danych językowych
- warsztaty: symulacje wywierania wpływu w różnych kontekstach
- praca indywidualna
- platforma e-learningowa: nagrania wykładów, interaktywne materiały edukacyjne
- zdalne ćwiczenia: analiza i tworzenie treści perswazyjnych
- wideokonferencje i konsultacje online

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?):

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu: studiowanie wybranych teorii i metod wywierania wpływu
- przygotowanie prac zaliczeniowych: eseje, raporty, analizy przypadków
- tworzenie projektów: samodzielne projektowanie i ocena komunikatów perswazyjnych
- ewaluacja wybranych komunikatów: analiza treści z mediów, reklamy lub innych źródeł pod kątem perswazji i manipulacji

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Cialdini R., Wywieranie wpływu na ludzi: Teoria i praktyka. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
2. Lakoff G., Johnson M., Metafory w naszym życiu. Wydawnictwo Aletheia. (2020).
3. Pratkanis A., Aronson E., Wiek propagandy: Użycie i nadużycie perswazji. Wydawnictwo Naukowe PWN. (2003).
4. Sperber D., Wilson D., Relevance: Communication and Cognition. Blackwell. (1986/1995).

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Fairclough N., Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language. Routledge. (2010).
2. Kahneman D. Pułapki myślenia. O myśleniu szybkim i wolnym. Media Rodzina. (2012).

NETOGRAFIA:

1. International Association for Cognitive Linguistics: <https://www.cognitivelinguistics.org/>
2. Persuasion Studies Resources: <https://ua.pressbooks.pub/persuasiontheoryinaction/>
3. Materiały prezentowane podczas zajęć.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne, kolokwium
Umiejętności	projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Głębokie sieci neuronowe (deep learning)
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: III, IV
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			6
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			4
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			22
Praca własna studenta		68	
RAZEM		100	
Punkty ECTS		4	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z teoretycznymi podstawami głębokiego uczenia i sieci neuronowych. Przedstawienie architektur głębokich sieci neuronowych oraz ich zastosowań w analizie danych i modelowaniu poznawczym. Rozwijanie umiejętności praktycznych w zakresie projektowania, trenowania i optymalizacji modeli głębokiego uczenia z wykorzystaniem bibliotek takich jak TensorFlow i PyTorch. Omówienie wyzwań związanych z interpretacją i etycznym zastosowaniem algorytmów głębokiego uczenia.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie koncepcje i architektury głębokich sieci neuronowych, takie jak perceptrony wielowarstwowe (MLP), sieci splotowe (CNN) i rekurencyjne (RNN).	K_W01 - K_W04, K_W07 - K_W09
W02	Zasady działania algorytmów optymalizacyjnych i mechanizmów uczenia się w głębokich sieciach neuronowych.	
W03	Wyzwania i ograniczenia związane z zastosowaniem głębokiego uczenia, w tym problem nadmiernego dopasowania i trudności interpretacyjne.	
W04	Praktyczne zastosowania głębokich sieci neuronowych w kognitywistyce, analizie obrazu, przetwarzaniu języka naturalnego i modelowaniu procesów poznawczych.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi projektować i implementować modele głębokiego uczenia z wykorzystaniem popularnych frameworków, takich jak TensorFlow lub PyTorch.	K_U02 - K_U10
U02	Dobierać odpowiednie architektury sieci neuronowych do konkretnych problemów analizy danych.	

U03	Trenować, walidować i optymalizować modele głębokiego uczenia na rzeczywistych zbiorach danych.	
U04	Interpretować wyniki działania modeli głębokiego uczenia i rozwiązywać problemy związane z ich wydajnością.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest gotów do pracy w interdyscyplinarnych zespołach projektowych nad zadaniami wymagającymi zastosowania głębokiego uczenia.	K_K01 - K_K05
K02	Krytycznego analizowania skutków społecznych i etycznych zastosowania głębokich sieci neuronowych.	
K03	Ciągłego doskonalenia swoich umiejętności w dynamicznie rozwijającej się dziedzinie uczenia maszynowego.	
K04	Przestrzegania zasad etyki w wykorzystaniu danych i technologii AI.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do głębokiego uczenia: Historia, zastosowania, różnice w stosunku do klasycznego uczenia maszynowego.
2	Podstawowe architektury sieci neuronowych: MLP, CNN, RNN i ich zastosowania.
3	Funkcje aktywacji i algorytmy optymalizacyjne: SGD, Adam, RMSProp.
4	Trenowanie głębokich sieci: Techniki walidacji, regularizacja, dropout.
5	Sieci konwolucyjne (CNN): Zastosowanie w analizie obrazu.
6	Sieci rekurencyjne (RNN) i ich warianty: LSTM, GRU – zastosowanie w przetwarzaniu sekwencji i języka.
7	Zaawansowane architektury: Sieci generatywne (GAN), autoenkodery, Transformers.
8	Problemy interpretacji i wyjaśnialności w AI: Narzędzia interpretacyjne, wyzwania etyczne.
9	Projektowanie i wdrażanie modeli: Praktyczne warsztaty i realizacja projektów.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady z elementami interaktywnymi i demonstracjami
- laboratoria komputerowe z praktycznymi ćwiczeniami
- studia przypadków i analiza rzeczywistych problemów
- projekty zespołowe nad zastosowaniami głębokich sieci
- moduły e-learningowe z interaktywnymi materiałami (np. symulacje, quizy)
- ćwiczenia praktyczne wykonywane w środowisku online
- konsultacje zdalne i webinaria
- realizacja projektów z użyciem platform chmurowych (np. google colab)

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dokumentacją techniczną narzędzi
- realizacja projektów praktycznych z wykorzystaniem danych rzeczywistych
- tworzenie raportów i prezentacji wyników analiz
- eksploracja platform i zasobów online (np. kaggle, google colab)
- przygotowanie do egzaminu praktycznego i teoretycznego

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Goodfellow I., Bengio Y., Courville A., Deep Learning. Systemy uczące się
2. Géron A., Uczenie maszynowe z użyciem Scikit-Learn, Keras i TensorFlow
3. Chollet F., Deep Learning. Praca z językiem Python i biblioteką Keras

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Deep Learning. Praca z językiem Python i biblioteką Keras Chollet Francois, Hel Aggarwal C. C., Neural Networks and Deep Learning
2. Russell S., Norvig P., Artificial Intelligence: A Modern Approach, Global Edition

NETOGRAFIA:

1. TensorFlow Documentation (<https://www.tensorflow.org>)
2. PyTorch Documentation (<https://pytorch.org>)
3. Papers with Code (<https://paperswithcode.com>)

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne
Umiejętności	kolokwium, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Zastosowanie korpusów językowych w językoznawstwie kognitywnym

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: III, IV

Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			4
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)	X	X	
E-learning (zajęcia asynchroniczne)	X	X	20
Praca własna studenta			76
RAZEM			100
Punkty ECTS			4

CELE PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do wykorzystania korpusów językowych w badaniach językoznawczych i kognitywnych. Rozwijanie umiejętności analizy danych korpusowych w kontekście badania znaczenia i struktury języka. Omówienie metodologii stosowanej w językoznawstwie korpusowym w celu badania konceptualizacji i schematów poznawczych. Zastosowanie narzędzi cyfrowych do analizy języka i odkrywania wzorców semantycznych.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie zasady funkcjonowania korpusów językowych oraz ich zastosowania w badaniach kognitywnych.	K_W01 - K_W03, K_W05, K_W07 - K_W09
W02	Zna i rozumie kluczowe teorie językoznawstwa kognitywnego i ich praktyczne implikacje w analizie korpusowej.	
W03	Zna i rozumie metody analizy danych korpusowych, w tym wyodrębnianie i interpretację wzorców językowych.	
W04	Zna i rozumie znaczenie danych empirycznych w badaniach nad konceptualizacją i użyciem języka.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi wykorzystać korpusy językowe do analizy językowych reprezentacji konceptualizacji.	K_U01, K_U02, K_U04 - K_U07, K_U10
U02	Potrafi obsługiwać narzędzia analizy danych korpusowych, takie jak AntConc, Sketch Engine czy NLTK.	
U03	Potrafi formułować pytania badawcze i przeprowadzać badania empiryczne z użyciem danych korpusowych.	
U04	Potrafi interpretować wyniki analizy korpusowej w kontekście teorii językoznawstwa kognitywnego.	
W zakresie kompetencji społecznych		

K01	Student jest gotów do podejmowania współpracy w interdyscyplinarnych zespołach badawczych.	K_K01 - K_K05
K02	Jest gotów do wykorzystywania wyników badań korpusowych w praktycznych zastosowaniach językoznawczych i edukacyjnych.	
K03	Jest gotów do odpowiedzialnego korzystania z danych językowych, uwzględniając zasady ochrony danych i etyki badawczej.	
K04	Jest gotów do rozwijania własnych kompetencji w zakresie stosowania technologii cyfrowych w badaniach humanistycznych.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do językoznawstwa korpusowego: Podstawowe pojęcia i metodologia.
2	Rodzaje korpusów językowych: Korpusy synchroniczne, diachroniczne, specjalistyczne i równoległe.
3	Narzędzia do analizy korpusowej: Przegląd oprogramowania i ich zastosowania.
4	Analiza znaczenia i konceptualizacji: Badanie metafor, schematów i prototypów w danych korpusowych.
5	Badanie kolokacji i frekwencji: Techniki analizy ilościowej i jakościowej.
6	Językowe wzorce poznawcze w różnych kontekstach: Zastosowanie w analizie dyskursu, edukacji i sztucznej inteligencji.
7	Projektowanie własnych badań korpusowych: Od formułowania hipotez po interpretację wyników.
8	Studium przypadków: Analiza wybranych projektów badawczych z wykorzystaniem korpusów.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady z prezentacjami multimedialnymi
- laboratoria komputerowe z analizą danych korpusowych
- dyskusje nad wynikami analiz
- warsztaty projektowe nad badaniami z wykorzystaniem korpusów językowych
- moduły e-learningowe z materiałami interaktywnymi
- zadania praktyczne wykonywane w narzędziach dostępnych online
- konsultacje indywidualne i grupowe prowadzone zdalnie
- prezentacje wyników w formie webinarów i raportów

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą podstawową i uzupełniającą
- praca nad projektami analizy danych korpusowych
- przygotowanie raportów i prezentacji wyników badań
- udział w dodatkowych kursach i szkoleniach online z zakresu analizy danych
- samodzielna eksploracja korpusów językowych i narzędzi analitycznych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. McEnery T., Hardie A., *Corpus Linguistics: Method, Theory and Practice*
2. Stefanowitsch A., *Corpus Linguistics*
3. Sinclair J., *Corpus, Concordance, Collocation*

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Baker P., *Using Corpora in Discourse Analysis*
2. Gries S. Th., *Quantitative Corpus Linguistics with R: A Practical Introduction*
3. Tomasello M., *Origins of Human Communication*

NETOGRAFIA:

1. Sketch Engine (<https://www.sketchengine.eu>)
2. Przykłady korpusów językowych: <https://oze.wsb.wroclaw.pl/mod/hvp/view.php?id=1043>
3. Corpus of Contemporary American English (COCA) <https://www.english-corpora.org/coca/>
4. Open Multilingual Wordnet (OMW) project <https://omwn.org/>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt;

aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne
Umiejętności	projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka

Profil: ogólnoakademicki

Stopień studiów: drugi

Nazwa zajęć: Przetwarzanie i analiza dużych zbiorów danych (Big Data)

Rok naboru: 2025/2026

Język wykładowy: język polski

Zalecany semestr studiów: IV

Forma zaliczenia przedmiotu: Zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			2
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			6
Praca własna studenta			17
RAZEM			25
Punkty ECTS			1

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi koncepcjami i technologiami przetwarzania dużych zbiorów danych, w tym architekturą Big Data oraz narzędziami, takimi jak Hadoop, Spark czy Apache Kafka. Omówienie metod analizy danych w kontekście dużych wolumenów informacji, z uwzględnieniem technik eksploracji danych oraz wizualizacji. Praktyczne zastosowanie narzędzi do przetwarzania danych na rzeczywistych zbiorach danych w celu wyłaniania wzorców i podejmowania decyzji. Przygotowanie studentów do projektowania i wdrażania rozwiązań wykorzystujących Big Data w różnych dziedzinach, takich jak kognitywistyka, biznes czy analiza społeczna.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna koncepcje i technologie związane z Big Data, w tym architekturę systemów rozproszonych.	K_W01 - K_W04, K_W07 - K_W09
W02	Rozumie specyfikę dużych zbiorów danych oraz problemy związane z ich przetwarzaniem i analizą.	
W03	Posiada wiedzę na temat zaawansowanych narzędzi analitycznych, takich jak Hadoop, Spark, czy NoSQL.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi projektować, implementować i optymalizować procesy przetwarzania dużych zbiorów danych.	K_U02 - K_U10
U02	Umie wykorzystać narzędzia i algorytmy analityczne do eksploracji danych, wizualizacji i wyłaniania wzorców.	
U03	Potrafi ocenić jakość danych oraz dokonać ich przekształcenia w celu poprawy efektywności analizy.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student potrafi współpracować w zespołach interdyscyplinarnych nad rozwiązywaniem problemów związanych z Big Data.	K_K01 - K_K05

K02	Wykazuje świadomość etyczną i społeczną odpowiedzialność w kontekście przetwarzania dużych zbiorów danych.	
K03	Rozumie znaczenie Big Data w rozwoju współczesnej nauki, technologii i biznesu.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do Big Data: Definicje, znaczenie i przykłady zastosowań.
2	Architektura systemów Big Data: MapReduce, HDFS, i podstawy systemów rozproszonych.
3	Technologie przetwarzania danych: Hadoop, Apache Spark, Apache Kafka.
4	Bazy danych w Big Data: NoSQL, bazy grafowe, Cassandra, MongoDB.
5	Eksploracja i analiza danych: Metody eksploracji, narzędzia analityczne, wizualizacja danych.
6	Uczenie maszynowe i Big Data: Implementacja algorytmów na dużych zbiorach danych.
7	Zagadnienia etyczne i prawne: Prywatność, ochrona danych osobowych, i etyka przetwarzania.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady interaktywne z elementami dyskusji
- laboratoria komputerowe z wykorzystaniem rzeczywistych danych
- studia przypadków (case studies)
- projekty zespołowe nad zadaniami praktycznymi
- materiały dydaktyczne i wykłady dostępne online
- warsztaty i konsultacje online
- praktyczne zadania realizowane w wirtualnym środowisku pracy
- wideokonferencje i sesje Q&A z wykładowcą

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami
- przygotowanie zadań praktycznych z wykorzystaniem narzędzi big data
- realizacja projektu zespołowego i/lub indywidualnego
- opracowanie i analiza przypadków na podstawie rzeczywistych danych
- przygotowanie do egzaminu poprzez pracę z przykładowymi zestawami danych i algorytmami

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Marz N., Warren J., Big Data: Principles and Best Practices of Scalable Real-time Data Systems. Manning Publications. (2015).
2. Turkington G., Hadoop Beginner's Guide, Packt Publishing Limited, luty 2013
3. MD Rezaul Karim, Sridhar Alla, Scala and Spark for Big Data Analytics: Explore the concepts of functional programming, data streaming, and machine learning

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Deep Learning. Praca z językiem Python i biblioteką, Keras Chollet Francois, Hel Aggarwal C. C., Neural Networks and Deep Learning
2. Kleppmann M., Designing Data-Intensive Applications, O'Reilly Media, Inc, USA, marzec 2017
3. Zikopoulos P., Eaton C., Understanding Big Data: Analytics for Enterprise Class Hadoop and Streaming Data. McGraw-Hill. (2011).

NETOGRAFIA:

1. The Apache® Hadoop® project develops open-source software for reliable, scalable, distributed computing - <https://hadoop.apache.org/>
2. Apache Spark™ is a multi-language engine for executing data engineering, data science, and machine learning on single-node machines or clusters. <https://spark.apache.org/>
3. Level up with the largest AI & ML community <https://www.kaggle.com/>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne
Umiejętności	kolokwium, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Ścieżka Neurolingwistyczna

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Neuroestetyka
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: II
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			6
Ćwiczenia			
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			10
Praca własna studenta		34	
RAZEM		50	
Punkty ECTS		2	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawami neuroestetyki: Zrozumienie mechanizmów mózgowych odpowiedzialnych za odbiór, interpretację i tworzenie dzieł sztuki. Omówienie zjawisk poznawczych i emocjonalnych związanych z estetyką: Analiza procesów percepcji estetycznej oraz ich powiązań z emocjami i funkcjami społecznymi. Przedstawienie wyników badań neuroestetycznych: Omówienie wybranych badań nad rolą struktur mózgowych, takich jak kora wzrokowa, układ limbiczny czy obszary związane z nagrodą w odbiorze estetycznym. Wprowadzenie do zastosowań neuroestetyki: Zrozumienie, jak wiedza z zakresu neuroestetyki może być wykorzystana w praktyce artystycznej, terapii i projektowaniu przestrzeni.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna mechanizmy neuronalne związane z percepcją estetyczną.	K_W01, K_W02, K_W05 - K_W08
W02	Rozumie rolę procesów poznawczych, emocjonalnych i motywacyjnych w odbiorze sztuki.	
W03	Zna wybrane metody badawcze stosowane w neuroestetyce, takie jak neuroobrazowanie (fMRI, EEG).	
W zakresie umiejętności		
U01	Student zna mechanizmy neuronalne związane z percepcją estetyczną.	K_U01, K_U02, K_U06, K_U07, K_U10
U02	Rozumie rolę procesów poznawczych, emocjonalnych i motywacyjnych w odbiorze sztuki.	
U03	Zna wybrane metody badawcze stosowane w neuroestetyce, takie jak neuroobrazowanie (fMRI, EEG).	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student wykazuje wrażliwość na różnorodność estetyczną i kulturową.	K_K01 - K_K05
K02	Rozumie znaczenie neuroestetyki w kształtowaniu środowiska i projektowaniu przestrzeni sprzyjających dobrostanowi.	
K03	Potrafi współpracować w interdyscyplinarnych zespołach badawczych lub	

projektowych.

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do neuroestetyki. Definicja i zakres neuroestetyki jako interdyscyplinarnego obszaru badań. Krótka historia badań nad estetyką: od filozofii do neuronauki.
2	Mózg a percepcja estetyczna. Struktury mózgowie zaangażowane w odbiór sztuki: rola kory wzrokowej, układu limbicznego i obszarów związanych z nagrodą. Procesy uwagi i pamięci w kontekście estetyki.
3	Emocje i estetyka. Rola emocji w odbiorze i tworzeniu dzieł sztuki. Neuronalne podstawy przyjemności estetycznej.
4	Neuroestetyka w praktyce. Badania nad estetyką wizualną, muzyką i literaturą. Zastosowanie neuroestetyki w terapii, edukacji i projektowaniu przestrzeni.
5	Etyka i przyszłość neuroestetyki. Granice badań neuroestetycznych: wyzwania metodologiczne i etyczne. Neuroestetyka a komercjalizacja sztuki i mediów.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady z elementami multimedialnymi: prezentacja wyników badań neuroestetycznych
- dyskusje i analiza przypadków: omówienie zjawisk estetycznych w świetle wyników badań
- warsztaty: interpretacja danych z neuroobrazowania w kontekście estetyki
- praca indywidualna
- materiały e-learningowe: prezentacje, nagrania wykładów, quizy online
- konsultacje i seminaria online: omawianie projektów i analiz studentów
- zadania indywidualne: analiza wybranych dzieł sztuki w świetle mechanizmów neuronalnych

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu: studiowanie teorii i wyników badań z zakresu neuroestetyki
- przygotowanie prac zaliczeniowych: eseje, raporty, analiza dzieł sztuki
- przygotowanie projektu: opracowanie własnego badania lub analizy estetycznej
- przygotowanie do egzaminu: powtórzenie materiału z zajęć oraz literatury uzupełniającej

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Ramachandran V., Hirstein W., „*Nauka wobec zagadnienia sztuki. Neurologiczna teoria doświadczenia estetycznego*”, [w:] W. Dziarnowska, A. Klawiter (red.) *Mózg i jego umysły*, Poznań: Zys i S-ka, s. 327-364. 2006
2. Zeki S., *Blaski i cienie pracy mózgu. O miłości, sztuce i pogoni za szczęściem*. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego. 2012
3. Przybysz P., Markiewicz P., „*Neuroestetyka. Przegląd zagadnień i kierunków badań*”, [w:] P. Francuz (red.), *Na ścieżkach neuronauki*, Lublin: Wydawnictwo KUL, s. 107-149. 2010
4. Markiewicz P., Przybysz P., „*Neuroestetyczne aspekty komunikacji wizualnej wyobraźni*”, [w:] P. Francuz (red.), *Obrazy w umyśle. Studia nad percepcją i wyobraźnią*, Warszawa: Wydawnictwo naukowe SCHOLAR, s. 111-148. 2007
5. Francuz P., *Imagia. W kierunku neurokognitywnej teorii obrazu*. Lublin: Wydawnictwo Naukowe KUL. 2013
6. Przybysz P., Baranowski P. „*Sztuka a mózg. Neuroestetyczne sekrety wieloznaczności*”, *Czas Kultury*, 5, s. 50-63. 2011

LITERATURA UZUPELNIAJĄCA:

1. Livingstone M., *Vision and Art. The Biology of Seeing*, New York: Harry Abrams. 2001
2. Dio Cinza D., Gallese V., „*Neuroaesthetics: A Review*”, *Current Opinion in Neurobiology*, 19, s. 682-687. 2009
3. Chatterjee A., „*Neuroaesthetics: A Coming of Age Story*”, *Journal of Cognitive Neuroscience*, 23, 1, s. 53-62. 2010
4. Skov M., Vartanian O., (red.), *Neuroaesthetics*. Amityville, N.Y: Baywood Publishing Company. 2007
5. Kawabata H., S Zeki., „*Neural Correlates of Beauty*”. *Journal of Neurophysiology* 91, s. 1699-1705. 2004

NETOGRAFIA:

1. Neuroesthetics Lab: <https://neuroesthetics.net/>
2. International Association of Empirical Aesthetics: <https://www.science-of-aesthetics.org/>
3. Materiały prezentowane podczas zajęć.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt;

aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	kolokwium
Umiejętności	projekt, praca pisemna, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Projektowanie eksperymentów w neuronaukach
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: II
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			6
Ćwiczenia			
Projekt			4
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			22
Praca własna studenta		68	
RAZEM		100	
Punkty ECTS		4	

CELE PRZEDMIOTU:

Zapoznanie studentów z podstawowymi zasadami projektowania eksperymentów w neuronaukach: Od definiowania hipotezy po analizę danych. Omówienie nowoczesnych metod badawczych: Techniki neuroobrazowania, badania elektrofizjologiczne, metody behawioralne i psychofizjologiczne. Rozwijanie praktycznych umiejętności projektowania badań. Przygotowanie protokołu eksperymentalnego, wybór odpowiednich metod i narzędzi badawczych. Analiza wyzwań etycznych i metodologicznych: Identyfikowanie potencjalnych ograniczeń i błędów w projektowaniu badań.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna metody stosowane w neuronaukach, takie jak fMRI, EEG, MEG, TMS, oraz ich zastosowanie w badaniach.	K_W01 - K_W03, K_W06 - K_W08
W02	Rozumie zasady planowania eksperymentów oraz analiz statystycznych wyników.	
W03	Zna standardy etyczne obowiązujące w badaniach z udziałem ludzi i zwierząt.	
W zakresie umiejętności		
U01	Potrafi zaprojektować eksperyment neuronaukowy, uwzględniając cel badania, dobór próby, narzędzia i procedury.	K_U01 - K_U03, K_U05 - K_U10
U02	Umie krytycznie ocenić literaturę naukową pod kątem poprawności metodologicznej.	
U03	Wykazuje zdolność interpretacji wyników badań neuronaukowych i wyciągania wniosków w kontekście postawionych hipotez.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest świadomy znaczenia etyki w badaniach naukowych i potrafi podejmować decyzje zgodne z jej zasadami.	K_K01 - K_K05
K02	Rozumie wartość pracy zespołowej w interdyscyplinarnych projektach	

	badawczych.	
K03	Wykazuje otwartość na konstruktywną krytykę i współpracę w zakresie rozwijania projektów badawczych.	

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do projektowania badań neuronaukowych. Rodzaje badań: eksperymentalne, korelacyjne, obserwacyjne. Proces formułowania pytania badawczego i hipotezy.
2	Metody badawcze w neuronaukach. Techniki neuroobrazowania: fMRI, PET, MEG. Badania elektrofizjologiczne: EEG, ERP, TMS. Metody behawioralne i psychofizjologiczne.
3	Projektowanie protokołu badawczego. Dobór próby i metody randomizacji. Przygotowanie procedury badawczej i standaryzacja.
4	Analiza danych i wnioskowanie statystyczne. Wprowadzenie do podstawowych technik analizy danych. Prezentacja wyników i ich interpretacja w kontekście hipotezy badawczej.
5	Etyka w neuronaukach. Zasady etyki badań naukowych: deklaracja helsińska, zgoda uczestników. Ograniczenia i odpowiedzialność badawcza.
6	Praktyczne aspekty prowadzenia badań. Zarządzanie projektem badawczym: od planowania do publikacji. Identyfikowanie i unikanie potencjalnych błędów metodologicznych.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady interaktywne z elementami multimedialnymi
- ćwiczenia: tworzenie protokołów badawczych i analiza danych
- dyskusje grupowe i analiza przypadków
- praca indywidualna
- platforma e-learningowa: dostęp do materiałów dydaktycznych, prezentacji i quizów
- konsultacje online i webinary dotyczące projektów badawczych
- indywidualne zadania projektowe realizowane z wykorzystaniem narzędzi online

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu: studiowanie podstawowych metod i wyników badań neuronaukowych
- przygotowanie prac zaliczeniowych: opracowanie projektu badawczego lub analizy wyników
- przygotowanie do zaliczenia lub egzaminu: powtórzenie materiałów dydaktycznych oraz analiza przypadków omawianych na zajęciach
- dodatkowe zadania: realizacja ćwiczeń z analizy danych neuronaukowych za pomocą dostępnych narzędzi statystycznych

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Harrington M., *The Design of Experiments in Neuroscience*, Cambridge University Press (2021).

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Nichols T., Holmes A., "Nonparametric Permutation Tests for Functional Neuroimaging: A Primer with Examples." *Human Brain Mapping* (2002).
2. Poldrack R. A., *Handbook of Functional MRI Data Analysis*. Cambridge University Press. (2011).

NETOGRAFIA:

1. Human Brain Mapping: <https://www.humanbrainmapping.org/>
2. Society for Neuroscience: <https://www.sfn.org/>
3. OpenNeuro: <https://openneuro.org/>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	kolokwium
Umiejętności	projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Kulturowe podstawy zarządzania i komunikacji
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: III, IV
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			
Ćwiczenia			4
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			28
Praca własna studenta			93
RAZEM			125
Punkty ECTS			5

CELE PRZEDMIOTU:

Zaprezentowanie wpływu różnic kulturowych na procesy zarządzania i komunikacji. Omówienie kluczowych teorii i modeli dotyczących komunikacji międzykulturowej i zarządzania w zróżnicowanym środowisku. Rozwinięcie umiejętności praktycznych związanych z zarządzaniem i komunikacją w kontekście wielokulturowym, w tym budowaniem efektywnych zespołów i rozwiązywaniem konfliktów.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna i rozumie kluczowe koncepcje i modele dotyczące komunikacji międzykulturowej i zarządzania.	K_W01 - K_W03, K_W05, K_W07 - K_W09
W02	Rozumie wpływ różnic kulturowych na organizację, procesy decyzyjne oraz współpracę międzynarodową.	
W03	Potrafi wskazać znaczenie kulturowych norm i wartości w kształtowaniu relacji zawodowych i społecznych.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi analizować i interpretować różnice kulturowe w kontekście zarządzania i komunikacji.	K_U01, K_U02, K_U04 - K_U07, K_U10
U02	Umie zastosować narzędzia teoretyczne w praktycznych sytuacjach zarządzania międzykulturowego.	
U03	Potrafi efektywnie komunikować się i negocjować w środowisku wielokulturowym.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student jest świadomy znaczenia różnorodności kulturowej w budowaniu relacji społecznych i zawodowych.	K_K01 - K_K05
K02	Rozwija postawę otwartości i szacunku wobec innych kultur oraz gotowość do rozwiązywania konfliktów międzykulturowych.	

K03	Potrafi działać odpowiedzialnie i etycznie w wielokulturowym środowisku.
-----	--

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do kulturowych podstaw zarządzania i komunikacji. Definicje kultury, komunikacji i zarządzania. Wpływ kultury na procesy zarządcze i komunikacyjne.
2	Modele i teorie komunikacji międzykulturowej. Model Halla: kontekst wysoki i niski. Model Hofstede: wymiary kultury. Model Trompenaarsa: uniwersalizm i partykularyzm.
3	Zarządzanie w środowisku międzykulturowym. Strategie zarządzania różnorodnością kulturową. Budowanie zespołów międzykulturowych. Rozwiązywanie konfliktów w kontekście kulturowym.
4	Komunikacja międzykulturowa w praktyce. Kompetencje międzykulturowe. Bariery w komunikacji międzykulturowej i sposoby ich przewyżczenia. Negocjacje międzykulturowe.
5	Praktyczne zastosowanie wiedzy. Case studies dotyczące zarządzania i komunikacji w kontekście wielokulturowym. Projektowanie strategii komunikacyjnych dla organizacji wielokulturowych.
6	Podsumowanie i refleksja. Rola kultury w zarządzaniu i komunikacji w globalnym świecie.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady interaktywne z elementami case studies
- ćwiczenia grupowe i symulacje
- analiza i dyskusja nad literaturą przedmiotu
- prezentacje przygotowywane przez studentów
- e-wykłady z nagraniami audio i wideo
- praca na platformie e-learningowej: quizy, zadania pisemne, forum dyskusyjne
- webinaria z dyskusjami moderowanymi
- samodzielna analiza tekstów udostępnionych w formie elektronicznej

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu oraz materiałami dodatkowymi
- przygotowanie eseju lub pracy zaliczeniowej
- analiza wybranego case study dotyczącego zarządzania w środowisku międzykulturowym
- przygotowanie do zaliczenia i egzaminu

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Hofstede G., Hofstede G. J., Minkov M., *Cultures and Organizations: Software of the Mind*. McGraw-Hill (2010).
2. Hall, E.T., *The Silent Language*. Anchor Books (1990).

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Lewis, R. D. *When Cultures Collide: Leading Across Cultures*. Nicholas Brealey Publishing. (2006).
2. Ting-Toomey S., *Communicating Across Cultures*. The Guilford Press. (1999).
3. Matsumoto, D., Juang, L. *Culture and Psychology*. Cengage Learning. (2016).

NETOGRAFIA:

1. Hofstede Insights – <https://www.hofstede-insights.com>
2. The Culture Map by Erin Meyer – <https://erinmeyer.com>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

Efekt uczenia się	Metoda weryfikacji efektów uczenia się
Wiedza	zaliczenie pisemne
Umiejętności	projekt, zadania domowe, aktywność na zajęciach
Kompetencje	projekt, aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje

Kierunek: Kognitywistyka
 Profil: ogólnoakademicki
 Stopień studiów: drugi
Nazwa zajęć: Zagadnienie wolnej woli i determinizmu w kulturze
 Rok naboru: 2025/2026
 Język wykładowy: język polski
 Zalecany semestr studiów: III, IV
 Forma zaliczenia przedmiotu: zaliczenie

LICZBA PUNKTÓW ECTS I ICH ROZKŁAD Z UWZGLĘDNIENIEM POSZCZEGÓLNYCH FORM PRACY STUDENTA:

Forma zajęć / Praca własna	Liczba godzin		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia niestacjonarne wspomagane e-learningiem
Wykład			4
Ćwiczenia			4
Projekt			
Seminarium			
Warsztaty			
Laboratorium			
Studenckie praktyki zawodowe			
Webinaria (zajęcia synchroniczne)			
E-learning (zajęcia asynchroniczne)			24
Praca własna studenta		68	
RAZEM		100	
Punkty ECTS		4	

CELE PRZEDMIOTU:

Analiza koncepcji wolnej woli i determinizmu w różnych tradycjach kulturowych, filozoficznych i naukowych. Przedstawienie roli pojęć wolnej woli i determinizmu w kształtowaniu praktyk społecznych, etycznych i kulturowych. Rozwinięcie umiejętności krytycznego myślenia w odniesieniu do współczesnych debat nad wolną wolą i determinizmem.

EFEKTY UCZENIA SIĘ:

Symbol efektów uczenia się	Opis zamierzonych efektów uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W zakresie wiedzy		
W01	Student zna główne teorie dotyczące wolnej woli i determinizmu oraz ich historyczne i kulturowe konteksty.	K_W02, K_W03, K_W05, K_W06, K_W08
W02	Rozumie, jak pojęcia te są interpretowane w różnych tradycjach filozoficznych i naukowych.	
W03	Potrafi wskazać kluczowe spory i dylematy etyczne wynikające z problematyki wolnej woli i determinizmu.	
W zakresie umiejętności		
U01	Student potrafi analizować i porównywać różne podejścia do wolnej woli i determinizmu w kontekście kultury i nauki.	K_U02, K_U04, K_U05, K_U07 - K_U10
U02	Umie formułować własne argumenty oraz krytycznie oceniać stanowiska innych.	
U03	Potrafi zastosować poznane koncepcje w analizie współczesnych problemów społecznych i kulturowych.	
W zakresie kompetencji społecznych		
K01	Student rozwija świadomość filozoficzną w odniesieniu do problemów wolnej woli i determinizmu.	K_K01 - K_K05
K02	Jest otwarty na dialog oraz na różnorodność perspektyw filozoficznych i kulturowych.	
K03	Rozwija odpowiedzialność intelektualną w kontekście dyskusji nad	

	etycznymi i społecznymi konsekwencjami omawianych zagadnień.	
--	--	--

TREŚCI PROGRAMOWE:

Lp.	Treści programowe
1	Wprowadzenie do problematyki. Definicja wolnej woli i determinizmu. Historia sporu: od starożytności do współczesności.
2	Wolna wola i determinizm w tradycjach filozoficznych. Determinizm przyrodniczy, teologiczny i logiczny. Indeterminizm i koncepcje kompatybilistyczne.
3	Konteksty kulturowe. Interpretacje wolnej woli w różnych kulturach i religiach. Rola wolnej woli i determinizmu w literaturze i sztuce.
4	Spoleczne i etyczne konsekwencje. Wolna wola i odpowiedzialność moralna. Znaczenie determinizmu w systemach prawnych i społecznych.
5	Współczesne perspektywy naukowe. Neurobiologia wolnej woli. Determinizm w fizyce i naukach społecznych.
6	Podsumowanie i refleksja. Aktualne dylematy i wyzwania związane z problematyką wolnej woli.

METODY KSZTAŁCENIA (do wyboru: wykład, wykład konwersatoryjny, klasyczna metoda problemowa, dyskusja dydaktyczna, analiza indywidualnego przypadku, metoda projektowa, metoda warsztatowa, seminarium, burza mózgów, techniki dramowe, rozwiązywanie zadań problemowych, symulacje sytuacji, praca w grupach, praca indywidualna):

- wykłady z elementami dyskusji
- analiza tekstów źródłowych
- warsztaty i dyskusje grupowe
- prezentacje przygotowane przez studentów
- e-wykłady i prezentacje multimedialne
- forum dyskusyjne na platformie e-learningowej
- praca z tekstami udostępnionymi w formie elektronicznej
- webinaria z elementami warsztatowymi

PRACA INDYWIDUALNA STUDENTA (do wyboru: zapoznanie się z literaturą przedmiotu i/lub dodatkowymi materiałami; przygotowanie prac zaliczeniowych; przygotowanie, realizacja i ewaluacja projektów; przygotowanie się do zaliczenia i/lub egzaminu; inne formy pracy własnej w ramach przedmiotu, jakie?)

- zapoznanie się z literaturą przedmiotu i dodatkowymi materiałami
- przygotowanie eseju lub pracy zaliczeniowej
- analiza wybranego przykładu kulturowego związanego z wolną wolą i determinizmem
- przygotowanie do egzaminu i aktywny udział w warsztatach

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Pereboom D., *Living Without Free Will*. Cambridge University Press (2001).
2. Kane R., *A Contemporary Introduction to Free Will*. Oxford University Press (2005).
3. van Inwagen P., *An Essay on Free Will*. Oxford University Press (1983).

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Gregg D. Caruso, Daniel C. Dennett, *Wolna wola. Czy jesteśmy odpowiedzialni za nasze czyny?*, Wydawnictwo: Copernicus Center Press
2. Steven Pinker, *Jak działa umysł*, Wydawnictwo: Zysk i S-ka

NETOGRAFIA:

1. Stanford Encyclopedia of Philosophy: Free Will – <https://plato.stanford.edu/entries/freewill/>
2. Stanford Encyclopedia of Philosophy: Causal Determinism – <https://plato.stanford.edu/entries/determinism-causal/>
3. International Neuroethics society - <https://neuroethicssociety.org/>

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (do wyboru: egzamin ustny; egzamin pisemny; kolokwium; projekt; aktywność na zajęciach, praca pisemna, praca w grupie; inne – jakie?)

<i>Efekt uczenia się</i>	<i>Metoda weryfikacji efektów uczenia się</i>
Wiedza	zaliczenie pisemne
Umiejętności	projekt, aktywność na zajęciach
Kompetencje	aktywność na zajęciach

KRYTERIA OCENY:

Efekt uczenia się	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	0–59,99%	60–74,99%	75–79,99%	80–88,99%	89–94,99%	95–100%
Umiejętności	Nie posiada wymienionych umiejętności	W dostateczny sposób opanował wymienione umiejętności	Dość dobrze opanował wymienione umiejętności	Dobrze opanował wymienione umiejętności	W znacznym stopniu opanował wymienione umiejętności	Bardzo dobrze opanował wymienione umiejętności
Kompetencje	Nie posiada wymienionych kompetencji	W dostateczny sposób opanował wymienione kompetencje	Dość dobrze opanował wymienione kompetencje	Dobrze opanował wymienione kompetencje	W znacznym stopniu opanował wymienione kompetencje	Bardzo dobrze opanował wymienione kompetencje